

Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie

Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie

Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa §1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) a § 54 ods. 2 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva podľa § 37 zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

číslo 1865/2022-11.1.1/mo
(71745/2022, int.71746/2022)

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

KOSIT a. s.

2. Identifikačné číslo

36 205 214

3. Sídlo

Rastislavova 98, 043 46 Košice

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

ZEVO Košice – modernizácia a zabezpečenie prevádzkovej stability zariadenia na energetické využitie odpadov

2. Účel

Účelom zmeny navrhovanej činnosti „ZEVO Košice – modernizácia a zabezpečenie prevádzkovej stability zariadenia na energetické využitie odpadov“ (ďalej len „zmena navrhovanej činnosti“ alebo „linka K3“) je rozšírenie jestvujúceho zariadenia na energetické zhodnocovanie nie nebezpečného odpadu ZEVO Košice (Zariadenie na Energetické Využitie Odpadov Košice) v súčasnosti disponujúceho dvoma spaľovacími linkami označovanými ako kotle K1 a K2 s projektovanou spracovateľskou kapacitou max. 10 t/hod (K1) a max. 9,6 t/hod

(K2) o novú spaľovaciu linku K3, rovnako určenú na energetické zhodnocovanie nie nebezpečného odpadu so spracovateľskou kapacitou 12,5 t/hod (vzťahované k výhrevnosti odpadu 9,5 MJ/kg).

Primárnym účelom zmeny navrhovanej činnosti je doplnenie skladby kotlov v prevádzke ZEVO Košice, tak aby bol prevádzkovateľ ZEVO Košice schopný pružne reagovať na potreby opráv a rekonštrukcií jestvujúcich liniek kotlov K1 a K2, t. j. zabezpečiť aj počas týchto období kontinuálnu, stabilnú a spoľahlivú prevádzku zariadenia ZEVO, ktorá poskytuje zvoz a zhodnocovanie odpadu najmä z miest Košice a Prešov, a ich okolia.

3. Užívateľ

KOSIT a. s., Rastislavova 98, 043 46 Košice.

4. Umiestnenie

Kraj: Košický
Okres: Košice IV
Obec: Košice
Katastrálne územie: Košice - Barca
Parcelné č.: KN – C: 2601, 2611, 2613 2614/1, 2705/1, 2705/23, 2705/24, 2705/26, 2707, 2708, 2713, 2705/7, 2721, 2719, 2610/1, 2610/2, 2712, 2614/2, 2602/2, 2602/1, 2614/3, 2614/2.

Všetky uvedené parcely sú súčasťou jestvujúceho areálu prevádzkovateľa a v katastri nehnuteľností sú uvedené ako zastavané plochy a nádvoría v jeho vlastníctve. Okrajovo môže byť dotknutá aj parcela s umiestnením jestvujúcej trafostanice (p. č. 2613) vo vlastníctve spoločnosti East paper s. r. o., ktorá je však rovnako umiestená v uzatvorenom areáli prevádzkovateľa.

Areál prevádzky ZEVO Košice, spoločnosti KOSIT a. s. sa nachádza juhovýchodne od mesta Košice, v katastri mestskej časti Košice – Barca (okres Košice IV). Prevádzka ZEVO Košice je umiestnená v priemyselnej zóne mesta, je vo vlastníctve spoločnosti KOSIT a. s., Rastislavova 98, 043 46 Košice navrhovateľa.

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Predpokladaný termín začatia realizácie: rok 2023
Predpokladaná dĺžka realizácie investície: cca 30 mesiacov

Ukončenie prevádzky linky K3 nie je definované. Životnosť uvažovanej technológie je závislá od množstva faktorov (vrátane spôsobu a intenzity jej prevádzkovania a údržby). Potrebu významnejšej rekonštrukcie však možno predpokladať po cca 8 – 10 rokoch prevádzky (nevylučujúc potrebu aj včasnejších čiastkových opráv alebo výmen niektorých jej komponentov).

6. Stručný opis technického a technologického riešenia

Spoločnosť KOSIT a. s., Rastislavova 98, 043 46 Košice v súčasnosti prevádzkuje zariadenie na energetické zhodnocovanie nie nebezpečných odpadov s dvoma spaľovacími linkami označovanými ako kotol K1 a kotol K2 s projektovanou spracovateľskou kapacitou max. 10 t/hod (K1) a max. 9,6 t/hod (K2).

Primárnym dôvodom zmeny navrhovanej činnosti je zabezpečiť kontinuálnu, stabilnú a spoľahlivú prevádzku ZEVO Košice, ktorá poskytuje zvoz a zhodnocovanie odpadu najmä z miest Košice a Prešov, a ich okolia, počas obdobia nevyhnutných rekonštrukcií jestvujúcich liniek K1 a K2.

V rámci zmeny navrhovanej činnosti bude prevádzka ZEVO Košice doplnená o novú linku kotla K3 so spracovateľskou kapacitou 12,5 t/hod (vzťahnuté k výhrevnosti odpadu 9,5 MJ/kg) a jej zázemie.

Nová moderná linka K3 bude riešená ako súčasť jestvujúcej prevádzky, pričom v značnej miere bude zdieľať jej zázemie.

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti súčasne vytvorí do budúcnosti aj dostatočné voľné kapacity pre energetické zhodnocovanie záujmových odpadov s ohľadom na ich neustále rastúcu produkciu, a to aj napriek zvyšujúcim sa požiadavkám na mieru vytriedenia odpadu vhodného na recykláciu (65 % pre rok 2035) v kontexte súbežnej požiadavky na obmedzovanie skládkovania odpadov (max. 10 % vznikajúcich komunálnych odpadov).

Pre prevádzku novej linky K3 bude využívaná jestvujúca nákladná vrátnica, ktorá bude v tejto súvislosti doplnená novou cestnou váhou.

Privezený odpad bude dávkovaný do nového zásobníka odpadu cez existujúcu betónovú výsypanú plošinu, ktorá bude rozšírená mostovým prepojením tak, aby ju bolo možné využívať aj pre tento účel (nad mostovým prepojením bude vybudovaná výsypaná hala s motoricky ovládanými vstupnými bránami).

Nový bunker (zásobník odpadu) bude vybavený mostovými žeriavmi s drapákom k prekladaniu a homogenizácii odpadu, a k jeho zavážaniu do násypky spaľovacej jednotky novej linky. Tou bude spaľovacia komora parného kotla vybavená posuvným roštom skloneným smerom k výsypkke škvary (pre zabezpečenie intenzívneho miešania nadávkovaného materiálu s už horiacim materiálom).

Ako primárny spaľovací vzduch bude slúžiť vzduch odsávaný spod strechy zásobníka odpadu (prípadne v primeranej miere odsávanej výsypanej haly) a sekundárnym spaľovacím vzduchom bude vzduch odsávaný z kotolne. Počas odstávky spaľovacej linky vzduch odsávaný zo zásobníka, prípadne z výsypanej haly bude odvádzaný do ovzdušia prostredníctvom výduchu vyvedeného nad strechu zásobníka.

Pre nábeh zariadenia, a pre prípad potreby stabilizácie spaľovacieho procesu, bude spaľovacia komora vybavená prídavnými horákmi (štartovacie a stabilizačné horáky) na zemný plyn.

Parný kotol bude disponovať jednotlivými ťahmi spalín, výparníkmi, prehrievačmi, ekonomizérmi a výmenníkmi tepla, a tiež zázemím v podobe napájacích čerpadiel, napájacej nádrže, a pod. (podľa konfigurácie konkrétneho dodávateľa parného kotla).

V spodnej časti druhého a tretieho ťahu parného kotla budú mať jeho membránové steny tvar výsyvky, kde bude dochádzať k čiastočnému oddeleniu popolčeka od spalín.

Následne budú spaliny z parného kotla čistené v systéme čistenia spalín v nasledujúcom zložení:

- cyklónové odlučovače,
- zariadenie pre dávkovanie NaHCO_3 do potrubia spalín (pre prípad krátkodobých výkyvov v koncentrácií kyslých plynov),
- reaktor a prislúchajúce dávkovanie suchého sorbentu (zmes hydroxidu vápenatého $\text{Ca}(\text{OH})_2$ a aktívneho uhlia),
- tkaninový filter určený na odstránenie tuhých znečisťujúcich látok a nadávkovaných a zreagovaných sorbentov,
- DeNO_x systém na princípe SCR s prislúchajúcim amoniakovým hospodárstvom.

Pre optimalizáciu reakcie znečisťujúcich látok obsiahnutých v spalínach s $\text{Ca}(\text{OH})_2$ je uvažované tzv. kondicionovanie spalín, t. j. ich schladenie a zvlhčenie pred vstupom do systému čistenia spalín nástrekom vody. Po prechode systémom čistenia budú spaliny odťahované

spalinovým ventilátorom do novovybudovaného oceľového komína o predpokladanej výške 65 m.

Za účelom monitorovania množstiev znečisťujúcich látok bude nové zariadenie vybavené automatizovaným monitorovacím systémom (AMS) pre kontinuálne monitorovanie emisií TZL, SO₂, NO_x, CO, HCl, TVOC, HF, NH₃, Hg, a potrebných stavových veličín: tlak, objem plynu, vlhkosť, teplota a obsah kyslíka. Ostatné znečisťujúce látky (predovšetkým ťažké kovy, PCDD / PCDF) budú monitorované diskontinuálne, k čomu bude zriadené vhodné odberové miesto plniace všetky platnou legislatívou a technickými normami stanovené požiadavky.

Zvyšky zo spaľovania a čistenia spalín budú podľa predpokladu riešené nasledovne:

- škvara a popolček z prvého ťahu kotla – mokrý vynášač bez prepadu vody,
- úletový popolček z ďalších ťahov kotla – spod výsypiek ťahov kotla bude systémom pseudopravy privedený do skladovacieho sila,
- popolček a reakčné zvyšky zo systému čistenia spalín – z výsypiek tkaninového filtra budú pseudopravou prepravované k zhromažďovaniu v separátnom sile reakčných zvyškov.

V rámci škvarového hospodárstva bude vybudovaná linka, ktorá umožní v požadovanom rozsahu, v závislosti od požiadaviek trhu, drvenie a sitovanie škvary, separovanie železných kovov pomocou systému magnetickej separácie, separovanie neželezných kovov vhodným separačným systémom, prípadne separáciu skla pre jeho opätovné materiálne využitie. V súčasnosti sa predpokladá v primeranej miere organizované odvádzanie vzdušiny z týchto priestorov cez odlučovacie zariadenie TZL samostatným výduchom.

Vyprodukovaná prehriata para bude vedená k vysokotlakovému parnému rozdeľovaču, z ktorého bude distribuovaná podľa prevádzkových okolností k ventilom nového turbogenerátora so vzduchom chladeným generátorom, alebo k redukčným staniciam (v prípade výpadku turbíny) s dodávkami tepla do výmenníkovej stanice, alebo priamo do vzduchového kondenzátora (by-pass turbíny).

Nová spaľovacia linka K3 bude umiestená na voľnej spevnenej ploche v súčasnosti využívannej na skladovanie objemného odpadu.

Okrem výstavby nových prislúchajúcich stavebných objektov a prípojok vnútroareálovej technickej a dopravnej infraštruktúry si realizácia predmetnej investície vyžiada aj primeranú prekládku jestvujúcich elektro a potrubných rozvodov, a niekoľko úprav a doplnení existujúcej technickej infraštruktúry a zázemia jestvujúcej prevádzky (napr. vybudovanie novej výmenníkovej stanice, regulačnej stanice zemného plynu, DEMI linky, a i.).

Súčasťou zmeny navrhovanej činnosti je aj inštalovanie nového záložného dieselgenerátora pre prípad výpadku dodávky elektrickej energie z verejnej distribučnej siete a uvažuje sa aj inštalácia vlastného výdajného stojana PHM.

V súčasnosti prevádzka ZEVO Košice disponuje nasledovnými technologickými uzlami:

- preberanie odpadov - monitorované váženie, vizuálna kontrola a evidencia preberaných odpadov a ich dávkovanie do odsávaného železobetónového zásobníka,
- spaľovanie odpadov na dvoch spaľovacích jednotkách, vrátane dávkovania – spaľovacou jednotkou pre linku kotla K1 je jednobubnový, sálavý, trojťahový parný kotol s podtlakovým systémom spaľovania na valcových roštoch, spaľovacou jednotkou pre linku kotla K2 je parný generátor horizontálneho typu; obe spaľovacie jednotky sú vybavené DeNO_x systémom na princípe SNCR (dávkovanie roztoku močoviny do spaľovacej komory),
- systém čistenia spalín (vlastný pre každú linku) - odprášenie spalín na tangenciálnych cyklónoch, ochladenie spalín v sprchovom chladiči, čistenie spalín v kontaktnom

reaktore reakciou obsiahnutých ZL s reagentmi (vápenný hydrát a aktívne uhlie) a zachytenie produktov reakcií na rukávovom látkovom filtri, v prípade kotla K1 je pre špičkové stavy k dispozícii aj možnosť dávkovania NaHCO₃ do spalín,

- systém odvádzania spalín - spaliny z oboch liniek sú do ovzdušia odvádzané spoločným komínom o výške 105 m,
- systém nakladania so zvyškami zo spaľovania – doprava popolčiek odlúčeného v cyklónoch a v ťahoch kotla a reagentov zachytávaných na filtroch do prepravných obalov typu „big-bag“ alebo na to určených síl, a preprava škvary po jej ochladení a odseparovaní železných kovov do prepravného prostriedku,
- využitie energie – v prípade kotla K1 je vznikajúca para / teplo využívané pre vlastnú spotrebu a k zásobovaniu externých odberateľov teplom (v prípade potreby sa využíva aj teplo zo spaľovacej linky kotla K2), v prípade kotla K2 (s výnimkou vlastnej spotreby) je využívané na výrobu elektrickej energie na vlastnej turbíne,
- pomocné prevádzky a zariadenia – napr. kompresorovňa, transformátorovňa, zariadenia úpravy vody, sklad olejov a pohonných hmôt, sklad chemických látok, prekládková stanica, atď.

Súčasťou prevádzky ZEVO sú aj ďalšie pracoviská na triedenie a úpravu odpadov, napr. triediaca linka a lisovanie odpadu, pracovisko zberu opotrebovaných olejov, pracovisko pre uskladnenie a triedenie elektroodpadu, pracovisko pre nakladanie so sklom, pracovisko triedenia a drvenia a prekládková stanica odpadov.

V zmysle prílohy č. 1 k zákonu č. 79/2015 Z. z. o odpadoch o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) je zmena navrhovanej činnosti činnosťou R1 Využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom.

Energetická / elektrická účinnosť novej linky K3

V zmysle § 18 zákona o odpadoch sa za zhodnocovanie odpadov činnosťou R1 - Využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom, sa podľa prílohy č. 1 k zákonu o odpadoch, považuje spaľovanie komunálneho odpadu v spaľovniach komunálnych odpadov, ak sa energia vo forme tepla alebo elektriny vyrába na komerčné účely a ak sa energetická účinnosť takéhoto zariadenia rovná alebo je vyššia ako 0,65, ak ide o zariadenie, ktoré získalo povolenie na prevádzku po 31. decembri 2008.

Pre linku K3 sa modelovali rôzne realistické stavy odberov tepla, z nich vyplývajúcej výroby elektrickej energie a spotrieb importovanej energie a vypočítaná energetická účinnosť sa pohybovala v rozmedzí 0,68 až 0,85, t. j. nové zariadenie bude pri každom režime prevádzky plniť podmienku dosiahnutia minimálnej energetickej účinnosti pre energetické zhodnocovanie odpadov (R1).

Úpravy a doplnenia jestvujúcej technickej infraštruktúry a zázemia prevádzky

Realizácia novej linky K3 si v navrhovanom umiestnení vyžiada podľa predbežného predpokladu preložky a ochranu niektorých úsekov jestvujúcich inžinierskych sietí, pravdepodobne dažďovej a splaškovej kanalizácie, káblov a stĺpov vonkajšieho osvetlenia, elektrických rozvodov, vodovodov a plynovodu.

Pre realizáciu zmeny navrhovanej činnosti bude potrebné vykonať aj niektoré úpravy/doplnenia jestvujúcej technickej infraštruktúry a zázemia prevádzky navrhovateľa, a to podľa predbežného predpokladu v rozsahu:

- vybudovanie novej výmenníkovej stanice (para – voda) /inštalovaný výkon cca 12 MW/ pre dodávku tepla externým odberateľom, vrátane CZT (centrálneho zdroja tepla) mesta Košice (predpokladá sa aj vybudovanie ďalšieho tepelného napájača),

- vybudovanie zariadení pre vyvedenie vyprodukovanej elektrickej energie do verejnej distribučnej siete (uvažovaná realizácia novej rozvodne Rz 110/22 kV v bezprostrednej blízkosti areálu navrhovateľa),
- dobudovanie novej regulačnej stanice (RS) zemného plynu kontajnerového typu umiestnenej vedľa jestvujúcej RS a prislúchajúce úpravy plynového potrubia,
- rekonštrukcie jestvujúcej regulačnej stanice plynu a prívodného plynového potrubia (DN150),
- vybudovanie novej pieskovej filtrácie (2 x cca 50 m³/hod) paralelnej k jestvujúcej pieskovej filtrácii, vrátane prepoju odpadovej vody z prania pieskových filtrov do nádrže odpadových vôd,
- vybudovanie novej DEMI linky (cca 10 m³/hod; predbežná uvažovaná skladba: mechanická filtrácia, filter s kyslým katexom, filter s bazickým anexom, zmesný filter, odvetranie CO₂) a novej zásobnej nádrže (cca 25 m³) určenej prednostne pre linku K3 vrátane prepoju na jestvujúcu DEMI linku,
- vybudovanie novej záchytnej (vychladzovacej a neutralizačnej) nádrže technologických odpadových vôd (cca 20 m³),
- vybudovanie novej kompresorovej stanice pre prípravu pracovného a prístrojového vzduchu umiestnenej v samostatnej miestnosti objektu pomocných prevádzok (predpokladaná skladba: kompresory, vzdušníky, sušiče, odlučovač oleja z kondenzátov),
- vybudovanie linky na výrobu dusíka pre kalibráciu AMS a inertizáciu atmosféry v silách (napr. uhoľný prášok) umiestnenej v samostatnej miestnosti objektu pomocných prevádzok (predpokladaná skladba: kompresor na vzduch, vzdušník, sušič, generátor dusíka, akumulčná nádoba),
- realizácia napojenia na parnom rozdeľovači pre možnosť dodávky pary z novej linky K3 na ohrev horúcovodnej výmenníkovej stanice (HVS), vybudovanie nového zmiešavacieho uzla na distribúciu tepla do rôznych horúcovodov, ich dobudovanie a prípadná rekonštrukcia,
- pre bezpečnú odstávku nevyhnutných zariadení navrhovanej linky K3 sa uvažuje s inštaláciou záložného dieselgenerátora s výkonom cca 1 MWe v objekte pomocných prevádzok (napájanie napr. napájacieho čerpadla, spalínového ventilátora, čistenia spalín, čerpadiel mazacieho a tesniaceho systému TG, a i.),
- uvažuje sa aj inštalácia vlastného výdajného stojana PHM s jednou dvojplášťovou nadzemnou nádržou s objemom 10 – 16 m³ na príslušne zabezpečenej ploche.

Bez priamej súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti sa plánuje v prevádzke navrhovateľa aj:

- rekonštrukcia prívodu surovej vody,
- a zvažuje sa aj alternatívne vybudovanie požiarneho vodovodu napájaného z iného zdroja.

V rámci prevádzky bude nová linka K3, rovnako ako jestvujúce spaľovacie linky, súčasne zariadením na zhodnocovanie odpadu, ako aj miestom vzniku odpadov (predovšetkým v zastúpení odpadov a zvyškov zo spaľovania a čistenia spalín).

Špecifikácia parametrov zariadenia a kapacitné riešenie

Základné parametre ZEVO Košice pred a po realizácii linky K3 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Parameter	Existujúci stav		Navrhovaný stav
Spaľovacia linka	K1	K2	K3
Bunker (zásobník odpadu)	spoločný pre obe linky		nový - cca 3 600 t

Typ spaľovacej jednotky	jednobubnový, sálavý, trojťahový parný kotol s podtlakovým systémom spaľovania na valcových roštoch	parný generátor horizontálneho typu tvorený spaľovacou komorou, prázdny sálavým kanálom, horizontálnou konvektívnou komorou s vloženými kotlovými zväzkami s vertikálnymi rúrami výparníka, predohrevov a ekonomizéra	spaľovacia komora s reverzným roštom tvoriacim spoločnú funkčnú jednotku s parným kotlom (jednobubnový s prirodzenou cirkuláciou) konštrukčne riešený ako viac-ťahový sálavý kotol
Menovitý výkon spaľovacej jednotky	max. 10 t/hod	max. 9,6 t/hod	max. 12,5 t/hod pri výhrevnosti 9,5 MJ/kg
Množstvo spáleného odpadu	max. 75 000 t/rok	max. 76 800 t/rok	max. 100 000 t/rok
Spaľované odpady	nie nebezpečný odpad		
	4,2 – 10,6 MJ/kg		7 – 14 MJ/kg
Podporné palivo	ZPN	ZPN	ZPN
Využitie tepelnej energie	vyprodukovaná para / teplo je dodávaná externým odberateľom alebo využívaná k vlastnej spotrebe, prípadne pre prevádzku dodatočne inštalovaného generátora EE	vyprodukovaná para je odvádzaná ku generovaniu elektrickej energie na turbíne, prípadne je možné ju dodávať do výmenníkovej stanice kotla K1 pomocou redukčnej stanice pary	okrem využitia vyprodukovanej pary pre dodávky tepla externým odberateľom bude inštalovaná jednoteliová kondenzačná parná turbína s axiálnym prietokom pary, s dvomi odbermi a trojfázový, synchronný generátor (s menovitým výkonom cca 10,5 MWe)
Systém čistenia spalín	- polosuchá metóda (štyri tangenciálne cyklóny, sprchový chladič, sorpcia - reagenty Ca(OH) ₂ a aktívne uhlie, prípadne NaHCO ₃ a tkaninový filter - DeNOx systém na princípe SNCR	- polosuchá metóda (tri tangenciálne cyklóny, sprchový chladič, sorpcia - reagenty Ca(OH) ₂ a aktívne uhlie a tkaninový filter - DeNOx systém na princípe SNCR	- polosuchá metóda (cyklóny, sprchový chladič, sorpcie na reagenty Ca(OH) ₂ a aktívne uhlie, prípadne NaHCO ₃ a tkaninový filter - DeNOx systém na princípe SCR
Odvod spalín	spoločný komín o výške 105 m		nový komín o výške 65 m

Z hľadiska uvažovanej koncepcie prevádzkovania ZEVO Košice bude nová linka K3, ako nové, moderné a prevádzkovo overené zariadenie, prevádzkovaná ako nosná linka na

energetické zhodnocovanie ostatného odpadu, t. j. zariadenie bude voči existujúcim linkám prevádzkované prioritne a kontinuálne na 70-100 % výkonu (mimo hlavných plánovaných odstávok), t. j. cca 8 000 hod/rok. V závislosti na potrebnej miere využitia celkovej spracovateľskej kapacity ZEVO Košice sa tak u prevádzkových hodín stávajúcich kotlov môže predpokladať aj určitý pokles. Pre konzervatívne posúdenie celkovej spracovateľskej kapacity ZEVO Košice bude uvažovaných pre každý z jestvujúcich kotlov cca 8 000 prevádzkových hodín za rok pri ich menovitom výkone. Počas samotnej realizácie novej linky K3 bude vzhľadom k navrhovanému riešeniu prevádzka jestvujúcich liniek obmedzená len v minimálnom a nevyhnutnom rozsahu (napr. napojenia na stávajúce zariadenia, a pod., budú vykonávané počas plánovaných odstávok, a pod.).

Zoznam vstupných odpadov:

V súvislosti s inštaláciou novej linky K3 sa neuvažuje s rozšírením v súčasnosti povoleného zoznamu odpadov pre energetické zhodnocovanie v ZEVO Košice, podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z. z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Katalóg odpadov“), kategórie ostatný:

<i>Kód odpadu</i>	<i>Názov</i>
02 01 01	Kaly z prania a čistenia
02 01 02	Odpadové živočíšne tkanivá
02 01 03	Odpadové rastlinné pletivá
02 01 04	Odpadové plasty okrem obalov
02 01 06	Zvierací trus, moč a hnoj vrátane znečistenej slamy, kvapalné odpady, oddelene zhromažďované a spracúvané mimo miesta ich vzniku
02 01 07	Odpady z lesného hospodárstva
02 01 09	Agrochemické odpad iné ako uvedené v 02 01 08
02 02 01	Kaly z prania a čistenia
02 02 02	Odpadové živočíšne tkanivá
02 02 03	Materiálne vhodné na spotrebu alebo spracovanie
02 02 04	Kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste jeho vzniku
02 03 01	Kaly z prania, čistenia, lúpania, odstreďovania a separovania
02 03 02	Odpady z konzervačných činidiel
02 03 03	Odpady z extrakcie rozpúšťadlami
02 03 04	Látky nevhodné na spotrebu alebo spracovanie
02 03 05	Kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste jeho vzniku
02 04 02	Uhlíčan vápenatý nevyhovujúcej kvality
02 04 03	Kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste jeho vzniku
02 05 01	Látky nevhodné na spotrebu alebo spracovanie
02 05 02	Kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste jeho vzniku
02 06 01	Materiály nevhodné na spotrebu alebo spracovanie
02 06 02	Odpady z konzervačných činidiel
02 06 03	Kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste jeho vzniku
02 07 01	Odpad z prania, čistenia a mechanického spracovania surovín
02 07 02	Odpad z destilácie liehovín
02 07 03	Odpad z chemického spracovania
02 07 04	Materiál nevhodný na spotrebu alebo spracovanie
02 07 05	Kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste jeho vzniku
03 01 01	Odpadová kôra a korok
03 01 05	Piliny, hobliny, odrezky, odpadové rezivo, drevotrieskové/drevovláknité

	dosky, dyhy iné ako uvedené v 0301 04
03 03 01	Odpadová kôra a drevo
03 03 07	Mechanicky oddelené výmety z drvenia odpadového papiera a lepenky
03 03 08	Odpady z triedenia papiera a lepenky určených na recykláciu
03 03 10	Výmety z vlákien, kaly z vlákien, plnív a náterov z mechanickej separácie
04 01 01	Odpadová glejovka a štiepenka
04 01 08	Odpadová vyčinená koža (holina, stružliny, odrezky, brúsny prach) obsahujúca chróm
04 01 09	Odpady z vypracúvania a apretácie
04 02 09	odpad z kompozitných materiálov (impregnovaný textil, elastomér, plastomér)
04 02 10	Organické látky prírodného pôvodu, napríklad tuky a vosky
04 02 15	Odpad z apretácie iný ako uvedený v 04 02 14
04 02 17	Farbivá a pigmenty iné ako uvedené v 04 02 16
04 02 21	Odpady z nespracovaných textilných vlákien
04 02 22	Odpady zo spracovaných textilných vlákien
07 02 13	Odpadový plast
07 02 15	Odpadové prísady iné ako uvedené v 07 02 14
07 02 17	odpady obsahujúce silikóny iné ako uvedené v 07 02 16
07 05 14	Tuhé odpady iné ako uvedené v 07 05 13
08 01 12	Odpadové farby a laky iné ako uvedené v 08 01 11
08 01 18	Odpady z odstraňovania farby alebo laku iné ako uvedené v 08 01 17
08 02 01	Odpadové náterové prášky
08 03 13	Odpadová tlačiarenská farba iná ako uvedená v 08 03 12
08 03 18	Odpadový toner do tlačiarne iný ako uvedený v 08 03 17
08 04 10	Odpadové lepidlá a tesniace materiály iné ako uvedené v 08 04 09
09 01 07	Fotografický film a papiere obsahujúce striebro alebo zlúčeniny striebra
09 01 08	Fotografický film a papiere neobsahujúce striebro alebo zlúčeniny striebra
09 01 10	Fotoaparáty na jedno použitie bez batérií
09 01 12	Fotoaparáty na jedno použitie s batériami iné ako uvedené v 09 01 11
10 02 10	Okuje z valcovania
10 09 06	Odlievacie jadrá a formy nepoužité na odlievanie iné ako uvedené v 10 09 05
10 09 08	Odlievacie jadrá a formy použité na odlievanie iné ako uvedené v 10 09 07
10 10 06	Odlievacie jadrá a formy nepoužité na odlievanie iné ako uvedené v 10 10 05
10 10 08	Odlievacie jadrá a formy použité na odlievanie iné ako uvedené v 10 10 07
10 11 12	Odpadové sklo iné ako uvedené v 10 11 11
10 12 06	Vyradené formy
12 01 05	Hoblíny a triesky z plastov
12 01 21	Použité brúsne nástroje a brúsne materiály iné ako uvedené v 12 01 20
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky
15 01 02	Obaly z plastov
15 01 03	Obaly z dreva
15 01 05	Kompozitné obaly
15 01 06	Zmiešané obaly
15 01 09	Obaly z textilu
15 02 03	Absorbenty, filtračné materiály, handry na čistenie a ochranné odevy iné ako uvedené v 15 02 02
16 01 19	Plasty
16 01 22	Časti inak nešpecifikované

16 03 04	Anorganické odpady iné ako uvedené v 1603 03
16 03 06	Organické odpady iné ako uvedené v 16 0305
17 02 01	Drevo
17 02 02	Sklo
17 02 03	Plasty
17 06 04	Izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03
17 08 02	Stavebné materiály na báze sadry iné ako uvedené v 17 08 01
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01,17 09 02 a 17 09 03
18 01 01	Ostré predmety okrem 18 01 03
18 01 02	Časti a orgány tiel vrátane krvných vreciek a krvných konzerv okrem 18 01 03
18 01 04	Odpady, ktorých zber a zneškodňovanie nepodliehajú osobitným požiadavkám z hľadiska prevencie nákazy, napríklad obvazy, sadrové odtlačky a obvazy, posteľná bielizeň, jednorazové odevy a plienky
18 01 07	Chemikálie iné ako uvedené v 18 01 06
18 01 09	Liečivá iné ako uvedené v 18 01 08
18 02 01	Ostré predmety okrem 18 02 02
18 02 03	Odpady, ktorých zber a zneškodňovanie nepodliehajú osobitným požiadavkám z hľadiska prevencie nákazy
18 02 06	Chemikálie iné ako uvedené v 18 02 05
18 02 08	Liečivá iné ako uvedené v 18 02 07
19 02 06	Kaly z fyzikálno-chemického spracovania iné ako uvedené v 19 02 05
19 02 10	Horľavé odpady iné ako uvedené v 19 02 08 a 19 02 09
19 03 05	Stabilizované odpady iné ako uvedené v 19 03 04
19 03 07	Solidifikované odpady iné ako uvedené v 19 03 06
19 05 01	Nekompostované zložky komunálnych odpadov a podobných odpadov
19 05 02	Nekompostované zložky živočíšneho a rastlinného odpadu
19 05 03	Kompost nevyhovujúcej kvality
19 06 06	Zvyšky kvasenia a kal z anaeróbnej úpravy živočíšneho a rastlinného odpadu
19 08 01	zhrabky z hrabíc
19 08 05	Kaly z čistenia komunálnych odpadových vôd
19 08 09	Zmesi tukov a olejov z odľučovačov oleja z vody obsahujúce jedlé oleje a tuky
19 08 14	Kaly z inej úpravy priemyselných odpadových vôd iné ako uvedené v 19 0813
19 09 01	Tuhé odpady z primárnych filtrov a hrabíc
19 09 04	Použitie aktívne uhlie
19 09 05	Nasýtené alebo použité iontomeničové živice
19 12 01	Papier a lepenka
19 12 04	Plasty a guma
19 12 07	Drevo iné ako uvedené v 19 12 06
19 12 08	Textílie
19 12 10	Horľavý odpad (palivo z odpadov)
19 12 12	iné odpady vrátane zmiešaných materiálov z mechanického spracovania odpadu iné ako uvedené v 19 12 11
20 01 01	Papiera lepenka
20 01 03	Viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky (kompozity na báze lepenky)
20 01 10	Šatstvo
20 01 11	Textílie
20 01 25	Jedlé oleje a tuky

20 01 28	Farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice iné ako uvedené v 20 01 27
20 01 30	Detergenty iné ako uvedené v 20 01 29
20 01 32	Liečivá iné ako uvedené v 20 01 31
20 01 38	Drevo iné ako uvedené v 20 01 37
20 01 39	Plasty
20 01 41	Odpady z vymetania komínov
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad
20 02 03	Iné biologicky nerozložiteľné odpady
20 03 01	Zmesový komunálny odpad
20 03 02	Odpad z trhovísk
20 03 03	Odpad z čistenia ulíc
20 03 07	Objemný odpad

Zoznam výstupných odpadov

Z hľadiska produkcie odpadov bude nová linka K3 spojená so vznikom odpadov, zaradených podľa Katalógu odpadov, kategórie O – ostatný a kategórie N - nebezpečný:

- 19 01 12 popol a škvára iné ako uvedené v 19 01 11 - škvára a popolček z výsypiek prvého ťahu kotla - O,
- 19 01 14 popolček iný ako uvedený v 19 01 13 - úletový popolček z ťahov kotla zhromažďovaný spolu s tuhými znečisťujúcimi látkami zachytenými v cyklónoch - O,
- 19 03 04 čiastočne stabilizované odpady označené ako nebezpečné okrem 19 03 08 - popolček a reakčné zvyšky odlúčené zo spalín v chladiči, v absorbéri a v tkaninovom filtri systému čistenia spalín - N,
- 19 01 02 železné materiály odstránené z popola - železné materiály a ďalšie materiály oddelené z popola (v závislosti na skladbe linky na úpravu škvary) - O.

Technológia uvažovaná pre linku K3 je v ZEVO Košice už odskúšaná, nie je uvažovaná ani zmena odpadov určených k energetickému zhodnocovaniu, nepredpokladá sa relevantná zmena zloženia alebo charakteristík vznikajúcich odpadov zo spaľovania a čistenia spalín v porovnaní so v súčasnosti vznikajúcimi odpadmi, s výnimkou vznikajúcej škvary a popola, u ktorých bude frakcia a obsah niektorých materiálov (železných a neželezných kovov, prípadne skla) upravovaná na uvažovanej linke úpravy škvary, čo môže oproti súčasnosti (v závislosti na záujme trhu) zvýšiť mieru zhodnocovania tohto odpadu.

Ďalšími odpadmi vznikajúcimi pri prevádzke novej linky K3 budú, rovnako ako v prípade existujúcej prevádzky, rôzne odpady z údržby a servisu priestorov a inštalovaných zariadení a pomocných činností v podobe napr. rôznych olejov a mazadiel, rôznych obalových materiálov, vyradených zariadení alebo ich komponentov, kontaminovaných handier, ochranných odevov, absorbentov, pomocných chemikálií z prevádzky laboratória a úpravy vody, atď., ktoré budú podľa určenia zhromažďované v sklade olejov, sklade elektroodpadu alebo priamo v laboratóriu.

Kategorizácia zdroja znečisťovania ovzdušia

Po realizácii zmeny navrhovanej činnosti dôjde k zmene vymedzenia jestvujúceho zdroja znečisťovania ovzdušia - spaľovne odpadov - ako súhrnu všetkých častí, súčastí a činností v rámci funkčného celku a priestorového celku, a to v podobe jeho rozšírenia o novú spaľovaciu linku K3 a zariadenia a činnosti jej zázemia (napríklad o výsypnú halu, nový zásobník odpadu, priestory manipulácie a úpravy škvary, o výdajný stojan pre motorovú naftu, a i.), pričom uvedené nebude mať vplyv na kategorizáciu zdroja ako

5. Nakladanie s odpadmi a krematória

5.1.1. písm. b) Spaľovne odpadov spaľujúce iný ako nebezpečný odpad s kapacitou > 3 t/h - veľký zdroj znečisťovania ovzdušia

Okrem uvedeného dôjde aj k doplneniu zdroja o nové núdzové spaľovacie zariadenie – záložný dieselgenerátor s MTP cca 2,2 MW, pre ktoré budeme pre účely uplatňovania emisných limitov, technických požiadaviek a podmienok prevádzkovania uvažovať kategorizáciu

1. Palivovo-energetický priemysel

1.1.2 Technologické celky obsahujúce spaľovacie zariadenia vrátane plynových turbín a stacionárnych piestových spaľovacích motorov, s nainštalovaným súhrnným menovitým tepelným príkonom $\geq 0,3$ MW a < 50 MW – stredný zdroj znečisťovania ovzdušia (väčšie stredné spaľovacie zariadenie).

Pre uplatňovanie emisných limitov, technických požiadaviek a podmienok prevádzkovania v zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ovzduší“) sú zdroje znečisťovania ovzdušia podľa dátumu povolenia a dátumu uvedenia do prevádzky členené na jestvujúce a nové zariadenia.

Vypúšťané znečisťujúce látky, súvisiace:

- *so spaľovaním odpadu*

V tomto prípade znečisťujúcimi látkami, pre ktoré sa ustanovujú emisné limity, technické požiadavky a podmienky prevádzkovania v zmysle prislúchajúcej prílohy č. 5 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 410/2012 Z. z.“), sú: TZL, SO₂, NO_x, CO, TOC, HCl, HF, ťažké kovy /Hg, Tl, Cd, Sb, As, Pb, Cr, Co, Cu, Mn, Ni, V/ a PCDD/F. Na uvedenom rozsahu a mechanizme vzniku znečisťujúcich látok sa doplnením novej linky K3 nič nemení.

- *so spaľovaním zemného plynu naftového (ZPN)*

Ťažiskovými znečisťujúcimi látkami pri spaľovaní ZPN sú CO a NO_x. K emisiám TZL a SO₂ prispieva spaľovanie zemného plynu s ohľadom na obsah minerálnych látok a síry v tomto druhu paliva, len minimálne. Znečisťujúcimi látkami, pre ktoré sa ustanovujú emisné limity, technické požiadavky a podmienky prevádzkovania v zmysle prílohy č. 4 vyhlášky č. 410/2012 Z. z., sú v prípade kotla HOVAL MAX 3 CO a NO_x. Predmetné spaľovacie zariadenie nie je dotknuté zmenou navrhovanej činnosti. Pre novú spaľovaciu linku K3 bude, rovnako ako v prípade jestvujúcich spaľovacích liniek, pomocným palivom zemný plyn naftový, t. j. na rozsahu a mechanizme vzniku znečisťujúcich látok v tejto súvislosti sa nič nemení.

- *s občasným spaľovaním motorovej nafty v dieselgenerátoroch*

Spaľovanie motorovej nafty vo vznetových spaľovacích motoroch záložných dieselgenerátorov je spojené s emisiami CO, NO_x, VOC, TZL a SO₂. s manipuláciou a skladovaním spracovávaných odpadov. Pri manipulácii so spracovávaným odpadom (vrátane jeho úpravy drvením) môžu v určitej miere vznikať emisie TZL a rôzne nemetánové VOC, a v závislosti na prevzdušnení odpadu a prebiehajúcich rozkladných procesoch aj NH₃, prípadne v malej miere aj napr. CH₄, CO alebo N₂O. Na uvedenom rozsahu a mechanizme vzniku znečisťujúcich látok sa doplnením novej linky K3 nič nemení.

- *s manipuláciou a spracovaním vznikajúcich odpadov zo spaľovania*

Vzhľadom k pôvodu odpadov (odpady zo spaľovania) je rozsah vyššie uvedených znečisťujúcich látok vznikajúcich pri manipulácii a skladovaní odpadov určených k spaľovaniu obmedzený vykonanou termickou degradáciou prakticky výlučne na TZL. Na uvedenom rozsahu znečisťujúcich látok sa doplnením novej linky K3 nič nemení. V súvislosti s inštaláciou linky na úpravu škvary dôjde len k rozšíreniu spôsobov manipulácie s predmetnými odpadmi.

- *s manipuláciou s pomocnými látkami*

Manipulácia so sypkými pomocnými látkami je aj bude spojená s potenciálom vzniku TZL. Pre DeNO_x systém novej linky K3 bude vybudované amoniakové hospodárstvo, ktorého plnenie je spojené s potenciálom fugitívnej emisie NH₃.

- *s manipuláciou motorovej nafty pri prevádzke nového vlastného výdajného stojana*

Plnenie zásobníka nového výdajného stojana, ako aj prečerpávanie motorovej nafty napr. do obslužných mechanizmov je spojené s potenciálom emisie prislúchajúcich látok zo skupiny VOC.

Z hľadiska emisií skleníkových plynov možno konštatovať, že jestvujúca prevádzka navrhovateľa je priamym zdrojom emisií CO₂ zo spaľovania palív a odpadov a vodnej pary z prevádzky chladenia.

Voľba riešenia ochrany ovzdušia podľa súčasného stavu techniky (BAT)

V zmysle § 14 ods. 1 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ovzduší“) musia nové zariadenia stacionárnych zdrojov alebo jestvujúce zariadenia stacionárnych zdrojov, na ktorých sa vykonala podstatná zmena, zodpovedať najlepšej dostupnej technike. Vo vzťahu k spaľovniam odpadov sa uplatňujú závery „Vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) 2019/2010 z 12. novembra 2019, ktorými sa podľa smernice EP a Rady 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre spaľovanie odpadu“.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení

Navrhovaná (existujúca, povolená) činnosť je zaradená podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon“) do kapitoly č. 9 Infraštruktúra, do položky č. 5 Zneškodňovanie alebo zhodnocovanie ostatných odpadov v spaľovniach a zariadeniach na spoluspaľovanie odpadov a podľa časti A podlieha bez limitu povinnému hodnoteniu.

Zmena navrhovanej činnosti bude pozostávať z doplnenia novej linky K3 pre energetické zhodnocovanie nie nebezpečného odpadu so spracovateľskou kapacitou max. 100 000 t/rok. Nová linka bude nadväzovať na už existujúcu činnosť, energetické zhodnotenie odpadov na jestvujúcich linkách K1 a K2 pri celkovej spracovateľskej kapacite zariadenia ZEVO Košice max. 75 000 + 76 800 t/rok nie nebezpečných odpadov.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“ alebo „príslušný orgán“) vydalo pre zmenu navrhovanej činnosti rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní č. 9389/2021-11.1/mo, 39861/2021, int. 39862/2021 zo dňa 22. 07. 2022, v ktorom rozhodlo, že sa zmena navrhovanej činnosti bude posudzovať a podľa § 30 zákona a určilo listom č. 2021-11.1/mo, 52776/2021, int. 52777/2021 zo dňa 30. 09. 2021 rozsah hodnotenia zmeny navrhovanej činnosti.

Správu o hodnotení zmeny navrhovanej činnosti (ďalej len „správa o hodnotení“) vypracovala spoločnosť EKOS Plus, s. r. o., Župné námestie č. 7, 811 03 Bratislava. Podkladmi na jej vypracovanie boli aj štúdie:

- RNDr. Jana Madarášová, Ing. Mgr. Milan Kovačič, december 2021: Emisno-technologická štúdia pre investíciu „ZEVO Košice – modernizácia a zabezpečenie prevádzkovej stability zariadenia na energetické využitie odpadov“

- RNDr. Jana Madarásová, RNDr. G. Szabó, január 2022: Rozptylová štúdia pre investíciu „ZEVO Košice – modernizácia a zabezpečenie prevádzkovej stability zariadenia na energetické využitie odpadov“
- Katedra procesného a environmentálneho inžinierstva, SF TU Košice, marec 2022: Hluková štúdia pre účely posudzovania vplyvov na životné prostredie, Predikcia imisií hluku v exteriéri – hluková štúdia pre „ZEVO Košice – modernizácia a zabezpečenie prevádzkovej stability zariadenia na energetické využitie odpadov“
- RNDr. I. Drastichová, apríl 2022: Hodnotenie vplyvov na verejné zdravie pre „ZEVO Košice – modernizácia a zabezpečenie prevádzkovej stability zariadenia na energetické využitie odpadov“
- FIDOP, s. r. o., február 2022: Kapacitné posúdenie dopravného napojenia stavby „ZEVO Košice – modernizácia a zabezpečenie prevádzkovej stability zariadenia na energetické využitie odpadov“ v k. ú. Barca
- Montana, s. r. o., december 2022: Záverečná správa z geologickej úlohy „ZEVO Košice – geologický prieskum životného prostredia za účelom overenia potreby vypracovania analýzy rizika znečisteného územia podľa SMERNICE Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky z 28. januára 2015 č. 1/2015 – 7“
- Dagmar Várkonyová, apríl 2022: Odpadová štúdia k správe o hodnotení pre „ZEVO Košice - modernizácia a zabezpečenie prevádzkovej stability zariadenia na energetické využitie odpadov“
- EKOCONSULT-enviro, a. s., 2022: Zvozová štúdia - ZEVO Košice - modernizácia a zabezpečenie prevádzkovej stability zariadenia na energetické využitie odpadov

Správa o hodnotení obsahuje nulový variant (stav, ktorý by nastal, ak by sa zmena navrhovanej činnosti neuskutočnila) a jeden realizačný variant.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

Navrhovateľ, KOSIT a. s., Rastislavova 98, 043 46 Košice, zastúpený spoločnosťou EKOS PLUS s. r. o., Župné námestie 7, 811 03 Bratislava (ďalej len „navrhovateľ“) doručil dňa 20. 06. 2022 podľa § 31 ods. 6 zákona na MŽP SR správu o hodnotení v zmysle určeného rozsahu hodnotenia zmeny navrhovanej činnosti podľa § 30 zákona.

MŽP SR predložilo správu o hodnotení na zaujatie stanoviska podľa § 33 ods. 1 zákona, listom č. 1865/2022-11.1./mo, 35598/2022, int.35600/2022 zo dňa 22. 06. 2022 nasledovným subjektom procesu posudzovania: *rezortnému orgánu* (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia obehového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva; Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky), *povoľujúcemu orgánu* (Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Košice), *dotknutej obci* (Mesto Košice; Obec Valaliky; Obec Kokšov – Bakša), *dotknutému samosprávnemu kraju* (Košický samosprávny kraj), *dotknutým orgánom* (Okresný úrad Košice, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií; Okresný úrad Košice, odbor krízového riadenia; Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja; Regionálny úrad verejného zdravotníctva Košice; Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Košice; Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Košice). Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie bolo podľa § 33 ods. 3 zákona zaslané dotknutej verejnosti.

MŽP SR podľa § 33 ods. 2 zákona zverejnilo správu o hodnotení na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (www.enviroportal.sk) dňa 22. 06. 2022 na adrese:

<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/zevo-kosice-modernizacia-zabezpecenie-prevadzkovej-stability-zariadeni>

MŽP SR požiadalo dotknutú obec, aby podľa § 65g ods. 3 zákona informovala o doručení správy o hodnotení verejnosť, a to do desiatich dní od doručenia správy o hodnotení a zároveň zverejnila v celom rozsahu dokumentáciu správy o hodnotení na úradnej tabuli obce a na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené a oznámila verejnosti, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a aby označila miesto, kde sa môžu podávať, pričom uviedlo, že ak nie je možné zverejniť na úradnej tabuli obce dokumentáciu v celom rozsahu, obec na úradnej tabuli obce zverejní informáciu o tom, kde a kedy možno do nej nahliadnuť, robiť výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady urobiť z nej kópie.

MŽP SR zároveň požiadalo dotknutú obec, aby v spolupráci s navrhovateľom, do uplynutia doby zverejnenia správy o hodnotení podľa § 34 ods. 2 a s ohľadom na § 65g zákona, zabezpečila verejné prerokovanie zmeny navrhovanej činnosti a prizvala naň, okrem verejnosti, aj zástupcov príslušného orgánu, rezortného orgánu a dotknutých orgánov.

Súčasne bola dotknutá obec upozornená, že termín a miesto verejného prerokovania zmeny navrhovanej činnosti je dotknutá obec povinná, podľa § 34 ods. 3 zákona, oznámiť najneskôr 10 pracovných dní pred jeho konaním.

Podľa § 35 ods. 4 zákona na stanovisko doručené po uplynutí stanovených lehôt nemuselo MŽP SR prihliadať.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Spoločné verejné prerokovanie sa konalo dňa 21. 07. 2022 o 14:00, v budove Magistrátu mesta Košice, Tr. SNP 48/A, v malej zasadacej miestnosti na základe pozvánky č. MK/A/2022/06465 zo dňa 01. 07. 2022, ktorá bola zaslaná všetkým účastníkom konania podľa zákona, a to zástupcom navrhovateľa, spracovateľovi správy o hodnotení, zástupcom dotknutých orgánov štátnej správy, rezortnému orgánu, príslušnému orgánu, povoľujúcemu orgánu a zároveň zverejnením oznámenia na úradnej tabuli mesta a na internetovej stránke mesta www.kosice.sk.

Dotknuté obce, Valiky a Kokšov-Bakša spolu s Magistrátom mesta Košice, pozvali príslušný orgán, rezortný orgán a dotknutý orgán na spoločné verejné prerokovanie zmeny navrhovanej činnosti.

Spoločného verejného prerokovania zmeny navrhovanej činnosti sa zúčastnili zástupcovia navrhovateľa, spracovateľ správy o hodnotení, zástupcovia mesta Košice, starosta obce Kokšov – Bakša, starosta obce Valaliky a zástupcovia verejnosti.

Súčasťou programu bolo otvorenie, prezentácia zmeny navrhovanej činnosti zástupcami navrhovateľa a tiež prezentácia správy o hodnotení.

Verejné prerokovanie otvorila pani Slavomíra Brzová, zastupujúca spoločnosť navrhovateľa. V úvode verejného prerokovania požiadala všetkých zúčastnených, aby podpísali prezenčnú listinu a v krátkosti informovala, čo bude obsahom verejného prerokovania. Následne privítala zástupcov navrhovateľa, spracovateľov správy o hodnotení, dotknutých obcí, ako aj všetkých zúčastnených a otvorila verejné prerokovanie. Uviedla základné informácie vo vzťahu k informovaniu verejnosti o predmetnej zmene navrhovanej činnosti, v súlade s ustanoveniami zákona. Následne oznámila, že po predstavení správy o hodnotení a jednotlivých prezentáciách bude možné v diskusii vzniesť otázky, prípadne pripomienky k zmene navrhovanej činnosti rozpracovanej v správe o hodnotení.

Pán Christenko, ako štatutárny zástupca navrhovateľa, predstavil komplexne činnosť spoločnosti navrhovateľa. Pokračoval predstavením zmeny navrhovanej činnosti a vysvetlením aktuálneho fungovania prevádzky. Na záver predstavil inovatívne projekty pre budúcnosť a vzdelávaciu činnosť.

Pán Pešta, zástupca navrhovateľa, predstavil aktuálny stav a technické podrobnosti, parametre zmeny navrhovanej činnosti. Predstavil umiestnenie plánovaného kotla K3 v rámci areálu, súlad s územným plánom mesta Košice, jeho kapacity a technologické vlastnosti.

Pán Kovačič, spracovateľ správy o hodnotení, na úvod prezentácie predstavil spoločnosť EKOS PLUS s. r. o, ktorá ako odborne spôsobilá osoba spracovala hodnotenie vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie a verejné zdravie. Následne predstavil proces posudzovania vplyvov na životné prostredia podľa zákona, ktorého cieľom je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia, určiť opatrenia, ktoré zabránia alebo zmiernia vplyvy v prípade znečisťovania životného prostredia. Ide o odborný podklad pre vydanie povolenia tzv. „záverečného stanoviska“ pre realizáciu zmeny navrhovanej činnosti v ďalších stupňoch povoľovacieho konania. Následne poukázal na časovú os a jednotlivé kroky v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Pán Kovačič v ďalšej časti prezentácie zhrnul vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie, ktoré vyplynuli zo správy o hodnotení podľa priloženej prezentácie.

Diskusná časť bola otvorená vysvetlením jej priebehu. Počas diskusie boli prítomní okrem prezenčne zúčastnených aj online zúčastnení (RNDr. Drastichová – HIA, Ing. Ponechal – dopravno-kapacitné posúdenie, RNDr. Szabó – rozptylová štúdia).

V ďalšej časti verejného prerokovania boli kladené otázky zo strany zúčastnenej verejnosti.

Otázka 1 (Martin Tern): „Ceny elektriny a plynu aj kvôli konfliktu na Ukrajine stále rastú, tak čo z takéhoto projektu, teda pokračovanie tejto spaľovne budeme mať my, Košičania. Aké sú benefity pre nás?“

Odpoveď 1 (Marián Christenko, KOSIT a. s.): „Nárast cien plynu je naozaj veľmi dramatický, my ho v prevádzke vnímame už asi približne od leta minulého roku, možno ešte skôr. Čo je paradoxné, tak bežní obyvatelia kvôli tomu, že cena elektrickej energie je regulovaná, nemali ešte ako keby šancu výšku toho samotného nárastu plynu a elektrickej energie zaregistrovať vo svojich peňaženkách – ja sa to pokúsim rozvinúť trochu iným smerom. Doteraz naša spoločnosť dodávala do mesta Košice teplo v objeme 35 tisíc MWh/ročne, to je ťažko uchopiteľné číslo, ale dá sa to teda pretaviť do počtu 2 400 domácností. Teplo, ktoré dodávame pre Košičanov je cenovo regulované, to znamená, že patríme pod Úrad pre reguláciu sieťových odvetví. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví veľmi dobre chápe, že my na výrobu tepla, plyn alebo uhlie nakupovať nemusíme, naopak, nám za palivo naši zákazníci platia. Preto tá regulovaná cena pre nás je oproti ostatným teplárňam veľmi nízka. Keď to porovnáme s TEKO-om (Tepláreň Košice) – TEKO má regulovanú cenu, alebo dnes MH Teplárenský holding, a. s., má regulovanú cenu v Košiciach na úrovni 75 € za MWh, u nás to je 25 €, to znamená, že tá úspora je niekde okolo 50 € za MWh. Keďže sme doteraz dodávali do spoločnosti TEKO alebo do mesta tých 35 tisíc MWh, krát úspora 50 €, to znamená, že ročná úspora, ktorú naše ZEVO prinieslo pre Košičanov bola na úrovni 1,5 miliónov eur. Toto je peniaz, ktorý mesto z rozpočtu neuvidí, pretože ho má v rozpočte spoločnosť TEKO. Je to ako keby zľava, o ktorú menej musia Košičania za teplo zaplatiť. Teraz, práve kvôli tomu, že cena plynu šialene stúpla sme sa dohodli so spoločnosťou TEKO na navýšení odberu tepla v tomto roku z 35 tisíc MWh na 50 tisíc MWh, to znamená, že úspora nie je 1,5 milióna eur, ale 2,5 milióna eur. Keď sme začali pripravovať tento projekt K3 tak mesto a TEKO boli vôbec prví partneri, s ktorými sme túto diskusiu otvorili a dohodli sme sa na tom, že snahou všetkých troch zúčastnených strán je rozšíriť objem dodávky na 130 tisíc MWh, čo inými slovami bude pokrývať zhruba asi 15-20 % spotreby celého mesta. A keď sa bavíme o tých 130 tisíc MWh (x spomínaných 50 €), úspora môže byť na úrovni 6-7 miliónov eur, čo je medzi nami v podstate viac ako mesto zaplatí za likvidáciu svojho vlastného odpadu. Zase opakujem - mesto tieto peniaze v rozpočte neuvidí, ale Košičania to v rozpočte vo svojej domácnosti určitevidia.

V prípade elektrickej energie je to veľmi podobné – aj v tomto prípade my uhlie, plyn alebo iný fosílny zdroj pre výrobu kupovať nemusíme, naopak vyrábame elektrickú energiu z odpadu, za ktorý nám zákazníci platia.“

Otázka 2 (Simona Magdová): „Bude mať nový kotol na odpad nové a nižšie limity?“

Odpoveď 2 (Ladislav Halász, KOSIT a. s.): „Kolegovia to už v podstate povedali počas prezentácie. Existujú tu tzv. BAT limity – limity pre najnovšie dostupné technológie – tým, že nový kotol, nová linka na spracovanie a energetické zhodnocovanie odpadov bude patriť medzi nové zariadenia, budú takisto na ňu kladené aj tie najprísnejšie emisné limity aké vôbec existujú. Čiže áno, nové zariadenie bude mať nové limity a oveľa prísnejšie, ako tie ktoré budú platiť pre kotle K1 a K2.“

Otázka 3 (Michaela Rošáková): „Chcela by som sa spýtať odkiaľ zovšadiaľ sa bude vozit' odpad, či len z Košíc alebo aj iných miest alebo aj zo zahraničia?“

Odpoveď 3 (Marián Christenko, KOSIT a. s.): „S otázkou, či vozíme odpad zo zahraničia sa stretávame pomerne často. Bola taká jedna kauza, keď začala „covid kríza“. Vtedy sa pán Budaj postavil na hranice a stopol nejaký kamión s odpadom, ten odpad ale smeroval do cementárni, ktoré majú zo zákona právo a možnosť takýto odpad energeticky zhodnocovať. Cementárne sú na tom podobne, ako naše zariadenia s tým rozdielom, že oni odpad používajú ako náhradu paliva v podobe uhlia pri výrobe cementu – my vyrábame elektrickú energiu a teplo.

Zo zákona je jasne povedané, v Programe odpadového hospodárstva Slovenskej republiky, čo je strategický dokument, že pre naše účely dovážať odpad zo zahraničia, nie je možné, to znamená, že žiadne zariadenie takéhoto charakteru na Slovensku, či už je to v Košiciach alebo v Bratislave, odpad zo zahraničia nedováža.

Čo sa týka zvozového územia, dnes sa do Košíc dováža za účelom energetického zhodnotenia, prevažne z mesta Košice alebo z okresu Košice, plus Prešov a niekoľko menších zákazníkov, ktorí presahujú hranice okresu a zhruba v tomto diapazóne plánujeme zostať. Dnešná hypotetická kapacita nášho zariadenia je 150 tisíc ton ročne, túto kapacitu nevyužívame z toho titulu, že v priebehu letných mesiacov potreba tepla zo spoločnosti TEKO výrazne klesá, TEKO od nás skrátka v lete teplo neodoberá a kotol K1 je tým pádom, ako keby odstavený. Do budúcnosti bude K3 vedieť okrem tepla vyrábať aj elektrickú energiu, čiže v letných mesiacoch kedy teplo nepotrebuje, pretože sa nekúri – budeme vyrábať skôr elektrickú energiu, tzn. že zo spotreby 150 tisíc pôjdeme na zhruba asi úroveň 170 – 180 tisíc ton odpadov ročne, čo ráta s tým, že produkcia odpadov kontinuálne rastie, je to zhruba na úrovni niekde okolo tých 2-3 % ročne. Veľmi presne to kopíruje to, ako sa zvyšuje HDP, inými slovami ako sa nám všetkým darí lepšie. Teda rast HDP na Slovensku je na úrovni niekde okolo tých povedzme 2-3-4 % a zhruba asi tak vyzerá tempo rastu odpadov. Je to takto úplne rovnako naprieč celou Európou inými slovami – čím vyspelejšia krajina, tým viac odpadov obyvatelia produkujú v absolútnom objeme, ale aj na hlavu, naopak, čím je menej vyspelá ekonomika, resp. menej vyspelá krajina, tým je toho odpadu menej. Slovensko sa nachádza na priemernej úrovni.“

Otázka 4 (Richard Kopček): „Spomínali ste niečo v zmysle vodík – chcel by som sa spýtať – vodík ponúkate iba pre autobusy, možno je to otázka do budúcnosti, či by ste to chceli sprostredkovať aj pre automobily?“

Odpoveď 4 (Marián Christenko, KOSIT a. s.): „Zatiaľ sme sa tejto téme venovali iba v diskusii s Košickým samosprávnym krajom, ale keď bol projekt prezentovaný, tak kolegovia zo župy tam dotiahli Toyotu Mirai so spotrebou niekde okolo jedného kilogramu vodíka na 100 km, čo je naozaj fascinujúce. To, že či sa vodík dostane do prepravy aj v tom posuvnom rozmere, teraz nevieme vyhodnotiť. Ale myslím si, že asi áno. Poznáte autá na CNG, poznáte autá na plyn a vodík je naozaj fantastické médium. Ja osobne vnímam vodík v doprave ako

batériu. Na jednej strane viete vyrobiť energiu z obnoviteľných zdrojov, ale neviete ju použiť v tej doprave – potrebujete na to nejaké médium. Auto nemôže chodiť s fotovoltaickými panelmi na streche, ale môžete mať fotovoltaické panely, vyrobiť vodík a ten potom natankovať do auta, ktoré ho spotrebuje. Odpoveď na vašu otázku – my sa neplánujeme venovať výstavbe čerpacích staníc, my sa snažíme venovať ako keby výrobe vodíka, ale viem, že napríklad poľská spoločnosť ORLEN plánuje na Slovensku výstavbu viacerých čerpacích staníc, takže bude asi možná aj takáto aplikácia pre osobnú prepravu.“

Záznam z verejného prerokovania zapísala, v spolupráci s navrhovateľom, RNDr. Zuzana Tešliarová z Magistrátu mesta Košice, oddelenia dopravy a životného prostredia Magistrátu mesta Košice a podpísali ho, a vyjadrili súhlas, Mgr. Marcel Čop, riaditeľ Magistrátu mesta Košice, za navrhovateľa riaditeľ KOSIT a. s. Ing. Marián Christenko a starostovia obcí Valaliky Ing. Štefan Petrik a obce Kokšov-Bakša Mikuláš Hudák.

Záznam z verejného prerokovania, spolu s prezenčnou listinou a oznámením o verejnom prerokovaní bol na MŽP SR doručený dňa 03. 08. 2022.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení

Podľa § 35 zákona boli k správe o hodnotení na MŽP SR doručené 4 písomné stanoviská a jedno stanovisko podľa § 14 ods. 1 správneho poriadku. Stanoviská uvádza MŽP SR nižšie.

- **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor odpadového hospodárstva** – rezortný orgán (list č. 41240/2022 zo dňa 20. 07. 2022) v stanovisku uviedol, cit.: „Navrhovateľ sa s pripomienkami odboru vysporiadal v správe o hodnotení a preto nemáme ďalšie pripomienky.“
- **Okresný úrad Košice, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií** – dotknutý orgán (list č. OU-KE-OCDPK-2022/029743-002 zo dňa 22. 07. 2022) v stanovisku uviedol, cit.: „Po navrhovanej zmene možno uvažovať pre nákladnú dopravu v rámci denných hodín (06:00-18:00) pracovných dní s priemernou intenzitou cca 202 NA, počas sobôt cca 92 NA a počas nedeľ cca 8 NA, ku ktorým je možné uvažovať pre všetky dni cca 4 – 6 NA vo večerných hodinách (18:00 – 22:00), čo by predstavovalo nárast o 63 prepravných prostriedkov počas denných hodín pracovných dní a o cca 1 – 2 prepravné prostriedky počas večerných hodín. OÚ, odbor CDaPK uvádza, že nemá z hľadiska dotknutých záujmov v pôsobnosti úradu zásadné námietky vo veci hodnotenia posudzovania predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.“
- **Okresný úrad Košice, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií** – dotknutý orgán (list č. OU-KE-OCDPK-2022/029743-002 zo dňa 22. 07. 2022) v stanovisku uviedol, cit.:
 - „Teoreticky môže dôjsť k nárastu množstva odpadov vznikajúcich spaľovaním
 - Prípadný nárast dopravných nárokov prevádzky, ktorý predstavuje na celkovej spracovateľskej kapacite max. 5-6 NA/hod
 - Je predpoklad poklesu produkcie emisií ďalšieho skleníkového plynu – vodnej pary, nakoľko sa uvažuje s typom chladenia, ktorý nie je spojený s emisiami vodnej pary
 - Dôjde ku zmene hlukovej situácie v okolí dotknutého výrobného areálu, ktorej akceptovateľná miera bude musieť byť dosiahnutá uplatnením potrebných protihlukových opatrení
 - Je teoretický predpoklad prípadného zníženia celkových množstiev znečisťujúcich látok emitovaných do ovzdušia, pričom akceptovateľnosť zmeny bude zabezpečená návrhom nového komína v súlade s požiadavkami vyhlášky MŽP SR 410/2012 Z. z.„Po navrhovanej zmene možno uvažovať pre nákladnú dopravu v rámci denných hodín (06:00-18:00) pracovných dní s priemernou intenzitou cca 202 NA, počas sobôt cca 92 NA a počas nedeľ cca 8 NA, ku ktorým je možné uvažovať pre všetky dni cca 4 – 6 NA vo

večerných hodinách (18:00 – 22:00), čo by predstavovalo nárast o 63 prepravných prostriedkov počas denných hodín pracovných dní a o cca 1 – 2 prepravné prostriedky počas večerných hodín. OÚ, odbor CDaPK uvádza, že nemá z hľadiska dotknutých záujmov v pôsobnosti úradu zásadné námietky vo veci hodnotenia posudzovania predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

V širšom posudzovanom území sa nenachádzajú žiadne vyhlásené ani navrhované maloplošné územia alebo územia európskej siete chránených území NATURA 2000. Na riešenom území platí 1. stupeň ochrany v zmysle zákona NR SR č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a znení neskorších právnych predpisov.

V správe o hodnotení sú spracované všetky podmienky daného rozsahu hodnotenia – všeobecné aj špecifické. Správa obsahuje tiež všetky požadované štúdie a analýzy vyplývajúce z rozsahu hodnotenia. Výsledky analýz ovzdušia, pôdy a monitorovania kvality zložiek životného prostredia nasvedčujú, že spaľovňa predstavuje v súčasnosti pre okolitých obyvateľov dotknutého širšieho územia najmä starú záťaž a riziko ohrozenia zdravia ľudí novými zdrojmi hluku a znečisťovania ovzdušia v dopravne zaťaženom území predstavuje mierny až nepatrný príspevok.

Vzhľadom k základnej filozofii navrhovanej investície preniesť v rámci možnosti ťažisko energetického zhodnocovania odpadov z jestvujúcich liniek na novú, modernú linku K3 a vzhľadom k prísnyms emisným limitom v zmysle BAT pre spaľovne odpadu sa dá očakávať, že priaznivé signifikantné vplyvy modernizácie zariadenia ZEVO budú prevládať nad nepriaznivými a budú environmentálne prijateľné pre obyvateľov mesta Košice a dotknutých obcí.“

- **Priatel'ia Zeme – SPZ, Haluzice 761, 913 07 Bošáca** – dotknutá verejnosť (list zo dňa 18. 07. 2022) v stanovisku uviedli, cit.:

„A/Pôvodná pripomienka č. 1: „Žiadame spracovať konkrétnu bilanciu vzniku komunálnych odpadov a stanovenie množstva odpadov s vymedzením zvozovej oblasti pre potrebu energetického zhodnotenia s prognózou do roku 2030. Upozorňujeme, že pri prognózovaní budúceho vývoja tvorby a nakladania s komunálnym odpadom je potrebné zohľadniť legislatívne opatrenia ako je napr. povinné triedenie biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu, ukončenie výnimky pre energetické zhodnotenie pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad v Košiciach, ako aj plnenie záväzných cieľov EÚ vo vzťahu k nakladaniu s komunálnym odpadom.

Odôvodnenie: Predkladané oznámenie o zmene neobsahuje žiadnu bilanciu vzniku komunálnych odpadov vo zvozovej oblasti pre potreby ich energetického zhodnotenia s prognózovaním budúceho vývoja.“

Vyhodnotenie spracovania pripomienky v Prílohe č. 6b

Nesúhlasíme s predloženou zvozovou štúdiou, ktorá prezentuje potrebu energetického zhodnotenia 300 000 ton nerecyklovateľných odpadov v zvozovom regióne, ktorým má byť Prešovský a Košický kraj.

A. Tento údaj je nesprávny. Ak si zanalyzujeme čísla v tabuľke č. 3 „Produkcia komunálneho odpadu v uvažovanom zvozovom regióne za uplynulých 6 rokov (t), tak k žiadnemu nárastu KO vhodného na energetické zhodnotenie nedošlo, pretože od roku 2015 do roku 2020 nedošlo k nárastu ani zmesového KO ani objemového odpadu, práve naopak – v prípade zmesového komunálneho odpadu ide o pokles o 2 % a v prípade objemného odpadu ide o pokles 3,3 %.

B. Nie je správny ani výrok „Modernizácia ZEVO Košice umožní znížiť mieru skládkovania v zvozovom regióne už v roku 2030 pod 10 %.“ Už len samotná škvára/popol a popolček, ktoré predstavujú cca 30% zo spáleného odpadu a ktoré by sa mali skládkovať predstavujú 10% z celkového množstva vyprodukovaného komunálneho odpadu v Prešovskom a Košickom kraji.

C. Nesúhlasíme ani s prognózou neustáleho rastu celkového množstva komunálneho odpadu do roku 2035 s 3 % medziročným nárastom. Takéto neustále a nekonečné zvyšovanie množstva odpadov je v rozpore s udržateľnosťou, ako aj s obehovým hospodárstvom. Implementácia hierarchie odpadového hospodárstva v jej najvyšších priečkach musí spôsobiť do roku 2035 postupné znižovanie medziročného nárastu.

A/ Pôvodná pripomienka č. 4

„Žiadame zapracovať do Správy o hodnotení konkrétne riešenie a časový harmonogram navýšenia dodávok tepla do siete centrálného zásobovania teplom (SCZT) v súlade s Konceptiou rozvoja mesta Košice v oblasti tepelnej energetiky – aktualizácia (január 2020).

Odôvodnenie: Využitie tepelnej energie pre vykurovanie pri kapacite ZEVO za nedostatočné. Vykurovanie 2 400 domácností pri kapacite 260 000 ton odpadu v porovnaní napríklad s viedenskou spaľovňou pri kapacite 260 000 ton odpadu, ktorá vykuruje 60 000 bytov, ďaleko zaostáva za efektívnym využitím tepla. Z uvedeného dôvodu je potrebné súčasnú infraštruktúru prestavať na efektívnejšie využitie tejto energie.“

Vyhodnotenie spracovania pripomienky podľa Prílohy č. 13

Navrhovateľ uviedol, že zvyšovanie dodávok do CZT a bude v etapách: „I. etapa už pre roky 2022 až 2024, II. etapa v rokoch 2024 až 2026 a III. etapa v horizonte rokov 2029 – 2035“. Uvedené len potvrdzuje fakt, že energetické využitie tepla pre dodávky do CZT bolo v tejto spaľovni desiatky rokov neriešené a nadbytočná tepelná energia uniká doteraz bezúčelovo do okolia a vyrieši sa to podľa informácie navrhovateľa v roku 2035.

A/ Pôvodná pripomienka č. 5

„V Správe o hodnotení žiadame o vylúčenie spracovania škvary pre jej následné jej využitie v stavebníctve a zároveň žiadame o zapracovanie spôsobu nakladania s ňou výlučne uložením na zodpovedajúcu skládku odpadov.

Odôvodnenie: O takúto úpravu v súčasnom oznámení o zmene žiadame z dôvodu uplatnenia „princípu predbežnej opatrnosti“ a existencie prípadov, kedy sa škvara použila napr. pri výstavbe ciest a následne boli zistené úniky nebezpečných látok do prostredia. Pri spaľovaní komunálnych odpadov nie je možné zaručiť pre škvaru splnenie limitných hodnôt ukazovateľov pre ostatný odpad, t.j. pre inertný odpad, Z uvedeného dôvodu by napr. primiešavanie škvary do stavebných materiálov predstavovalo zvýšené riziko aj vo vzťahu k ochrane zdravia ľudí. Ako príklad, ako nakladajú podobné zaradenia so škvarou, môžeme uviesť ZEVO „Die Müllverbrennungsanlage Spittelau“ vo Viedni. Po spálení 250-tisíc ton komunálneho odpadu vznikne cca 60-tisíc ton škvary, popola a kalov, ktoré končia na skládke odpadov v Nemecku“.

Vyhodnotenie spracovania pripomienky podľa Prílohy č. 6a

Nadálej nesúhlasíme so zhodnocovaním škvary, napr. jej použitím v stavebníctve a trváme na tom, aby bol použitý princíp predbežnej opatrnosti. Navrhovateľ na reakciu nášho vyjadrenia v tejto veci sám uviedol, že „pri cestách sa na zakrytie škvarovej vrstvy používa napr. HDPE-fólia, aby sa zabránilo nadmernému vylúhovaniu potenciálne škodlivých látok“. Navrhovateľ tiež uvádza, že „limity využitia a skúšobnej metódy sú v krajinách rôzne“. Navrhovateľ týmto sám pripúšťa skutočnosť, že škvara nie je inertný materiál, dokonca môže byť aj škodlivý a že jej vplyvy na životné prostredie nie sú ešte úplne preskúmané. K tejto skutočnosti ešte uvádzame, že na základe najnovšej štúdie medzinárodných organizácií ZWE a GAIA uverejnenej v januári 2022 je používanie popola zo spaľovni odpadov spojené s obavami o verejné zdravie a bezpečnosť. Štúdia uvádza 15 argumentov proti materiálovému použitiu tohto popola, medzi ktoré napr. patrí argument, že popol obsahuje významné koncentrácie látok (PCDD/F, PBDE, PCB, PFAS), ktoré vzbudzujú vysoký stupeň obáv podľa RESCH na základe splnenia jedného alebo viacerých kritérií nebezpečnosti podľa nariadenia EÚ REACH (konkrétne: veľmi bioakumulatívne;

karcinogenita; mutagenita; reprodukčná toxicita; naručenie endokrinného systému; toxicita pre špecifický cieľový orgán pri opakovanej expozícii; a chronická toxicita pre vodné prostredie). Popol okrem toho obsahuje aj veľké množstvo mikroplastov. Súčasnú bezpečnostnú normu sú zastarané a testovacie metódy pri popole sú nedostatočné a nereprezentujú skutočné podmienky, v ktorých sa popol v stavebníctve využíva.

A/ Pôvodná pripomienka č. 6

„Navrhovateľ na str. 7 oznámenia o zmene uvádza: „Po úspešnom ukončení skúšobnej prevádzky a uvedení novej a modernej linky na energetické zhodnocovanie odpadov kotla K3 do trvalej prevádzky plánuje navrhovateľ prevádzkovať túto linku ako nosné zariadenie, čo umožní realizovať vyššie zmieňované rekonštrukcie a opravy stávajúcich liniek kotlov K1 a K2, počnúc rozsiahlou rekonštrukciou linky kotla K1, ktorá je v prevádzke s občasnými prerušeniami slúžiacim na opravy, výmeny a rekonštrukcie technologických uzlov a súčastí zariadenia už od roku 1992 (po dostavbe linky kotla K3 sa predpokladá odstavenie linky kotla K1 za účelom jeho generálnej rekonštrukcie s pravdepodobným opätovným uvedením do prevádzky po roku 2030)“. Na základe uvedeného navrhovateľ zrejme ráta s využitím ročnej spracovateľskej kapacity všetkých troch kotlov po roku 2030 – čo predstavuje $K1+K2+K3 = 75\,000\text{ t}+76\,800\text{ t}+100\,000\text{ t} = 251\,800\text{ t}$ odpadu. Ide o viac ako 50 % navýšenia odpadov na energetické zhodnocovanie a pritom navrhovateľ uvádza, že záujmová zvozová oblasť zostáva súčasná. Podľa nášho názoru by v ZEVO mala prebehnúť len rekonštrukcia linky kotla K1, bez navyšovania ročného množstva energeticky zhodnoteného odpadu.

Odôvodnenie: Ak budú zohľadnené trendy zmien v legislatíve, legislatívne ciele a opatrenia, rešpektovaná narastajúca dôležitosť implementácie princípov obehového hospodárstva, tak zvyšovanie energetického zhodnocovania v existujúcom zariadení ZEVO nebude environmentálne prínosné, ani ekonomicky efektívne. Pre ilustráciu uvádzame, že v Košiciach v roku 2019 vzniklo 97 403 ton komunálneho odpadu, pričom z uvedeného množstva bolo 61 365 t spálených. Úroveň vytriedenia bola len 29,33 % a zrecyklovalo sa 32 % z celkového množstva komunálnych odpadov. Pre dosiahnutie recyklačných cieľov bude potrebné výrazne zvýšiť úroveň vytriedenia, ako aj podiel zrecyklovaného množstva odpadov. Zároveň je potrebné zohľadniť zrušenie výnimky pre energetické zhodnotenie pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad v Košiciach a v Prešove k 1. 1. 2023, ktoré bude znamenať ďalšie podstatné zníženie množstva odpadu určeného na energetické zhodnotenie.“

Vyhodnotenie spracovania pripomienky podľa Prílohy č. 6a

Nadalej nesúhlasíme so zámerom navrhovateľa, aby došlo následne k rekonštrukcii linky K1 a k navýšeniu energetického zhodnocovania z doterajšej kapacity cca 150 000 t odpadu na cca 250 000 t odpadu. Zastaraná linka K1 by mala byť po realizácii novej a modernej linky K3 odstavená. Už samotnou realizáciou výstavby novej spaľovacej linky K3 dôjde k istému rozšíreniu súčasnej kapacity, keďže jej spracovateľská kapacita je 12,5 t/hodina oproti linke K1, ktorá má spracovateľskú kapacitu 10 t/hodina.

Časť B/

Navrhovateľ spolu so správou predložil Prílohu č. 8 s názvom „Vplyv navrhovanej činnosti na klimatické pomery“. Na základe posúdenia jej obsahu konštatujeme, že nesúhlasíme s analýzou emisií CO₂ uvedenou v tejto prílohe, pretože je zavádzajúca a nesprávna. Porovnáva nakladanie s odpadmi, ktoré sa nachádza na najspodnejších priečkach v hierarchii odpadov a to ešte v čase, kedy neboli prijaté legislatívne zmeny týkajúce sa triedenia odpadov a skládkovania odpadov po roku 2021. Analýza emisií CO₂ vôbec nezobrala do úvahy smerovanie odpadového hospodárstva k obehovému hospodárstvu, nutnosť zavádzania opatrení na predchádzanie vzniku odpadov, ich opätovné využitie a recykláciu. Zaujatosť a tendenčnosť tejto analýzy je zrejmá aj z dôvodu, že túto analýzu

vpracoval regionálny riaditeľ spoločnosti ewia a. s. a nie iná nezávislá odborne spôsobilá osoba.

B/1 Pripomienka k Prílohe č. 8 – Analýza emisií CO₂

V Analýze emisií CO₂ sa uvádza nesprávny nulový variant, ktorým by bol variant skládkovania odpadov bez opatrení, ktoré rezort MŽP SR prijal v poslednom období v oblasti skládkovania a bez opatrení, ktorými sa budú preferovať spôsoby nakladania s odpadmi v horných priečkach hierarchie odpadového hospodárstva. Nulový variant podľa tejto analýzy by bol dokonca stavom historickým, pretože by prezentoval stav spôsobu nakladania s komunálnym odpadom do roku 2021.

Odôvodnenie: Prijaté opatrenia v oblasti skládkovania komunálnych odpadov budú mať výrazný vplyv na zníženie emitovania emisií metánu a CO₂ zo skládok (tak povinnosť riedeného zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností od 1. 1. 2021, ako aj povinnosť skládkovania len upraveného odpadu od 1. 1. 2023). Keďže nulový variant je variant stavu, ktorý by nastal. Ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila, bolo potrebné vychádzať zo spôsobu skládkovania spolu s uvedenými opatreniami a nie tieto ignorovať. „Na základe uvádzaných opatrení bude SHMÚ CO₂ ekvivalent emisií, ktorý je v súčasnosti 0,87 t na tou skládkovaného komunálneho odpadu, postupne korigovať smerom dole.

B/2 Pripomienka k Prílohe č. 8 – Analýza emisií CO₂

Analýza emisií CO₂ nepredstavila objektívny obraz vplyvu skládok na klímu v rámci sektorov hospodárstva Slovenska. Uvádza len porovnanie metánu, kde skutočne skládky vychádzajú ako najväčší emitent, ale neuvádza skleníkové plyny všeobecne. Takže v prípade posúdenia celkových emisií skleníkových plynov, čo je pre vplyv na klímu rozhodujúce, vychádza v rámci sektorov hospodárstva Slovenska odpadové hospodárstvo na 4,55 % zastúpenie. A v tomto zastúpení sú zahrnuté okrem skládok aj ďalší aj keď menší emitenti – čistenie odpadových vôd a biologické spracovanie odpadov.

Odôvodnenie: Doterajším spôsobom prevádzkované skládky sú skutočne najväčším emitentom metánu, ale nie celkových skleníkových plynov, pri ktorých je ich zastúpenie menšie ako 4,55 %. Opatrenia uvádzané v predchádzajúcej pripomienke toto percentuálne zastúpenie radikálne znížia, aj keď nie v najbližšom časovom horizonte, z dôvodu doterajšieho spôsobu skládkovania.

B/3 Pripomienka k Prílohe č. 8 – Analýza emisií CO₂

Výpočet podielu skleníkových plynov z energetického zhodnocovania je tendenčný, nezohľadňuje vysokú variabilitu zloženia komunálneho odpadu (počíta sa s najoptimálnejšie zložením komunálneho odpadu vo vzťahu k čo najnižšej tvorbe fosílného CO₂), zároveň sa počíta len s najoptimálnejším riešením pre energetické zhodnotenie na využitie na elektrinu a teplo (čo je nereálne už na základe skúseností s doterajším nedostatočným využívaním tepla) a nezohľadňuje žiadnu analýzu vo vzťahu k nakladaniu s odpadmi podľa vyšších priečok hierarchie v odpadovom hospodárstve.

Odôvodnenie: V Analýze CO₂ sa uvádza, že podľa francúzskej štúdie sú priemerné emisie CO₂ z 1 tony zmesového komunálneho odpadu v rozmedzí od 789 do 1081 kg CO₂ ekv. A množstvo biogénneho uhlíka v komunálnom odpade je v rozsahu od 53 do 63 %. Na základe uvedeného sa v tejto analýze uvádza, že podiel fosílného CO₂ na emisiách skleníkových plynov z energetického zhodnocovania odpadov predstavuje 382 kg CO₂ ekv na 1 tony ZKO (v dokumente je na tomto mieste zrejma chyba 0,382 kg). Objektívny výpočet by mal predstavovať rozsah od – do, tak ako to uvádza aj táto štúdia a nie stanovovať pevné číslo a ešte v dolnej hranici výpočtu.

Podľa oficiálneho dokumentu IPCC (medzivládny panel o zmene klímy) môže byť rozsah emisií z energetického zhodnotenia 1 tony zmesového komunálneho odpadu v rozmedzí od 700 do 1200 kg CO₂ ekv a množstvo biogénneho uhlíka v komunálnom odpade od 33 do

50%. Z uvedeného ba vyplývalo, že podiel fosílného CO₂ na emisiách skleníkových plynov z energetického zhodnocovania odpadov by predstavoval rozsah od 350 kg CO₂ ekv až po 804 kg CO₂ ekv na 1 tony ZKO, čo v prípade hornej hranice je dvakrát viac ako sa prezentuje v predloženej „Analýze emisií CO₂.“

B/4 Pripomienka k Prílohe č. 8 – Analýza emisií CO₂

V tabuľke č. 5 „Bilancia emisií oxidu uhličitého“ sú uvádzané údaje pre skládky bez zachytávania skládkového plynu so starým spôsobom skládkovania bez vytriedenia biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu a bez úpravy komunálnych odpadov. Bilancia pre spaľovne okrem prezentovania čo najnižšej tvorby fosílného CO₂ ráta s ideálnym stavom využitia elektrickej a tepelnej energie, čo napríklad neplatí ani pre jednu zo spaľovní n Slovensku. Tabuľka neobsahuje prepočty vzniku emisií CO₂ vo vzťahu k lepším alternatívam ako je skládkovanie, ktoré je na poslednom mieste v hierarchii odpadov.

Odôvodnenie: Zloženie komunálneho odpadu poukazuje na skutočnosť, že významné úspory uhlíka je možné dosiahnuť uplatňovaním prvých troch priečok odpadovej hierarchie – predchádzania vzniku odpadov, prípravy na opätovné použitie a recyklácie odpadu vrátane kompostovania jeho biologickej zložky. Naopak, prechod zo skládkovania odpadov na spaľovanie s využitím energie poskytuje len minimálne úspory.

B/5 Pripomienka k Prílohe č. 8 – Analýza emisií CO₂

Energetické zhodnocovanie komunálneho odpadu nepodporuje cestu k dosahovaniu klimatickej neutrality a je dokonca škodlivejšie ako energetické využívanie fosílnych palív akými je plyn, benzín a ropa.

Odôvodnenie: V energetickom sektore EÚ dekarbonizácia naberá na obrátkach. V roku 2018 pochádzalo 32 % všetkej elektriny vyrobenej v EÚ z obnoviteľných zdrojov. Rovnako aj priemerná intenzita uhlíka v elektrine v EÚ neustále klesá v dôsledku zvyšujúceho sa zastúpenia obnoviteľných zdrojov energie. V roku 2018 to bolo 296 g CO₂ ekv/kWh. Intenzita uhlíka v elektrine vyrobenej spaľovaním odpadov v ZEKO (zariadenie na energetické využitie odpadov) je však dvojnásobná – 540 g CO₂ ekv/kWh. Spaľovanie v ZEVO je tiež oveľa náročnejšie na uhlík ako energia vyrobená z fosílnych palív, ako je zemný plyn (370 g CO₂ ekv/kWh).

B/6 Pripomienka k Prílohe č. 8 – Analýza emisií CO₂

Výkonnosť moderných spaľovní odpadu z hľadiska emisií uhlíka je často výrazne horšia, ako sa predpokladalo prostredníctvom modelovania vo fáze plánovania a povoľovania.

Odôvodnenie: Štúdia anglickej spoločnosti UKWIN v júli 2021 poukázala na veľké rozdiely medzi predpokladanými emisiami uhlíka zo zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov v štádiu ich plánovania a povoľovania a v reportoch z ich skutočného prevádzkovania, kedy tieto emisie značne prevyšovali predpokladané.

B/7 Pripomienka k Prílohe č. 8 – Analýza emisií CO₂

V analýze emisií CO₂ sa uvádza, že nepriamym úsporám emisií skleníkových plynov je recyklácia kovov zo škvary. Recyklácia kovov získaných z úpravy komunálnych odpadov bude mať väčšie úspory emisií skleníkových plynov, ako úspory z recyklácie kovov získaných zo škvary až po energetickom zhodnotení komunálnych odpadov.

Odôvodnenie: Pri povinnej úprave komunálneho odpadu sa kovy vytriedia priamo na dotriedňovacej linke. V spaľovni najprv kovy prejdú tepelným procesom pri vysokej teplote a následne až po vychladnutí škvary, sa z nej vytriedia.

Oveľa väčšou úsporou emisií skleníkových plynov sa tak dá dosiahnuť pri úprave komunálneho odpadu pred skládkovaním, kedy sa priamo vytriedia železné kovy z komunálneho odpadu. V tomto prípade sa komunálny odpad nemusí najprv spáliť, aby sa následne zo škvary vytriedili železné kovy.

Časť C/

Z dôvodu potreby transparentnejšieho a komplexnejšieho posúdenia vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie, žiadame o nasledovné doplnenie správy o hodnotení:

C/1 Na základe navrhovateľom uvádzaného údaju o vypočítanej energetickej účinnosti pre linku K3, ktorá by sa podľa správy o hodnotení mala pohybovať v rozmedzí 0,68 až 0,85, žiadame o uvedenie celého výpočtu energetickej účinnosti súčasných liniek K1 a K2, ako aj navrhovanej linky K3.

C/2 Žiadame uviesť citáciu konkrétnych podmienok z integrovaného povolenia vydaného pre súčasné „Zariadenie na energetické využitie odpadov(ZEVO), ktoré určujú analýzu popola (škvary) ako aj popolčeka a následné nakladanie s nimi.“.

- **JUDr. Jana Liptáková, Beniaková č. 2, 04 0 18 Košice** – zástupkyňa občianskej iniciatívy, 15 občanov, obyvateľov mestskej časti Košice Krásna, v stanovisku zo dňa 08. 09. 2022 uviedla, cit.:

„Námietky dotknutej verejnosti voči priebehu a záverom konania vo veci Integrovaného povolenia pre „ ZEVO Košice -modernizácia a zabezpečenie prevádzkovej stability zariadenia na energetické využitie odpadov“ prevádzkovateľa KOSIT a. s. Košice. Ako dotknutá verejnosť a súčasne obyvatelia mestskej časti Košice Krásna (ulice Beniaková, Harčarova, Bezručova), ktorých sa bezprostredne dotýka prevádzka spaľovacích kotlov spaľovne v Kokšo-Bakši, sme neskoro zistili, že pod zašifrovaným názvom „ZEVO Košice -modernizácia a zabezpečenie prevádzkovej stability zariadenia na energetické využitie odpadov“ ide v skutočnosti o výstavbu ďalšieho spaľovacieho kotla K 3 v spaľovni odpadov v Kokšo-Bakši, prevádzkovateľa Kosit a. s.

Dlhé roky na nás dopadajú dôsledky povoloňacieho konania vo vzťahu k prevádzke spaľovacieho kotla K1 a K2 , keď v schvaľovacom konaní sa posudzovali environmentálne dôsledky pre obec, v katastri ktorej obce sa spaľovňa nachádza t. j. Košice Barca a bola odignorovaná skutočnosť, že práve naše rodinné domy v obci t. j. mestskej časti Košice Krásna sú vo vzťahu k spaľovni najbližšie a predovšetkým na nás najviac dopadajú všetky environmentálne negatíva jej činnosti.

Následne niekoľko rokov sme museli presviedčať orgány životného prostredia o prekračovaní hluku zo spaľovne, ktoré nevedeli prijať v tomto smere konkrétne opatrenie. Až nové vedenie Kosit a. s. v 2015 zareagovalo na našu iniciatívu, dalo vypracovať hlukovú štúdiu, ktorá preukázala, že hluk ktorý nás obťažoval hlavne pri južných a juhozápadných vetroch pochádza z vypúšťacieho ventilu pary na streche spaľovne. Po vybudovaní kovovej zábrany hluk o niekoľko decibelov klesol a stal sa ako tak znesiteľný aj pri južných vetroch. Oceňujeme, že pri posudzovaní návrhu Kosit a. s., t. j. ZEVO Košice - modernizácia a zabezpečenie prevádzkovej stability zariadenia na energetické využitie odpadov“ prevádzkovateľa KOSIT a. s. Košice pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa prihliada aj na dotknuté územie Mestskej časti Košice-Krásna a konkrétne našich ulíc, Beniaková, Harčarova, Bezručova. Prekvapením pre nás však bolo, že tak zo strany Magistrátu mesta Košice ako dotknutého orgánu a rovnako aj zo strany vedenia našej mestskej časti, sme boli my obyvatelia dotknutých ulíc obídení, nikto s nami nekomunikoval a tak sme sa o posudzovaní takéhoto pre nás dôležitého materiálu ani nedozvedeli a tým sme nevyužili možnosť ho pripomenkovať a prípadne sa zúčastniť verejného prejednávania na magistráte a uplatniť naše pripomienky ešte pred vypracovaním záverečnej hodnotiacej správy. Pripomienky našej občianskej iniciatívy opäť smerujú predovšetkým k vypracovaným materiálom, ktoré hodnotia dopad na životné prostredie a ktoré sú konštatované v záverečnej správe. Všetky materiály sú spracované technicky prvotriedne, ale bez toho, aby vychádzali z reálnej situácie, reálnych problémov dotknutých území, z reálnych meraní a aj keď merania boli uskutočnené, tak boli uskutočnené formálne správne, ale bez prihliadnutia na záťažové podmienky. Tak napr. z hlukovej štúdie, vypracovanej TUKE Košice, nie je zistiteľné za akých poveternostných podmienok tieto

boli uskutočnené, aké viali vetry, čo je pre nás prekvapením, pretože aj v r. 2015 robila TUKE Košice merania a zistila, že prekročenie hranice hluku nad stanovené normy je dosahované pri južných vetroch, v dôsledku odrazu hluku od vodnej plochy štrkoviska, ktorý tento hluk ešte zosilnel.

Nič z týchto zistení sa do predmetnej štúdie nedostalo, len zložitými prepočtami prišli experti k záverom, že hluk zo samotnej spaľovne neprekračuje stanovené normy, pričom tento zosilňujú iné faktory a len konštatovali, že v dôsledku kotla K3 dôjde k zosilneniu hluku o 1 dB. Ak zistené výsledky merania hluku v časti Krásna (str. 205 Správa o hodnotení) dosahujú 54,6 dB, ktoré už prekračujú povolenú hranicu 50 dB pre obytnú zónu, tak v prípade južných vetrov to je určite o 3 až 5 dB viac a ak v dôsledku kotla K3 dôjde k zvýšeniu hluku o ďalší 1 dB, tak to je už pre nás neprijateľné, a to bez ohľadu, či tento hluk zapríčinil kotol K3 alebo iné faktory.

Tieto skutočnosti nás znepokojujú najmä v súvislosti s konštatovaním vyplývajúcim z hlukovej štúdie, ktoré je uvedené na strane 207 Správy o hodnotení v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. t. j., že „na základe uvedených konštatovaní nie je nutné prijímať ďalšie dodatočné protihlukové opatrenia, okrem prvkov už aplikovaných pri návrhu investície (napr. tlmiče hluku strešných výduchov, akustické mriežky, atď.).“ Práve naše skúsenosti z kotla K2 a hluku z odvzdušňovacieho ventilu umiestneného na streche spaľovne nás vedú k tomu, že s takýmto záverom nesúhlasíme.

Žiadame, aby akékoľvek technologické možnosti tlmenia zvuku boli už v štádiu projektovej dokumentácie zapracované, t. j. umiestnenie do zastavaných častí technologickej budovy, tlmiče vzduchu atď. Rovnako by sa mala táto možnosť modernizácie spaľovne využiť na iný spôsob technologického umiestnenia odvzdušňovacích ventilov na budove spaľovne ako je to v súčasnosti.

Neustále pozorujeme, že poveternostné podmienky sa v priebehu rokov menia, je čoraz viac teplých južných a juhozápadných vetrov a nepochybne sa klíma bude neustále meniť a aj s týmito faktormi by sa pri výstavbe spaľovacieho kotla, ktorý tu bude niekoľko desaťročí, malo počítať.

Rovnako namietame, že pri posudzovaní vplyvu nového kotla K3 na zložky životného prostredia a environmentálneho zdravia obyvateľstva sa vychádzalo v štúdiách vyslovene len z technologických ukazovateľov nového kotla, bez prihliadnutia na dosahované parametre vplyvu spaľovne v minulosti. Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Košiciach boli v rokoch 2003 až 2008 vykonané výskumné práce za týmto účelom, pričom už vtedy boli zistené limitné koncentrácie kadmia, niklu, chrómu, pričom aj tieto zistené výsledky sú nepochybne už neaktuálne a mali by byť aktualizované. Vypracovaná emisno-technologická štúdia a rozptylová štúdia k pripravovanej modernizácii spaľovne nijakým spôsobom nereagujú na zistené hodnoty v minulosti a nedali odpoveď o koľko sa zhorší životné prostredie, najmä s prihliadnutím na látky Cr, Pb, ktorých výrazným prispievateľom nielen v ovzduší, ale aj v pôde a vo vode je spaľovňa. Vzhľadom k uvedeným zisteniam naša občianska iniciatíva ako dotknutá verejnosť žiada, aby Ministerstvo životného prostredia SR ešte skôr než bude vydané integrované povolenie pre ZEVO Košice - modernizácia a zabezpečenie prevádzkovej stability zariadenia na energetické využitie odpadov :

- uložilo prevádzkovateľovi Kosit a. s. Košice vypracovať technologickú štúdiu za účelom minimalizovania možnosti produkovania hluku a v nadväznosti na túto štúdiu uložila prepracovať príslušné projekty a súčasne v rámci modernizácie spaľovne riešiť časti doterajšej prevádzky produkujúce nadmerný hluk

- dala podnet Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva na vykonanie výskumných prác za účelom zistenia súčasných ukazovateľov zložiek životného prostredia a environmentálneho zdravia obyvateľstva, aby sa tieto mohli do budúca využiť pri

posudzovaní dopadov spaľovne, ale nielen jej, ale aj dopadov z neďalekého priemyselného parku Valaliky a obrovskej fabriky VOLVO, ktorá by tam mala byť umiestnená.

- uložila prevádzkovateľovi Kosit, a. s. Košice dopracovať emisno-technologickú štúdiu, ako aj rozptylovú štúdiu, v ktorých by posúdili dopad predpokladaných ukazovateľov kotla K3 s prihliadnutím na zistené ukazovatele v minulosti.“

5. Vypracovanie odborného posudku v zmysle § 36 zákona

Odborný posudok k zmene navrhovanej činnosti podľa § 36 zákona vypracovala na základe určenia MŽP SR, listom č. 1865/2022-11.1.1./mo, 44297/2022 zo dňa 03. 08. 2022 Ing. Andrea Kiernoszová, zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie pod číslom 532/2010/OHPV (ďalej len „spracovateľka posudku“).

Spracovateľka posudku uviedla, že na základe hodnotenia celkovej kvality predkladanej správy o hodnotení sa dá konštatovať, že použité metódy hodnotenia boli adekvátne a primerané cieľu posúdenia a charakteru zmeny navrhovanej činnosti. Súhrn použitých metód je dostatočný na získanie vierohodných výpovedí o predmetnej činnosti. Použité podkladové informácie sú aktuálne a sú uvedené jasne a zrozumiteľne.

Spracovateľka posudku konštatovala, že pri spracovaní správy o hodnotení nedošlo k nevhodnej interpretácii. Použité údaje a informácie v správe o hodnotení sú aktuálne, z dostupných overených zdrojov, s vlastných skúseností a podkladov navrhovateľa ktorými disponuje, relevantné, správne uvedené a interpretované. Východiskové podklady poskytol navrhovateľ prostredníctvom konzultácií a písomných informácií o zmene navrhovanej činnosti.

Za účelom získania najnovších aktuálnych informácií o dotknutom území vykonala spracovateľka posudku aj obhliadku na mieste.

Spracovateľka posudku ďalej uviedla, že cit.: *„Podľa môjho názoru nie je dôvod na ďalšie podrobnejšie rozpracovanie jednotlivých odpovedí, nakoľko ostatné informácie v správe o hodnotení a priložených odborných štúdií a analýz sú dostatočne odborne a vecne uvedené. Ako spracovateľka posudku som využila možnosť dať vypracovať ďalšiu doplňujúcu štúdiu emisií CO₂ odborne spôsobilou a nezávislou osobou, tak ako vzišlo z pripomienky Združenia Priateľov Zeme, aby som mala ďalší odborný názor na problematiku emisií CO₂. Využila som túto možnosť aj z toho dôvodu, lebo ako najvýznamnejšie negatívum energetického zhodnocovania odpadov je často krát z pohľadu verejnej mienky považované znečisťovanie ovzdušia emisiami z tepelného spracovania odpadov. Na druhej strane súčasné technológie na energetické zhodnocovanie odpadov spadajú pod najprísnejší dohľad emisných kontrol zo strany SIŽP. Podľa môjho názoru navrhovateľ vyčerpал všetky možnosti na vypracovanie odborných štúdií v tomto predprojektovom štádiu. Všetky vplyvy navrhovanej zmeny činnosti sú predpokladané, ktoré budú upresnené v ďalších stupňoch projektovej prípravy a to aj na základe podmienok uvedených v Záverečnom stanovisku. Na základe plnenia súčasných podmienok IPKZ zo strany navrhovateľa k jestvujúcemu zariadeniu na energetické zhodnocovanie odpadov som toho názoru, že je vysoký predpoklad, že aj rozšírená činnosť bude plniť podmienky jednotlivých rozhodnutí ako aj prísne emisné limity v zmysle BAT pre spaľovne odpadu. Prevádzka ZEVO bola uvedená do užívania v roku 1992, odvtedy už bola modernizovaná, rekonštruovaná a dopĺňaná, aby mala čo najmenší vplyv na zložky životného prostredia a zdravie obyvateľov žijúcich v jej okolí. Žiadne závery a predikcie z jednotlivých štúdií nenasvedčujú tomu, že by prevádzka ZEVO mala nepriaznivý vplyv na zdravie dotknutých obyvateľov a zložky životného prostredia pri dodržaní eliminačných a minimalizačných opatrení, resp. aby došlo k významnému nárastu znečisťujúcich látok v okolí spaľovne a aby sa nejakým spôsobom narušila pohoda obyvateľstva v blízkosti zariadenia na energetické využitie odpadov.*

V Správe o hodnotení sú podľa môjho názoru uvedené všetky dôležité informácie o navrhovanej zmene činnosti vrátane vplyvov na ŽP ako aj návrh opatrení na zmiernenie negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky ŽP vrátane zdravia obyvateľstva.

V rámci tejto zmeny činnosti tak ako je popísaná, vidím ešte budúci priestor na zefektívnenie a zautomatizovanie triedenia niektorých druhov vstupných odpadov, maximálneho zefektívnenia využitia elektrickej energie ako odpoveď na súčasnú energetickú krízu a úpravy škvary ako výstupného odpadu za účelom ďalšieho využitia v stavebníctve, prípadne výrobu vodíka ako výzvu 21. storočia v oblasti dopravy a priemyslu.

Ako pozitívum vnímam ústretový krok navrhovateľa spolupodieľať sa na zlepšení technického stavu prístupovej komunikácie.

Navrhovateľ nijakým spôsobom v správe o hodnotení neobchádza zákony v oblasti environmentu a zdravia obyvateľstva. K Správe o hodnotení boli doložené všetky možné štúdie a analytické správy, ktoré si takáto činnosť v tejto etape projektu vyžadovala“.

Spracovateľka posudku si vyžiadala vypracovanie Analýzy CO₂ nezávislou osobou s dlhodobou odbornou praxou v oblasti ochrany ovzdušia a klimatických zmien, ktorá nespocovala na správe o hodnotení a nie je priamo zamestnaná v spol. KOSIT a. s.

Dokument „Vplyv navrhovanej činnosti na klimatické pomery“, (príloha č. 8 k správe o hodnotení), ktorý sa týka pripravovanej linky v rámci zariadenia na energetické využitie odpadu posúdil dňa 13. 09. 2022 Ing. Mário Vasiľ, PhD. – konateľ spoločnosti ENVI PROTECTION, s. r. o., Košice (<http://www.enviprotection.sk>). Uvedené posúdenie/správa je prílohou odborného posudku.

V závere svojej správy Ing. Mário Vasiľ, PhD. uvádza, cit.:
„Posúdenie informácií uvedených v časti dokumentu: „Záver.“:

- *Zmena spôsobu zaobchádzania s vyprodukovaným komunálnym odpadom a jeho prechod zo skládkovania na energetické zhodnocovanie má jednoznačne pozitívny vplyv na znižovanie emisií skleníkových plynov.*
- *Samotnú škvaru je možné využiť v stavebníctve, ako je aj spomínané v závere = ďalšie zníženie emisií CO₂.*
- *Navyše je pozitívny vplyv významný aj v iných environmentálnych aspektoch, ktoré dokument nerieši:*
 - *úspora energie (a teda aj CO₂) spojená s výstavbou skládky, so starostlivosťou o ňu a jej rekultiváciu a monitoring,*
 - *zníženie záberu územia, ktoré môže byť využívané efektívnejšie,*
 - *každá skládka odpadu je potenciálnou environmentálnou záťažou z pohľadu ochrany pôdy a podzemnej vody,*
 - *a pod.*

Analýza a výpočty sú principiálne správne a „úspora“ emisií skleníkových plynov významná. Až na niekoľko formálnych pripomienok, sú informácie uvedené v dokumente, principiálne správne.“.

V závere spracovateľka posudku odporúča realizáciu zmeny navrhovanej činnosti.

Odborný posudok bol doručený navrhovateľom na MŽP SR dňa 07. 10. 2022.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Celkové vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva boli vyhodnotené na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie nasledovne:

Vplyvy na obyvateľstvo a hodnotenie rizík

Zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná v existujúcom areáli navrhovateľa. Najbližšia ucelená obytná zástavba sa nachádza vo vzdialenosti cca 800 m v obci Kokšov – Bakša (okres Košice – okolie), vo vzdialenosti cca 900 m v mestskej časti Košice – Krásna a vo vzdialenosti cca 1100 m v obci Valaliky. V prípade priamo dotknutej mestskej časti Košice – Barca sa najbližšia obytná zástavba nachádza vo vzdialenosti cca 3 300 m. Najbližšie samostatne stojace obývané objekty patria občianskemu združeniu Oáza – nádej pre nový život a nachádzajú sa vo vzdialenosti cca 200 m od päty jestvujúceho komína. Prislúchajúci stavebný objekt je v súčasnosti v katastri nehnuteľností vedený ako administratívna budova.

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti prinesie vznik 25 nových pracovných pozícií v prevádzke navrhovateľa a bližšie nevyčíslenú nepriamu zamestnanosť (subdodávateľa, doprava atď.). Súčasne bude spojená s primeraným počtom pracovných príležitostí počas realizácie stavby linky K3.

Imisno-prenosové posúdenie preukázalo, že zmena navrhovanej činnosti nebude dôvodom prekračovania stanovených alebo odporúčaných limitných hodnôt pre ochranu zdravia, a to ani pri silne konzervatívnom prístupe. Súčasne vypočítaný príspevok navrhovateľa k imisiám znečisťujúcich látok (ZL) s potenciálom zápachu ani po realizácii zmeny navrhovanej činnosti nebude prekračovať najnižší známy prah zápachu. Realizácia linky K3 bude vyhovovať všetkým zákonom stanoveným požiadavkám pre uvažované prevádzkové a rozptylové podmienky (konzervatívny odhad).

Zmena hlukovej situácie, v dôsledku realizácie zmeny navrhovanej činnosti (na základe vykonaných meraní a matematického modelovania) bude akceptovateľná, bez nutnosti ďalších protihlukových opatrení, s výnimkou už uvažovaných technológií, akými sú tlmiče hluku, akustické mriežky a pod. (vyvolaná zmena špecifického hluku je v maxime akceptovateľný cca 1 dB).

Príspevok zmeny navrhovanej činnosti k dopravnému zaťaženiu je odhadovaný v maxime cca 2 – 3 nákladné vozidlá/hod, (cca 4 – 6 prejazdov na profil obslužnej komunikácie) a bude mať v zmysle vykonaného dopravno-kapacitného posúdenia (rovnako ako jestvujúca prevádzka) len minimálny vplyv na dopravnú situáciu na dotknutých komunikáciách. Nevyhovujúca jestvujúca situácia v území sa výrazne zlepši po dokončení obchvatu R2 Šaca - Košické Olšany, pričom pre križovatku v blízkosti mestskej časti Šebastovce odporúča riešiteľ dopravno-kapacitného posúdenia realizáciu drobných úprav, čím ale nie je vzhľadom k miere svojho vplyvu podmienená realizácia zmeny navrhovanej činnosti.

Zmena navrhovanej činnosti nevyvolá v dotknutom území vznik žiadnych nových vplyvov, ani rizík. Z pohľadu rozvoja obcí a mestských častí Košíc v dotknutom území a aktivít ich obyvateľstva, tak nie je predpoklad jej nepriaznivého vplyvu.

Podľa hodnotenia zdravotných rizík, ktoré vykonala odborne spôsobilá osoba, vypočítané HQ (koeficient rizika) pre žiadnu zo znečisťujúcich látok a v žiadnom výpočtovom bode (ani pre dospelých obyvateľov, ani pre citlivejšiu populačnú skupinu detí, pred ani po realizácii zmeny navrhovanej činnosti) neprekročí hodnotu 1, t. j. pre obyvateľstvo sa nepredpokladá žiadne významné riziko nekarcinogénnych účinkov. Rovnako neprekročí hodnotu 1 ani žiaden index rizika (HI), ktorý sa počíta pre spolupôsobenie skupiny chemických látok.

Pre bezprahové účinky karcinogénov boli hodnoty rizika vzniku nádorového ochorenia (APCR) vypočítané v jednotlivých referenčných bodoch v hodnotách $APCR < 10^{-6}$, čo znamená, že nebude prekročená spoločensky prijateľná celoživotná miera vzniku rakoviny pre dotknutú populáciu. Celkovo bol príspevok ZEVO Košice k celkovému znečisteniu ovzdušia

vyhodnotený ako minimálny a rozdiely medzi súčasným stavom a stavom po realizácii zmeny navrhovanej činnosti zo zdravotného hľadiska boli vyhodnotené ako zanedbateľné.

V prípade hluku, vykonané hodnotenie zdravotných rizík uvádza, že realizácia zmeny navrhovanej činnosti nespôsobí v príslušnom chránenom území takú zmenu hlukovej situácie, ktorá by mala nepriaznivý vplyv na zdravie.

Podľa záverov vykonaného hodnotenia vplyvu na zdravie obyvateľstva je možné konštatovať, že zmena navrhovanej činnosti nebude predstavovať riziko pre zdravie dotknutého obyvateľstva. Vo vzťahu k prípadným obavám niektorých obyvateľov, ktoré môžu byť stresujúce a mať tak nepriaznivý vplyv na ich zdravie, MŽP SR zapracovalo do časti VI. 3. tohto záverečného stanoviska aj opatrenia „sprístupňovať výstupy monitorovania linky K3 pre verejnosť“ a „zvážiť vhodný spôsob ďalšieho zvýšenia informovanosti obyvateľov o vplyvoch prevádzky navrhovateľa a o uplatňovaných a uvažovaných technických a technologických opatreniach na predchádzanie alebo obmedzovanie nepriaznivých vplyvov“.

Na základe uvedeného možno vplyv realizácie linky K3 na obyvateľstvo celkovo hodnotiť ako únosný a akceptovateľný. Vo vzťahu k zdravotným rizikám nepredstavuje realizácia zmeny navrhovanej činnosti v porovnaní s nulovým variantom relevantnú zmenu. Realizačný variant bude mať pozitívny vplyv na obyvateľstvo v socio-ekonomických súvislostiach, ako aj v oblasti odpadového a energetického hospodárstva (stabilizácia dodávok energií pri znížení závislosti na trhu s fosílnymi palivami – ZEVO dodáva teplo aj do siete centrálného zdroja tepla - CZT mesta Košice a elektrickú energiu do verejnej elektrickej distribučnej siete).

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické procesy

Horninové prostredie bude v súvislosti s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti dotknuté v rozsahu potrebných zemných prác pre výstavbu nových stavebných objektov. Vzhľadom na charakter predmetnej činnosti sa kontaminácia horninového podlažia cudzorodými látkami dá potenciálne očakávať len v prípade havarijných situácií, v podobe úniku napr. používaných pomocných látok a iných nebezpečných látok (napr. olejov), s ohľadom na čo však bude riešené jej príslušné havarijné zabezpečenie (napr. nepriepustné, vyspádované, vhodne povrchovo ošetrované podlahy, záchytné nádrže/vane, dostupnosť postačujúceho množstva príslušného absorpčného prostriedku, rešpektovanie zásad pri skladovaní nebezpečných látok, napr. oddelené skladovanie kyselín a zásad, atď.). Súčasne budú jednotlivé komponenty technologického vybavenia podliehať pravidelnej servisnej údržbe a kontrole pre obmedzenie prípadných rizík v dôsledku zlého technického stavu.

O ďalšom riziku kontaminácie horninového prostredia možno uvažovať už len pri súvisiacej doprave, kde môže byť rizikom únik nebezpečných látok zo samotného dopravného prostriedku (napr. olej, benzín), prípadne únik nebezpečných látok z poškodených prepravných obalov. Haváriou sa pritom rozumie až rozbitie nádoby a únik (vytečenie, vysypanie) min. 50 kg nebezpečného materiálu alebo škodlivín mimo obal. Takéto riziko je však v prípade prepravy nebezpečných látok minimalizované vykonávaním prepravy v súlade s ADR (t. j. Európskou dohodou o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí) a havarijným zabezpečením vonkajších manipulačných plôch a komunikácií (napr. odvedenie dažďových vôd na odlučovač ropných látok (ORL), zabezpečenie dostatočného množstva vhodného sanačného prípravku, a pod.).

Ložiská nerastných surovín nebudú realizáciou zmeny navrhovanej činnosti dotknuté, nakoľko priamo v lokalite výstavby a v jej bezprostrednom okolí sa žiadne známe ložiská nerastných surovín nenachádzajú, ani prevádzka predmetnej činnosti nie je priamo viazaná na spotrebu nerastnej suroviny.

Seizmické zaťaženie lokality bolo zohľadnené už pri projektovaní jestvujúcich stavebných objektov existujúcej prevádzky, pričom seizmické ohrozenie bude zohľadnené aj pri projektovaní nových stavebných objektov (bez osobitých nárokov).

Záujmová plocha pre výstavbu linky K3 sa nenachádza v území s aktívnymi a významnými exogénnymi geodynamickými javmi a ani realizácia výstavby linky K3 svojim charakterom nevyvolá, ani nezintenzívni aktívne exogénne geodynamické javy, v podobe zosuvov, vodnej alebo veternej erózie a pod.

Zmena navrhovanej činnosti svojim umiestnením a charakterom nebude mať vplyv ani na geomorfologické pomery.

Vplyvy na ovzdušie

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti bude spojená s emisiami znečisťujúcich látok zo spaľovacích motorov používanej mechanizácie a dopravných prostriedkov a lokálne zvýšenou prašnosťou s intenzitou a plošným rozsahom premenlivými v čase.

V súvislosti s realizáciou linky K3 dôjde v prevádzkovom areáli navrhovateľa ku vzniku nových zdrojov znečisťovania ovzdušia spojených so skladovaním a spaľovaním záujmových odpadov, so spracovaním vznikajúcej škvary, s prevádzkou záložného dieselgenerátora pre bezpečné odstavenie zariadenie pri výpadku dodávky elektrickej energie a výdajného stojana PHM, zároveň však budú obmedzené emisie z plošných zdrojov znečisťovania ovzdušia súvisiacich s potrebou občasného a krátkodobého preskladenia záujmových odpadov na voľnej ploche prekládkovej stanice, ako aj s naskladňovaním odpadov do zásobníka.

Pre obmedzovanie emisií znečisťujúcich látok je linka K3 dizajnovaná v plnom súlade s relevantnými požiadavkami BAT, ako aj požiadavkami legislatívy (napr. vybudovanie odsávaného zásobníka dostatočnej skladovacej kapacity, konštrukcia zariadenia zabezpečujúca požadované teploty, zdržnú dobu spalín a vyhorenie odpadu, zabezpečenie optimalizácie spaľovacieho vzduchu v závislosti na monitorovaných parametroch procesu, zabezpečenie možnosti blokácie dávkovania odpadu v prípade nedodržania určených prevádzkových podmienok a/alebo emisných limitov, inštalácia systému čistenia spalín zabezpečujúceho plnenie požadovaných emisných limitov, a i.), pričom sa uvažuje aj s ďalšími opatreniami, ako napr. čiastočné prekrytie (zastrešenie a opláštenie) mostovej konštrukcie prepájajúcej pôvodnú výsypnú plošinu pre linky kotla K1 a kotla K2 s novým zásobníkom a minimálne čiastočné odsávanie vzdušiny z tohto priestoru, nútené odvetrávanie kotolne za použitia ventilátora sekundárneho spaľovacieho vzduchu, vybavenie vlastného výdajného stojana PHM spätným potrubím pre odťah pár do autocisterny (rekuperáciou pár), a i.

Vplyv zmeny navrhovanej činnosti na imisnú situáciu bol posúdený pre dva emisné scenáre – ilustračnú „priemernú“ emisnú situáciu na zdroji a pre emisnú situáciu na úrovni emisných limitov a projektovaných parametrov zariadení za konzervatívne uvažovaného súbehu všetkých zariadení (vrátane občasných / záložných / núdzových zariadení) a iných znevýhodňujúcich okolností (napr. skupiny znečisťujúcich látok boli hodnotené v celej emisii ako ich najrizikovejší známy zástupca). Na základe imisno-prenosového posúdenia možno konštatovať, že maximálne príspevky od predmetnej činnosti sa vyskytujú do cca 1 800 od zdroja, pričom neprekročia 9 % stanovených limitných hodnôt na ochranu zdravia a s rezervou budú plniť aj ďalšie odporúčané / odvodené limitné hodnoty.

Z hľadiska pachovej situácie možno konštatovať, že vypočítaná imisná koncentrácia predmetnej znečisťujúcej látky (amoniak) je výrazne pod najnižším známym prahom zápachu pre túto znečisťujúcu látku. Linka K3 bude dizajnovaná tak, aby plnila požiadavky BAT a národnej legislatívy aj v oblasti ochrany pred zápachom (napr. odsávaný zásobník odpadu, a i.), pričom (ako už bolo uvedené) navrhovateľ uvažuje nad rámec týchto povinností napr. s vybudovaním (minimálne čiastočne) odsávanej výsypnej haly. Nedodržanie požadovanej

odstupovej vzdialenosti pre najbližší objekt využívaný k bývaniu patriaci útočisku pre ľudí v núdzi Oáza – nádej pre nový život, je dôsledkom umiestenia tohto objektu do blízkosti jestvujúceho ZEVO.

Príspevok zvýšenia dopravného zaťaženia k imisnému zaťaženiu bol vyhodnotený ako minimálny.

Vplyvy na klimatické pomery

Zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná na už v súčasnosti prevažne spevnenej ploche, t. j. nedôjde k vytvoreniu novej zastavenej plochy, ktorá by sa mohla prejaviť na mikroklimatických pomeroch územia.

V prípade emisií skleníkových plynov dôjde realizáciou zmeny navrhovanej činnosti k primeranému nárastu produkcie CO₂ z dôvodu zvýšenia množstva energeticky zhodnotených odpadov, resp. ich biologicky nedegradovateľnej zložky, a súvisiaceho zvýšenia nárokov prevádzky na spotrebu podporného fosílného paliva. Na druhú stranu dôjde k významnej úspore produkcie CO₂ / CH₄ v dôsledku odklonenia ďalšieho objemu záujmových odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním.

U emisií vodnej pary ako skleníkového plynu, aj ako výstupu činnosti s vplyvom na miestne mikroklimatické charakteristiky, ako sú námraza, a pod., sa uvažuje len s minimálnym nárastom, nakoľko pre marenie zvyškového tepla z parokondenzačného cyklu novej spaľovacej linky je uvažovaný vzduchom chladený kondenzátor (uvažované je vybudovanie / používanie len jednej vodnej chladiacej mikroveže pre chladiaci okruh turbogenerátora). Emisie tepla z linky K3 budú vo všeobecnosti obmedzované na nevyhnutnú mieru v záujme dosiahnutia požadovanej energetickej účinnosti.

Na základe uvedeného možno vplyv zmeny navrhovanej činnosti na ovzdušie a klímu celkovo hodnotiť pre dané územie ako únosný a akceptovateľný, v porovnaní s nulovým variantom v širšom kontexte dokonca ako priaznivý (v súvislosti s úsporami emisií znečisťujúcich látok z prevádzky jestvujúcich liniek K1 a K2 pred ich rekonštrukciou a emisií skleníkových plynov zo skládkovania záujmových odpadov a z produkcie energií /tepla a elektrickej energie/ z fosílnych palív).

Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti bude spojená so spotrebou pitnej vody stavebným personálom a primeranou produkciou splaškových odpadových vôd, ktoré budú najpravdepodobnejšie riešené v rámci jestvujúcich priestorov sociálneho zázemia prevádzky, a vôd z povrchového odtoku, ktoré budú v prvých etapách výstavby vsakované prevažne voľne do terénu, v neskorších etapách už organizovane odvádzané do jestvujúcej alebo novovybudovanej dažďovej kanalizácie areálu.

Zmena navrhovanej činnosti vyvolá primeraný nárast spotreby pitnej vody v prevádzkovom areáli zodpovedajúci potrebám 25 nových zamestnancov. Zároveň, v závislosti na miere využitia celkovej spracovateľskej kapacity ZEVO, vyvolá nárast aj spotreby technologickej vody, ktorá bude získavaná z jej existujúcich zdrojov. Akceptovateľnosť nárastu nárokov bude prekonzultovaná s externým dodávateľom úžitkovej vody (v súčasnosti povolený odber z vlastnej studne prevádzkovateľa sa nezmení).

Pre odvádzanie splaškových odpadových vôd z priestorov novej linky K3 bude vybudovaná prípojka jestvujúcej kanalizácie splaškových a technologickej vody. Z technológie budú novou prípojkou do tejto kanalizácie odvádzané len prebytočné technologicke odpadové vody, nakoľko vznikajúce technologicke odpadové vody budú podľa možnosti využívané v technológii, napr. na dopĺňanie strát v mokrom vynášači škvary a i.

Dažďové odpadové vody budú, v prípade „čistých“ odpadových vôd zo striech nových stavebných objektov, odvádzané k vsaku pre spomalenie odtoku zrážok z dotknutej lokality,

dažďové vody s rizikom znečistenia zo spevnených plôch budú v množstve a pomere upresnenom pri projektovej príprave odvádzané do stávajúcej kanalizácie vybavenej odlučovačom ropných látok (ORL) a do novej vetvy kanalizácie vybavenej novým ORL, ktorá bude rovnako ako jestvujúca dažďová kanalizácia zaústená do odtoku vyčistenej vody z čistiarne odpadových vôd (ČOV) v správe VVS a. s. Košice. Zmeny odkanalizovania prevádzky budú komunikované s prevádzkovateľom dotknutej kanalizácie a ČOV, VVS a. s., Závod Košice. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nevzniknú v prevádzke navrhovateľa žiadne nové riziká.

Na základe uvedeného možno vplyv zmeny navrhovanej činnosti na vody celkovo hodnotiť pre dané územie ako únosný a akceptovateľný (za predpokladu plnenia požiadaviek dodávateľa úžitkovej vody a prevádzkovateľa dotknutej kanalizácie).

Vplyvy na pôdu

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti si vyžiada nový trvalý záber v rozsahu necelých 10 000 m² v jestvujúcom prevádzkovom areáli navrhovateľa, ktorý bude realizovaný v priestore, ktorý je už v súčasnosti tvorený prevažne spevnenou plochou. Vzhľadom k charakteru a zabezpečeniu zmeny navrhovanej činnosti je potenciálne relevantná len kontaminácia pôd dotknutého územia nepriamo, prostredníctvom plynných emisií.

V prípade emisií znečisťujúcich látok podieľajúcich sa na acidifikácii pôd, aj po realizácii linky K3, bude existujúca prevádzka prispievať k priemernej ročnej imisii týchto znečisťujúcich látok len minimálne (cca 0,66 µg.m⁻³ pri SO₂ a 0,4 µg.m⁻³ pri NO₂ – konzervatívny výpočet), pričom reálne príspevky budú výrazne (aj o rád) nižšie a pre dotknuté územie nie sú tieto znečisťujúce látky, na základe vykonávaného monitoringu, problematické. V prípade potenciálne rizikových emisií kovov sa generované priemerné ročné imisie od zdroja v svojich maximách budú pohybovať na úrovni rádu 10⁻⁴ µg m⁻³, t. j. v porovnaní s prítomným obsahom niektorých týchto prvkov v pôdach dotknutého územia ide o minimálny pomer, pričom v území vyskytujúce sa pôdy patria medzi pôdy stredne až silno odolné proti intoxikácii alkalicou skupinou rizikových kovov a stredne až silno odolné voči intoxikácii kyslou skupinou rizikových kovov.

Ďalšie, po realizácii linky K3 emitované znečisťujúce látky (TZL, CO₂,..), vzhľadom k svojmu charakteru a emitovaným množstvám, rovnako nepredstavujú zvýšené riziko kontaminácie pôd v dotknutom území.

Na základe uvedeného je vplyv zmeny navrhovanej činnosti na pôdy celkovo hodnotený pre dané územie ako únosný a akceptovateľný. Realizácia linky K3 nepredstavuje, v porovnaní s nulovým variantom, podstatnejšiu zmenu.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Areál navrhovateľa je dlhoročnou súčasťou zastavaného územia jednej z priemyselných zón mesta Košice (súčasťou lokality je napr. mestská ČOV, bioplynová stanica, a pod.), pričom nové objekty budú situované na už v súčasnosti prevažne spevnenej ploche. Ohrozenie alebo likvidácia významnejších biotopov alebo významnejších zástupcov fauny a flóry sa tak nepredpokladá.

Z hľadiska nepriameho vplyvu zmeny navrhovanej činnosti na faunu a flóru prostredníctvom vplyvu na ich zdravie sa ako potenciálne relevantné javia len imisie znečisťujúcich látok do ovzdušia a do vôd, a imisie hluku.

Na základe uvedeného je vplyv zmeny navrhovanej činnosti na biotu a jej ekosystémy hodnotený ako únosný a akceptovateľný, bez podstatnej nepriaznivej zmeny v porovnaní s nulovým variantom.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nebude priamo dotknutý žiaden prvok ÚSES a v zmysle znenia vyššie uvedeného, nie je v súvislosti s ňou ani predpoklad nepriaznivého nepriameho vplyvu na zdravotný stav ekosystémov niektorého z prvkov ÚSES v dotknutom území, resp. porušenia funkčných väzieb medzi jednotlivými prvkami ÚSES.

Vplyvy na biodiverzitu, chránené územia a ich ochranné pásma

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nebudú priamo dotknuté žiadne chránené územia. Súčasne sa nepredpokladá ani podstatnejší nepriaznivý vplyv na predmet ich ochrany, nakoľko v prípade imisnej situácie v ovzduší a vo vodách a hlukovej situácie nie je v súvislosti s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti predpoklad prekročovania stanovených alebo odporúčaných limitných hodnôt.

Vplyv na krajinu a scenériu krajiny

Zmena navrhovanej činnosti sa dotkne len existujúceho prevádzkového areálu navrhovateľa výstavbou objektov priemyselného a skladového charakteru. Zmena navrhovanej činnosti nebude mať relevantný vplyv na štruktúru dotknutej krajiny. V prípade jej nerealizovania zostane bez zmeny zachovaná súčasná scenéria prevádzkového areálu navrhovateľa. Vzhľadom k charakteru a zmeny navrhovanej činnosti nie je v prípade jej nerealizovania žiadny reálny predpoklad iného využitia dotknutej lokality.

V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti nevznikne žiadny nový, v území v súčasnosti neprítomný vplyv na iné využitie dotknutého územia (poľnohospodárstvo, priemysel, cestovný ruch...), ani sa nepredpokladá významnejší vplyv na väčšinu z nich – s výnimkou pozitívneho dopadu na odpadové hospodárstvo a energetický priemysel.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Vzhľadom k skutočnosti, že zmena navrhovanej činnosti nie je spojená so zmenou charakteru jestvujúcej činnosti, alebo rozšírením areálu navrhovateľa, z hľadiska štruktúry dotknutých sídelných útvarov sa neočakáva žiaden vplyv. Z rovnakého dôvodu nebude dotknutý ani spôsob využívania územia, ktorý je v súlade so schváleným územným plánom dotknutého sídelného útvaru.

Vo vzťahu k priemyselnej výrobe v dotknutom území realizácia linky K3 predstavuje stabilizáciu dodávok tepla/elektrickej energie pre ich externých odberateľov aj v čase energetickej/palivovej krízy, aj v kontexte budúcich nevyhnutných rekonštrukcií stávajúcich liniek K1 a K2.

Miestna rastlinná a živočíšna poľnohospodárska výroba a lesné hospodárstvo nebudú vzhľadom k charakteru navrhovanej zmeny priamo dotknuté.

Technická a dopravná infraštruktúra existujúceho prevádzkového areálu bude pre potreby navrhovanej investície upravená a doplnená. V prípade technickej infraštruktúry si navrhovaná investícia vyžiada okrem vybudovania nových prípojok pre napojenie nového technologického celku a súvisiacich zariadení, aj viaceré úpravy. U dopravnej infraštruktúry dôjde k dobudovaniu prístupových a obslužných plôch a komunikácií. Detaily riešení vnútroareálovej technickej a dopravnej infraštruktúry budú upresnené v ďalšom stupni projektovej prípravy navrhovanej investície.

Zvýšenie zaťaženia dopravou k existujúcej dopravnej záťaži po realizácii zmeny navrhovanej činnosti je však len málo významné a pri súčasnom a výhľadovom stave dopravného zaťaženia len minimálne – v sledovaných úsekoch komunikácií III/3416 a I/17 nepresiahne, ani pri využití celej spracovateľskej kapacity prevádzky, po navrhovanej zmene 0,29 %.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti neovplyvní kultúrne a historické pamiatky.

Vplyvy na archeologické náleziská, paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V lokalite priamo dotknutej výstavbou linky K3 nie sú z minulosti známe žiadne archeologické nálezy, ktorých by sa mohla realizácia navrhovanej zmeny činnosti dotknúť. Nález archeologického významu však pri stavebnej činnosti nie je možné nikdy úplne vylúčiť. V takomto prípade musí navrhovateľ postupovať v súlade s príslušnou legislatívou.

Z komplexného posúdenia očakávaných významných vplyvov vyplýva, že za podmienok prijatia navrhovaných opatrení, možno realizáciu zmeny navrhovanej činnosti, podľa realizačného variantu, považovať za akceptovateľnú.

Priestorové rozloženie predpokladaných preťažených lokalít

Preťaženosť okolia záujmovej lokality sa spája s/so:

- *jestvujúcou dopravnou situáciou*, ktorú by mala v blízkom čase výrazne odľahčiť realizácia obchvatu R2 Šaca – Košické Ofšany (rok 2026) - pre hodnotenie dopravnej situácie v dotknutom území a jeho blízkom okolí bolo pre potreby procesu posudzovania vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie vypracované kapacitno-dopravné posúdenie (vrátane sčítania dopravy), ktoré u križovatky cesty III/3416 a I/17 v blízkosti obce Šebastovce (križovatka K2) identifikovalo pretrvávajúci problém s prejazdnosťou aj po realizácii obchvatu R2, ktorý je však riešiteľný zmenami organizácie dopravy a drobnou stavebnou úpravou,
- *lokáciou záujmovej lokality v území vymedzenom ako oblasť riadenej kvality ovzdušia (územie mesta Košice a obcí Bočiar, Haniska, Sokolany a Veľká Ida) pre prachové častice a benzo/a/pyrén* – realizácia linky K3, aj pri silne konzervatívnom prístupe hodnotenia, bude zdrojom príspevku k priemernej ročnej imisnej koncentrácii maximálne pre PM₁₀ cca 0,08 µg/m³, pre PM_{2,5} cca 0,75 µg/m³ a pre TOC cca 0,2 µg/m³, t. j. jej príspevok je / bude minimálny, pričom z meraní na najbližšej AIMS na Amurskej ulici je zrejmé, že zaťaženie prachovými časticami v tejto časti mesta nie je v súčasnosti problematické (pre rok 2020 bola nameraná (t. j. zohľadňuje už aj emisie z jestvujúcej prevádzky ZEVO Košice) priemerná ročná koncentrácie PM₁₀ 23 µg/m³ /limit 40 µg/m³/ a pre PM_{2,5} 15 µg/m³ /súčasný limit 20 µg/m³/),
- *výskytom environmentálnych záťaží*, a i., ktoré však navrhovateľ svojou činnosťou neovplyvňuje.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Areál navrhovateľa je umiestnený v území, ktoré je zaradené do prvého, najnižšieho stupňa ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ktoré nebolo vyhlásené za osobitne chránené územie alebo ochranné pásmo osobitne chráneného územia. V blízkosti záujmovej lokality sa nenachádzajú žiadne veľkoplošné chránené územia, ako národné parky, či chránené krajinné oblasti. Najbližšie k dotknutej lokalite sa nachádza Národný park Slovenský kras, vzdialený cca 25 km smerom na západ. Zmena navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na chránené vtáčie územia, na územia európskeho významu ani na územia sústavy chránených území Natura 2000.

VI. ROZHODNUTIE VO VECI

1. Záverečné stanovisko

Na základe komplexného posúdenia zmeny navrhovanej činnosti podľa zákona, pri ktorom bol zohľadnený stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, po vyhodnotení predložených stanovísk a pripomienok, výsledku spoločného verejného prerokovania zmeny navrhovanej činnosti a záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania, MŽP SR

súhlasí

s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti za predpokladu dodržania príslušných platných právnych predpisov a splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Platnosť záverečného stanoviska je sedem rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti. Záverečné stanovisko nestráca platnosť, ak sa počas jeho platnosti začne konanie o umiestnení alebo povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odsúhlasený variant

Na základe záverov komplexného posúdenia zmeny navrhovanej činnosti podľa zákona, príslušný orgán súhlasí s realizačným variantom uvedeným v správe o hodnotení a popísaného v bode II.6. tohto záverečného stanoviska, tzn. s prevádzkovaním novej spaľovacej linky K3 určenej na energetické zhodnocovanie nie nebezpečných odpadov so spracovateľskou kapacitou 12,5 t/hod (vzťahnuté k výhrevnosti odpadu 9,5 MJ/kg) v areáli súčasného zariadenia na zhodnocovanie nie nebezpečného odpadu ZEVO Košice v súčasnosti disponujúceho dvoma spaľovacími linkami K1 a K2 s projektovanou spracovateľskou kapacitou max. 10 t/hod (K1) a max. 9,6 t/hod (K2).

3. Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti

Na základe charakteru zmeny navrhovanej činnosti, celkových výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, na základe správy o hodnotení a odborného posudku, s prihliadnutím na stanoviská zainteresovaných subjektov, sa pre etapu prípravy, realizácie a prevádzky zmeny navrhovanej činnosti určujú nasledovné opatrenia a podmienky:

1. konkrétny návrh novej linky K3 musí zodpovedať odporúčaniam a podmienkam vyplývajúcim z požiadaviek Záverov o BAT pre spaľovanie odpadov;
2. umiestnenie nových zdrojov hluku riešiť v maximálnej možnej miere v rámci uzatvorených priestorov stavebných objektov;
3. pri projektovaní nových stavebných objektov zabezpečiť aby stavebné otvory boli v maximálnej možnej miere orientované / umiestnené tak, aby sa minimalizoval ich vplyv prostredníctvom prestupu hluku na hlukovú situáciu v okolí prevádzkového areálu;
4. vylúčiť vykonávanie hlučných činností vo vonkajších priestoroch počas nočnej prevádzky;
5. použiť v maximálnej možnej miere protihlukové zariadenia, ako sú akustické mriežky, tlmiče hluku, a pod.;
6. zabezpečiť realizovanie odsávania novej výsypanej haly;

7. odvod odpadovej vzdušniny zo škvarového hospodárstva / priestorov linky na úpravu škvary opatrit' vhodným odlučovacím zariadením;
8. prerokovať zvýšené nároky na dodávku úžitkovej / technologickej vody a odvádzanie / čistenie vznikajúcich odpadových vôd s ich dodávateľom / prevádzkovateľom príslušnej kanalizácie a ČOV;
9. zabezpečiť aby projekt zahŕňal aj uvažovaný dieselagregát pre bezpečné odstavenie prevádzky v čase pretrvávajúceho výpadku dodávky elektrickej energie;
10. pre vstup na stavenisko musí byť určený vjazd;
11. v rámci organizácie dopravy je optimálne zabezpečiť, aby vjazd a výjazd vozidiel stavby počas rannej a poobedňajšej špičky bol obmedzený na minimum;
12. zabezpečiť dodržiavanie určeného denného času pre vykonávanie hlučných činností;
13. zabezpečiť preberania vhodných záujmových a len povolených odpadov;
14. zabezpečiť analýzy vznikajúcich odpadov pre identifikáciu vhodného spôsobu nakladania s nimi (napr. možnosť ich zhodnocovania /škvara/, potrebu ich solidifikácie /odpad z čistenie spalín/);
15. zabezpečiť pravidelnú údržbu a servis inštalovanej technológie a používaných zariadení;
16. zabezpečiť pravidelnú údržbu a čistenie prevádzkových priestorov;
17. prijímať organizačné a logistické opatrenia vedúce k minimalizácii frekvencie cestnej prepravy počas rannej a poobednej dopravnej špičky;
18. vhodnou formou pravidelne sprístupňovať výstupy monitorovania linky K3 pre verejnosť;
19. zvážiť vhodný spôsob ďalšieho zvýšenia informovanosti obyvateľov o vplyvoch prevádzky navrhovateľa a o uplatňovaných a uvažovaných technických a technologických opatreniach na predchádzanie alebo obmedzovanie nepriaznivých vplyvov;
20. zvážiť možnosť využívať vznikajúce odpadové vody pre prevádzku mokrého vynášača škvary, prípadne quenchera;
21. zvážiť odsávanie priestorov výsypnej haly, zásobníka odpadov a kotolne (odsávaný vzduch bude slúžiť ako spaľovací vzduch).

4. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Podľa ustanovení § 39 ods. 1 zákona je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť povinný zabezpečiť aj súlad realizovania činnosti s týmto zákonom, s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami, a to počas celej prípravy, realizácie a ukončenia činnosti.

Podľa ustanovení § 39 ods. 2 zákona je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť, ktorá bola predmetom posudzovania vplyvov podľa tohto zákona, povinný zabezpečiť vykonávanie poprojektovej analýzy, ktorá pozostáva najmä zo:

- systematického sledovania a merania vplyvov navrhovanej činnosti,
- kontroly plnenia a vyhodnocovania účinnosti požiadaviek uvedených v záverečnom stanovisku a v povolení činnosti,
- zabezpečenia odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Rozsah a lehotu sledovania a vyhodnocovania vplyvov určí povoľujúci orgán, v súlade s týmto záverečným stanoviskom vydaným podľa § 37 zákona.

Vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti a výsledky posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie je potrebné v rámci poprojektovej analýzy:

v čase realizácie:

- zabezpečiť v súlade s požiadavkami platnej legislatívy odborný stavebný dozor,
- viesť evidenciu vznikajúcich odpadov a spôsobu nakladania s nimi,
- v prípade, že by bolo potrebné hlučné stavebné práce realizovať mimo časového rozpätia v pracovných dňoch od 7.00 do 21.00 h a v sobotu od 8.00 do 13.00 h, musí byť preverené / preukázané dodržanie limitov pre maximálne prípustné určujúce hladiny hluku podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov pre stavebný hluk,

v čase prevádzky:

- zabezpečiť meranie prietoku spotrebovanej vody,
- v primeranom rozsahu viesť monitoring /evidenciu spotreby a produkciu energií (okrem iného pre potreby výpočtu energetickej / elektrickej účinnosti zariadenia),
- v čase skúšobnej prevádzky realizovať prvé oprávnené merania na zdrojoch za účelom preukázania dodržiavania emisných limitov a pre potreby výpočtu emisií pre každoročné hlásenie,
- následne vykonávať diskontinuálne merania emisií v intervaloch stanovených povoluujúcim orgánom,
- podľa prevádzkového poriadku monitorovať zloženie škvary a popolčeka,
- viesť evidenciu zhodnocovaných odpadov a výstupov ich kontrol,
- viesť evidenciu vznikajúcich odpadov a spôsobov nakladania s nimi,
- v primeranom, prevádzkovateľom kanalizácie určenom rozsahu, monitorovať ukazovatele vznikajúcich odpadových vôd odvádzaných na čistenie do ČOV Kokšov - Bakša,
- viesť povoluujúcim orgánom určenú prevádzkovú evidenciu,
- pravidelne preverovať tesnosť a dobrý technický stav zariadení,
- v skúšobnej prevádzke zariadenia vykonať kontrolné merania hluku.

S ukončením prevádzky linky K3 sa v súčasnosti neuvažuje, prípadné monitorovanie by však malo byť zamerané na vylúčenie kontaminácie záujmovej lokality, ktorej pôvodcom by mohla byť jej prevádzka.

5. Rozhodnutie o akceptovaní alebo neakceptovaní predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení, doručených podľa § 35 vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené verejnosťou

K správe o hodnotení bolo doručených 5 stanovísk, z toho dve stanoviská dotknutej verejnosti.

- **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor odpadového hospodárstva** – rezortný orgán (list č. 41240/2022 zo dňa 20. 07. 2022) v stanovisku uviedol, cit.: „Navrhovateľ sa s pripomienkami odboru vysporiadal v správe o hodnotení a preto nemáme ďalšie pripomienky.“

Vyjadrenie MŽP SR: Berie sa na vedomie.

- **Okresný úrad Košice, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií** – dotknutý orgán (list č. OU-KE-OCDPK-2022/029743-002 zo dňa 22. 07. 2022) v stanovisku uviedol, cit.: „Po navrhovanej zmene možno uvažovať pre nákladnú dopravu v rámci denných hodín (06:00-18:00) pracovných dní s priemernou intenzitou cca 202 NA, počas sobôt cca 92 NA a počas nedeľ cca 8 NA, ku ktorým je možné uvažovať pre všetky dni cca 4 – 6 NA vo večerných hodinách (18:00 – 22:00), čo by predstavovalo nárast o 63 prepravných

prostriedkov počas denných hodín pracovných dní a o cca 1 – 2 prepravné prostriedky počas večerných hodín. OÚ, odbor CDaPK uvádza, že nemá z hľadiska dotknutých záujmov v pôsobnosti úradu zásadné námietky vo veci hodnotenia posudzovania predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.“.

Vyjadrenie MŽP SR: Berie sa na vedomie.

- **Okresný úrad Košice, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií** – dotknutý orgán (list č. OU-KE-OCDPK-2022/029743-002 zo dňa 22. 07. 2022) v stanovisku uviedol, cit.:

- „Teoreticky môže dôjsť k nárastu množstva odpadov vznikajúcich spaľovaním
- Prípadný nárast dopravných nárokov prevádzky, ktorý predstavuje na celkovej spracovateľskej kapacite max.5-6 NA/hod
- Je predpoklad poklesu produkcie emisií ďalšieho skleníkového plynu – vodnej pary, nakoľko sa uvažuje s typom chladenia, ktorý nie je spojený s emisiami vodnej pary
- Dôjde ku zmene hlukovej situácie v okolí dotknutého výrobného areálu, ktorej akceptovateľná miera bude musieť byť dosiahnutá uplatnením potrebných protihlukových opatrení
- Je teoretický predpoklad prípadného zníženia celkových množstiev znečisťujúcich látok emitovaných do ovzdušia, pričom akceptovateľnosť zmeny bude zabezpečená návrhom nového komína v súlade s požiadavkami vyhlášky MŽP SR 410/2012 Z. z.

„Po navrhovanej zmene možno uvažovať pre nákladnú dopravu v rámci denných hodín (06:00-18:00) pracovných dní s priemernou intenzitou cca 202 NA, počas sobôt cca 92 NA a počas nedeľ cca 8 NA, ku ktorým je možné uvažovať pre všetky dni cca 4 – 6 NA vo večerných hodinách (18:00 – 22:00), čo by predstavovalo nárast o 63 prepravných prostriedkov počas denných hodín pracovných dní a o cca 1 – 2 prepravné prostriedky počas večerných hodín. OÚ, odbor CDaPK uvádza, že nemá z hľadiska dotknutých záujmov v pôsobnosti úradu zásadné námietky vo veci hodnotenia posudzovania predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.“.

V širšom posudzovanom území sa nenachádzajú žiadne vyhlásené ani navrhované maloplošné územia alebo územia európskej siete chránených území NATURA 2000. Na riešenom území platí 1. stupeň ochrany v zmysle zákona NR SR č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a znení neskorších právnych predpisov.

V správe o hodnotení sú spracované všetky podmienky daného rozsahu hodnotenia – všeobecné aj špecifické. Správa obsahuje tiež všetky požadované štúdie a analýzy vyplývajúce z rozsahu hodnotenia. Výsledky analýz ovzdušia, pôdy a monitorovania kvality zložiek životného prostredia nasvedčujú, že spaľovňa predstavuje v súčasnosti pre okolitých obyvateľov dotknutého širšieho územia najmä starú záťaž a riziko ohrozenia zdravia ľudí novými zdrojmi hluku a znečisťovania ovzdušia v dopravne zaťaženom území predstavuje mierny až nepatrný príspevok.

Vzhľadom k základnej filozofii navrhovanej investície preniesť v rámci možnosti ťažisko energetického zhodnocovania odpadov z jestvujúcich liniek na novú, modernú linku K3 a vzhľadom k prísnyim emisným limitom v zmysle BAT pre spaľovne odpadu sa dá očakávať, že priaznivé signifikantné vplyvy modernizácie zariadenia ZEVO budú prevládať nad nepriaznivými a budú environmentálne prijateľné pre obyvateľov mesta Košice a dotknutých obcí.“.

Vyjadrenie MŽP SR: Berie sa na vedomie.

- **Priatel'ia Zeme – SPZ, Haluzice 761, 913 07 Bošáca** – dotknutá verejnosť (list zo dňa 18. 07. 2022) v stanovisku uviedli, cit.:

„A/Pôvodná pripomienka č. 1: „Žiadame spracovať konkrétnu bilanciu vzniku komunálnych odpadov a stanovenie množstva odpadov s vymedzením zvozovej oblasti pre

potrebu energetického zhodnotenia s prognózou do roku 2030. Upozorňujeme, že pri prognózovaní budúceho vývoja tvorby a nakladania s komunálnym odpadom je potrebné zohľadniť legislatívne opatrenia ako je napr. povinné triedenie biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu, ukončenie výnimky pre energetické zhodnotenie pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad v Košiciach, ako aj plnenie záväzných cieľov EÚ vo vzťahu k nakladaniu s komunálnym odpadom.

Odôvodnenie: Predkladané oznámenie o zmene neobsahuje žiadnu bilanciu vzniku komunálnych odpadov vo zvozovej oblasti pre potreby ich energetického zhodnotenia s prognózovaním budúceho vývoja.“

Vyhodnotenie spracovania pripomienky v Prílohe č. 6b

Nesúhlasíme s predloženou zvozovou štúdiou, ktorá prezentuje potrebu energetického zhodnotenia 300 000 ton nerecyklovateľných odpadov v zvozovom regióne, ktorým má byť Prešovský a Košický kraj.

A. Tento údaj je nesprávny. Ak si zanalyzujeme čísla v tabuľke č. 3 „Produkcia komunálneho odpadu v uvažovanom zvozovom regióne za uplynulých 6 rokov (t), tak k žiadnemu nárastu KO vhodného na energetické zhodnotenie nedošlo, pretože od roku 2015 do roku 2020 nedošlo k nárastu ani zmesového KO ani objemového odpadu, práve naopak – v prípade zmesového komunálneho odpadu ide o pokles o 2 % a v prípade objemného odpadu ide o pokles 3,3 %.

B. Nie je správny ani výrok „Modernizácia ZEVO Košice umožní znížiť mieru skládkovania v zvozovom regióne už v roku 2030 pod 10 %.“ Už len samotná škvára/popol a popolček, ktoré predstavujú cca 30% zo spáleného odpadu a ktoré by sa mali skládkovať predstavujú 10% z celkového množstva vyprodukovaného komunálneho odpadu v Prešovskom a Košickom kraji.

C. Nesúhlasíme ani s prognózou neustáleho rastu celkového množstva komunálneho odpadu do roku 2035 s 3 % medziročným nárastom. Takéto neustále a nekonečné zvyšovanie množstva odpadov je v rozpore s udržateľnosťou, ako aj s obehovým hospodárstvom. Implementácia hierarchie odpadového hospodárstva v jej najvyšších priečkach musí spôsobiť do roku 2035 postupné znižovanie medziročného nárastu.

Vyjadrenie MŽP SR k bodom A, B, C: Vymedzenie zvozovej vzdialenosti nevychádza z legislatívy odpadového hospodárstva. Predložená zvozová štúdia má informatívny charakter, ktorý je dôležitý z podnikateľského hľadiska, nie z hľadiska ochrany životného prostredia.

Od 1. 1. 2023 bude možné na skládky odpadov ukladať iba taký odpad, ktorý prešiel procesom triedenia odpadu a stabilizácie organickej frakcie. Následne po ďalšom sprísnení požiadaviek od 1. januára 2027 bude legislatíva pripúšťať skládkovanie výstupov z úpravy zmesového odpadu a objemných odpadov len vtedy, ak výhrevnosť materiálu v sušine neprekročí hodnotu 6,5 MJ / kg. Z uvedenej skutočnosti vyplýva, že energetické zhodnocovanie odpadov z povinnej mechanicko-biologickej úpravy (MBÚ) bude neoddeliteľnou súčasťou odpadového hospodárstva schváleného v Programe odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021– 2025 (ďalej len „POH SR“), v ktorom je v časti „Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030“ uvedené, cit.: „Spracované opatrenia pre dosiahnutie národného príspevku Slovenskej republiky v oblasti energetickej efektívnosti ukazujú hodnoty o niečo nižšie (30,3 %) ako je európsky cieľ 32,5 %. Kľúčovými pre dosiahnutie cieľov budú sektory priemyslu a budov. Prepojenosť elektrických sústav sa už teraz pohybuje nad hranicou 50 % a bude taká aj v roku 2030, takže cieľ minimálne 15 % bude splnený. Plán počíta s využitím odpadových plynov a odpadov v rámci obehového hospodárstva. Pre dosiahnutie cieľov v oblasti obnoviteľných zdrojov energie (OZE) je nevyhnutné využiť všetky dostupné možnosti, pričom jeden z najväčších potenciálov je v rozvoji zhodnocovania odpadov pri výrobe biometánu a energetického zhodnocovania odpadu, ktorý nemožno recyklovať, a teda by skončil na skládke odpadov. V systémoch CZT bude využitý najmä energetický potenciál

geotermálnej a slnečnej energie, biomasy a biometánu. Opatrením sa podporí integrácia OZE (zvýhodnenie budovania zariadení na výrobu biometánu pochádzajúceho najmä z odpadov z rastlinnej a živočíšnej produkcie, z biologicky rozložiteľnej časti komunálneho odpadu, biologicky rozložiteľných kuchynských a reštauračných odpadov a odpadov z čistiarní odpadových vôd) ako aj zapojenie a využívanie odpadového tepla v systémoch CZT vrátane odpadového tepla, ktoré vzniká ako vedľajší produkt v priemyselných a energetických zariadeniach.“

To znamená, že na základe súčasného vývoja skládkovania odpadov je zrejmé, že kapacity niektorých skládok odpadov sa postupne vyčerpajú bez možnosti ich rozšírenia. Alternatívou k nim je energetické zhodnocovanie nerecyklovateľných odpadov.

A/ Pôvodná pripomienka č. 4

„Žiadame zapracovať do Správy o hodnotení konkrétne riešenie a časový harmonogram navýšenia dodávok tepla do siete centrálného zásobovania teplom (SCZT) v súlade s Konceptiou rozvoja mesta Košice v oblasti tepelnej energetiky – aktualizácia (január 2020).

Odôvodnenie: Využitie tepelnej energie pre vykurovanie pri kapacite ZEVO za nedostatočné. Vykurovanie 2 400 domácností pri kapacite 260 000 ton odpadu v porovnaní napríklad s viedenskou spaľovňou pri kapacite 260 000 ton odpadu, ktorá vykuruje 60 000 bytov, ďaleko zaostáva za efektívnym využitím tepla. Z uvedeného dôvodu je potrebné súčasnú infraštruktúru prestavať na efektívnejšie využitie tejto energie.“

Vyhodnotenie spracovania pripomienky podľa Prílohy č. 13

Navrhovateľ uviedol, že zvyšovanie dodávok do CZT a bude v etapách: „I. etapa už pre roky 2022 až 2024, II. etapa v rokoch 2024 až 2026 a III. etapa v horizonte rokov 2029 – 2035“. Uvedené len potvrdzuje fakt, že energetické využitie tepla pre dodávky do CZT bolo v tejto spaľovni desiatky rokov neriešené a nadbytočná tepelná energia uniká doteraz bezúčelovo do okolia a vyrieši sa to podľa informácie navrhovateľa v roku 2035.

Vyjadrenie MŽP SR: Priatelia Zeme sa pýtali len na využitie tepelnej energie na vykurovanie, na čo navrhovateľ odpovedal aktuálne plánovaným etapovitým navyšovaním dodávok do systému CZT Košice, ktoré vyplývajú z jednaní s prevádzkovateľom SCZT. Uvedený rok 2035 je Priateľmi Zeme nesprávne interpretovaný ako bezúčelové unikanie energie do okolia, čo tak nie je. Uvedený etapovitý údaj je výhľadový a konzervatívne zohľadňujúci aj potreby plánovaných rekonštrukcií a opráv, kedy v období do roku 2035 kapacita na energetické zneškodnenie odpadov v ZEVO Košice bude rádovo nižšia. Energetické využitie odpadu sa však týka nie len dodávok tepla do SCZT, ale aj výroby elektrickej energie a jej dodávok do distribučnej siete. Možno očakávať, že všetka vyrobená energia z odpadu bude stále efektívne využívaná pri všetkých uvažovaných režimoch a kapacitách energetického zhodnocovania v ZEVO Košice v aktuálnom čase, a to pri kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie v súlade s BAT a pri dodržaní legislatívou požadovanej energetickej účinnosti zariadenia. Podľa vyjadrenia navrhovateľa maximum energie z K3 (turbína) sa odovzdá do distribučnej siete, teplo sa rovnako na maximum odovzdá (cez odovzdávaciu stanicu) do systému centrálného zásobovania tepla. Čo sa neodovzdá, využije sa na vlastnú spotrebu a prevádzku.

Pre linku K3 sa modelovali rôzne realistické stavy odberov tepla a z nich vyplývajúcej výroby elektrickej energie a spotrieb importovanej energie a vypočítaná energetická účinnosť sa pohybovala v rozmedzí 0,68 až 0,85, t. j. nové zariadenie bude pri každom režime prevádzky plniť podmienku dosiahnutia minimálnej energetickej účinnosti pre energetické zhodnocovanie odpadov (R1).

A/ Pôvodná pripomienka č. 5

„V Správe o hodnotení žiadame o vylúčenie spracovania škvary pre jej následné jej využitie v stavebníctve a zároveň žiadame o zapracovanie spôsobu nakladania s ňou výlučne uložením na zodpovedajúcu skládku odpadov.

Odôvodnenie: O takúto úpravu v súčasnom oznámení o zmene žiadame z dôvodu uplatnenia „princípu predbežnej opatrnosti“ a existencie prípadov, kedy sa škvara použila napr. pri výstavbe ciest a následne boli zistené úniky nebezpečných látok do prostredia. Pri spaľovaní komunálnych odpadov nie je možné zaručiť pre škvaru splnenie limitných hodnôt ukazovateľov pre ostatný odpad, tobôž nie pre inertný odpad, Z uvedeného dôvodu by napr. primiešavanie škvary do stavebných materiálov predstavovalo zvýšené riziko aj vo vzťahu k ochrane zdravia ľudí. Ako príklad, ako nakladajú podobné zaradenia so škvarou, môžeme uviesť ZEVO „Die Müllverbrennungsanlage Spittelau“ vo Viedni. Po spálení 250-tisíc ton komunálneho odpadu vznikne cca 60-tisíc ton škvary, popola a kalov, ktoré končia na skládke odpadov v Nemecku“.

Vyhodnotenie spracovania pripomienky podľa Prílohy č. 6a

Nadálej nesúhlasíme so zhodnocovaním škvary, napr. jej použitím v stavebníctve a trváme na tom, aby bol použitý princíp predbežnej opatrnosti. Navrhovateľ na reakciu nášho vyjadrenia v tejto veci sám uviedol, že „pri cestách sa na zakrytie škvarovej vrstvy používa napr. HDPE-fólia, aby sa zabránilo nadmernému vylúhovaniu potenciálne škodlivých látok“. Navrhovateľ tiež uvádza, že „limity využitia a skúšobnej metódy sú v krajinách rôzne“. Navrhovateľ týmto sám pripúšťa skutočnosť, že škvara nie je inertný materiál, dokonca môže byť aj škodlivý a že jej vplyvy na životné prostredie nie sú ešte úplne preskúmané. K tejto skutočnosti ešte uvádzame, že na základe najnovšej štúdie medzinárodných organizácií ZWE a GAIA uverejnenej v januári 2022 je používanie popola zo spaľovni odpadov spojené s obavami o verejné zdravie a bezpečnosť. Štúdia uvádza 15 argumentov proti materiálovému použitiu tohto popola, medzi ktoré napr. patrí argument, že popol obsahuje významné koncentrácie látok (PCDD/F, PBDE, PCB, PFAS), ktoré vzbudzujú vysoký stupeň obáv podľa RESCH na základe splnenia jedného alebo viacerých kritérií nebezpečnosti podľa nariadenia EÚ REACH (konkrétne: veľmi bioakumulatívne; karcinogenita; mutagenita; reprodukčná toxicita; narušenie endokrinného systému; toxicita pre špecifický cieľový orgán pri opakovanej expozícii; a chronická toxicita pre vodné prostredie). Popol okrem toho obsahuje aj veľké množstvo mikroplastov. Súčasná bezpečnostná normy sú zastarané a testovacie metódy pri popole sú nedostatočné a nereprezentujú skutočné podmienky, v ktorých sa popol v stavebníctve využíva.

Vyjadrenie MŽP SR: Navrhovateľovi z vykonávanej činnosti vzniká odpad – škvara, troska a popol, s ktorými je pôvodca povinný nakladať v súlade s ustanoveniami § 4 a § 14 zákona o odpadoch. Pri nakladaní s výstupnými odpadmi je nutné postupovať v zmysle zákona o odpadoch a hierarchie odpadového hospodárstva, čiže využiť všetky možnosti na efektívnu úpravu škvary za účelom jej ďalšieho využitia napr. v stavebníctve, resp. zmiešať škvaru aj s iným stavebným odpadom. V správe o hodnotení sa uvažuje v rámci výstavby linky K3 o rozšírení činnosti nakladania s odpadom 19 01 12 – škvarou a možnosti jej následného spracovania, ako napríklad jej sitovanie, drvenie, vytriedenie železných a neželezných kovov. Pre ďalšiu úpravu/spracovanie škvary za účelom jej lepšieho materiálového zhodnotenia (napr. v stavebníctve) je (v závislosti na budúcej analýze trhu) zvažované aj doplnenie navrhovanej zostavy do podoby komplexnej linky na spracovanie škvary s kapacitou cca 120 t/deň pozostávajúcej zo systému dopravníkov, drvičov, triedičov a technického zázemia, ktorej produktom by bola frakcia materiálu požadovanej zrnitosti, frakcia železných kovov, frakcia neželezných kovov a skla, zhromažďované vo vyčlenených priestoroch, resp. vo veľkokapacitných kontajneroch umiestnených v hale škvarového hospodárstva. Navrhované nakladanie s odpadom 19 01 12 je podľa zákona o odpadoch činnosťou zhodnocovania odpadov R12 a R13. V rámci takejto činnosti zhodnocovania odpadov bolo odporúčané

spracovateľkou Odpadovej štúdie pre činnosti R12 získať certifikát Technického a skúšobného ústavu stavebného, n. o. o vhodnosti spracovaného odpadu na jeho ďalšie využitie v stavebnom priemysle, v stavebníctve. V ďalšom kroku, v rámci tejto činnosti získať povolenie štátnej správy odpadového hospodárstva pre činnosť: R5 - Recyklácia alebo spätné získavanie ostatných anorganických materiálov. V prípade zhodnotenia odpadu 19 01 12 činnosťou R5 vznikne materiál vhodný na využitie v stavebnom priemysle.

A/ Pôvodná pripomienka č. 6

„Navrhovateľ na str. 7 oznámenia o zmene uvádza: „Po úspešnom ukončení skúšobnej prevádzky a uvedení novej a modernej linky na energetické zhodnocovanie odpadov kotla K3 do trvalej prevádzky plánuje navrhovateľ prevádzkovať túto linku ako nosné zariadenie, čo umožní realizovať vyššie zmieňované rekonštrukcie a opravy stávajúcich liniek kotlov K1 a K2, počnúc rozsiahlou rekonštrukciou linky kotla K1, ktorá je v prevádzke s občasnými prerušeniami slúžiacim na opravy, výmeny a rekonštrukcie technologických uzlov a súčastí zariadenia už od roku 1992 (po dostavbe linky kotla K3 sa predpokladá odstavenie linky kotla K1 za účelom jeho generálnej rekonštrukcie s pravdepodobným opätovným uvedením do prevádzky po roku 2030)“. Na základe uvedeného navrhovateľ zrejme ráta s využitím ročnej spracovateľskej kapacity všetkých troch kotlov po roku 2030 – čo predstavuje $K1+K2+K3 = 75\ 000\ t+76\ 800\ t+100\ 000\ t = 251\ 800\ t$ odpadu. Ide o viac ako 50 % navýšenia odpadov na energetické zhodnocovanie a pritom navrhovateľ uvádza, že záujmová zvozová oblasť zostáva súčasná. Podľa nášho názoru by v ZEVO mala prebehnúť len rekonštrukcia linky kotla K1, bez navyšovania ročného množstva energeticky zhodnoteného odpadu.

Odôvodnenie: Ak budú zohľadnené trendy zmien v legislatíve, legislatívne ciele a opatrenia, rešpektovaná narastajúca dôležitosť implementácie princípov obehového hospodárstva, tak zvyšovanie energetického zhodnocovania v existujúcom zariadení ZEVO nebude environmentálne prínosné, ani ekonomicky efektívne. Pre ilustráciu uvádzame, že v Košiciach v roku 2019 vzniklo 97 403 ton komunálneho odpadu, pričom z uvedeného množstva bolo 61 365 t spálených. Úroveň vytriedenia bola len 29,33 % a zrecyklovalo sa 32 % z celkového množstva komunálnych odpadov. Pre dosiahnutie recyklačných cieľov bude potrebné výrazne zvýšiť úroveň vytriedenia, ako aj podiel zrecyklovaného množstva odpadov. Zároveň je potrebné zohľadniť zrušenie výnimky pre energetické zhodnotenie pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad v Košiciach a v Prešove k 1. 1. 2023, ktoré bude znamenať ďalšie podstatné zníženie množstva odpadu určeného na energetické zhodnotenie.“

Vyhodnotenie spracovania pripomienky podľa Prílohy č. 6a

Nadalej nesúhlasíme so zámerom navrhovateľa, aby došlo následne k rekonštrukcii linky K1 a k navýšeniu energetického zhodnocovania z doterajšej kapacity cca 150 000 t odpadu na cca 250 000 t odpadu. Zastaraná linka K1 by mala byť po realizácii novej a modernej linky K3 odstavená. Už samotnou realizáciou výstavby novej spaľovacej linky K3 dôjde k istému rozšíreniu súčasnej kapacity, keďže jej spracovateľská kapacita je 12,5 t/hodina oproti linke K1, ktorá má spracovateľskú kapacitu 10 t/hodina.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR súhlasí s tým, že vždy je možné zvýšiť úroveň vytriedenia komunálneho odpadu zlepšením a zefektívnením, zautomatizovaním celého procesu a následne zvýšiť podiel recyklovaného odpadu, či už priamo pri zdroji alebo v rámci dotriedňovacej linky. Slovenská republika musí odkloniť nerecyklovateľné odpady od skládkovania. Zmena navrhovanej činnosti je v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a POH SR, ide o energetické zhodnocovanie odpadov, ktoré má v hierarchii odpadového hospodárstva, v zákone o odpadoch, stanovenú vyššiu prioritu ako skládkovanie odpadov - zneškodňovanie. Podpora energetického zhodnocovania odpadov je v súlade s POH SR. Je jedným z nástrojov na odklonenie odpadov od skládkovania. Je potrebné zamerať sa na využívanie existujúcich

zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. Cieľom navrhovateľa je zabezpečenie prevádzkovej stability ZEVO Košice s terajšou ročnou spracovateľskou kapacitou energetického využitia odpadov 151 800 t/rok. Je potrebné zabezpečiť spoľahlivosť a kontinuálnosť energetického zhodnocovania odpadov, spoľahlivú dodávku energií vo forme tepla a elektrickej energie, vytvorením vhodnej kombinácie zariadení, tak, aby zohľadňovali potreby opráv a rekonštrukcií zariadení a bolo možné sa prispôbiť v konkrétnom čase aktuálnym potrebám energetického využívania odpadov v závislosti na jeho tvorbe a predchádzať tak jeho skládkovaniu.

Časť B/

Navrhovateľ spolu so správou predložil Prílohu č. 8 s názvom „Vplyv navrhovanej činnosti na klimatické pomery“. Na základe posúdenia jej obsahu konštatujeme, že nesúhlasíme s analýzou emisií CO₂ uvedenou v tejto prílohe, pretože je zavádzajúca a nesprávna. Porovnáva nakladanie s odpadmi, ktoré sa nachádza na najspodnejších priečkach v hierarchii odpadov a to ešte v čase, kedy neboli prijaté legislatívne zmeny týkajúce sa triedenia odpadov a skládkovania odpadov po roku 2021. Analýza emisií CO₂ vôbec nezobrala do úvahy smerovanie odpadového hospodárstva k obehovému hospodárstvu, nutnosť zavádzania opatrení na predchádzanie vzniku odpadov, ich opätovné využitie a recykláciu. Zaujatosť a tendenčnosť tejto analýzy je zrejmá aj z dôvodu, že túto analýzu vpracoval regionálny riaditeľ spoločnosti ewia a. s. a nie iná nezávislá odborne spôsobilá osoba.

Vyjadrenie MŽP SR: Spracovateľka posudku požiadala o posúdenie predloženej Analýzy CO₂ nezávislú osobu s dlhodobou odbornou praxou v oblasti ochrany ovzdušia a klimatických zmien, ktorá nespolupracovala na správe o hodnotení a nie je priamo zamestnaná v spoločnosti navrhovateľa. Dokument „Vplyv navrhovanej činnosti na klimatické pomery“ (príloha č. 8 správy o hodnotení), ktorý sa týka pripravovanej linky K3, v rámci zariadenia na energetické využitie odpadu posúdil dňa 13. 09. 2022 Ing. Mário Vasil', PhD. – konateľ spoločnosti ENVI PROTECTION, s. r. o., Košice., <http://www.enviprotection.sk/> (viď. príloha č.1 posudku). V závere svojej správy Ing. Mário Vasil', PhD. uvádza: „Posúdenie informácií uvedených v časti dokumentu: „Záver.“:

- Zmena spôsobu zaobchádzania s vyprodukovaným komunálnym odpadom a jeho prechod zo skládkovania na energetické zhodnocovanie má jednoznačne pozitívny vplyv na znižovanie emisií skleníkových plynov.
- Samotnú škvaru je možné využiť v stavebníctve, ako je aj spomínané v závere = ďalšie zníženie emisií CO₂.
- Navyše je pozitívny vplyv významný aj v iných environmentálnych aspektoch, ktoré dokument nerieši:
 - úspora energie (a teda aj CO₂) spojená s výstavbou skládky, so starostlivosťou o ňu a jej rekultiváciu a monitoring,
 - zníženie záberu územia, ktoré môže byť využívané efektívnejšie,
 - každá skládka odpadu je potenciálnou environmentálnou záťažou z pohľadu ochrany pôdy a podzemnej vody,
 - a pod.

Analýza a výpočty sú principiálne správne a „úspora“ emisií skleníkových plynov významná. Až na niekoľko formálnych pripomienok, sú informácie uvedené v dokumente, principiálne správne.“

B/1 Pripomienka k Prílohe č. 8 – Analýza emisií CO₂

V Analýze emisií CO₂ sa uvádza nesprávny nulový variant, ktorým by bol variant skládkovania odpadov bez opatrení, ktoré rezort MŽP SR prijal v poslednom období v oblasti skládkovania a bez opatrení, ktorými sa budú preferovať spôsoby nakladania

s odpadmi v horných priečkach hierarchie odpadového hospodárstva. Nulový variant podľa tejto analýzy by bol dokonca stavom historickým, pretože by prezentoval stav spôsobu nakladania s komunálnym odpadom do roku 2021.

Odôvodnenie: Prijaté opatrenia v oblasti skládkovania komunálnych odpadov budú mať výrazný vplyv na zníženie emitovania emisií metánu a CO₂ zo skládok (tak povinnosť riedeného zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností od 1. 1. 2021, ako aj povinnosť skládkovania len upraveného odpadu od 1. 1. 2023). Keďže nulový variant je variant stavu, ktorý by nastal. Ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila, bolo potrebné vychádzať zo spôsobu skládkovania spolu s uvedenými opatreniami a nie tieto ignorovať. „Na základe uvádzaných opatrení bude SHMÚ CO₂ ekvivalent emisií, ktorý je v súčasnosti 0,87 t na tou skládkovaného komunálneho odpadu, postupne korigovať smerom dole.

Vyjadrenie MŽP SR: Nulový variant je variant, ak by sa zmena navrhovanej činnosti nerealizovala. Hlavným dôvodom zmeny navrhovanej činnosti je prevádzková stabilita, až „druhým“ vyplývajúcim dôvodom zmeny navrhovanej činnosti je pri konzervatívnom prístupe zvyšovanie kapacity a následne odklon od skládkovania. Skládkovanie predstavuje z pohľadu hierarchie odpadového hospodárstva najhorší spôsob nakladania s odpadom. Štandardný emisný faktor pri skládkovaní odpadu je 1,01 t CO₂eq na tonu skládkovaného odpadu (Inštitút environmentálnej politiky, Čo s bratislavským odpadom, 2020). V analýze bola zvolená konzervatívna hodnota 0,87 t CO₂eq, ktorá zohľadňuje pripravované legislatívne zmeny. Treba však zdôrazniť, že proces tvorby metánu na skládkach z organickej zložky komunálneho odpadu je dlhodobý proces. Dnes uložený odpad na skládke bude produkovať metán ešte ďalších 10 až 15 rokov. Preto je úplne relevantné uvažovať s emisnými faktorom, ktorý bol použitý v analýze.

B/2 Pripomienka k Prílohe č. 8 – Analýza emisií CO₂

Analýza emisií CO₂ nepredstavila objektívny obraz vplyvu skládok na klímu v rámci sektorov hospodárstva Slovenska. Uvádza len porovnanie metánu, kde skutočne skládky vychádzajú ako najväčší emitent, ale neuvádza skleníkové plyny všeobecne. Takže v prípade posúdenia celkových emisií skleníkových plynov, čo je pre vplyv na klímu rozhodujúce, vychádza v rámci sektorov hospodárstva Slovenska odpadové hospodárstvo na 4,55 % zastúpenie. A v tomto zastúpení sú zahrnuté okrem skládok aj ďalší aj keď menší emitenti – čistenie odpadových vôd a biologické spracovanie odpadov.

Odôvodnenie: Doterajším spôsobom prevádzkované skládky sú skutočne najväčším emitentom metánu, ale nie celkových skleníkových plynov, pri ktorých je ich zastúpenie menšie ako 4,55 %. Opatrenia uvádzané v predchádzajúcej pripomienke toto percentuálne zastúpenie radikálne znížia, aj keď nie v najbližšom časovom horizonte, z dôvodu doterajšieho spôsobu skládkovania.

Vyjadrenie MŽP SR: V prípade zmeny navrhovanej činnosti je nulovým variantom prevádzka v súčasnosti povolených liniek K1 a K2. Realizácia linky K3 zabezpečí prevádzkovú stabilitu a spoľahlivosť ZEVO Košice. Vybudovaním novej linky sa vytvoria podmienky na odklon odpadov zo skládok. Predmetom analýzy nebolo porovnávať jednotlivé sektory hospodárstva z pohľadu ich produkcie skleníkových plynov. Predmetom analýzy bolo poukázať, že v Slovenskej republike je najvýznamnejším zdrojom metánu skládkovanie odpadov. Na skládkach je tvorba metánu dlhodobý proces, to znamená že tvorba metánu sa realizuje v priebehu 10 až 15 rokov po uložení odpadu na skládku. Aj po zavedení niektorých legislatívnych opatrení, vo vzťahu ku kuchynskému odpadu resp. k úprave odpadu, pred skládkovaním sa produkcia odpadu nezastaví okamžite, ale bude stále pokračovať ďalších 10 až 15 rokov. Presmerovaním odpadu do ZEVO je možné zastaviť produkciu metánu okamžite.

B/3 Pripomienka k Prílohe č. 8 – Analýza emisií CO₂

Výpočet podielu skleníkových plynov z energetického zhodnocovania je tendenčný, nezohľadňuje vysokú variabilitu zloženia komunálneho odpadu (počíta sa s najoptimálnejšie zložením komunálneho odpadu vo vzťahu k čo najnižšej tvorbe fosílného CO₂), zároveň sa počíta len s najoptimálnejším riešením pre energetické zhodnotenie na využitie na elektrinu a teplo (čo je nereálne už na základe skúseností s doterajším nedostatočným využívaním tepla) a nezohľadňuje žiadnu analýzu vo vzťahu k nakladaniu s odpadmi podľa vyšších priečok hierarchie v odpadovom hospodárstve.

Odôvodnenie: V Analýze CO₂ sa uvádza, že podľa francúzskej štúdie sú priemerné emisie CO₂ z 1 tony zmesového komunálneho odpadu v rozmedzí od 789 do 1081 kg CO₂ ekv. A množstvo biogénneho uhlíka v komunálnom odpade je v rozsahu od 53 do 63 %. Na základe uvedeného sa v tejto analýze uvádza, že podiel fosílného CO₂ na emisiách skleníkových plynov z energetického zhodnocovania odpadov predstavuje 382 kg CO₂ ekv na 1 tony ZKO (v dokumente je na tomto mieste zrejma chyba 0,382 kg). Objektívny výpočet by mal predstavovať rozsah od – do, tak ako to uvádza aj táto štúdia a nie stanovovať pevné číslo a ešte v dolnej hranici výpočtu.

Podľa oficiálneho dokumentu IPCC (medzivládny panel o zmene klímy) môže byť rozsah emisií z energetického zhodnotenia 1 tony zmesového komunálneho odpadu v rozmedzí od 700 do 1200 kg CO₂ ekv a množstvo biogénneho uhlíka v komunálnom odpade od 33 do 50%. Z uvedeného by vyplývalo, že podiel fosílného CO₂ na emisiách skleníkových plynov z energetického zhodnocovania odpadov by predstavoval rozsah od 350 kg CO₂ ekv až po 804 kg CO₂ ekv na 1 tony ZKO, čo v prípade hornej hranice je dvakrát viac ako sa prezentuje v predloženej „Analýze emisií CO₂.“

Vyjadrenie MŽP SR: V Analýze CO₂, ktorá je súčasťou správy o hodnotení, boli použité reálne dáta zo štúdie, ktorá sa v roku 2020 realizovala vo Francúzsku na plne funkčných 10 prevádzkovaných zariadeniach ZEVO. Celkovo bolo v štúdiu odobratých 148 vzoriek čo reprezentuje 2 mil. ton komunálneho odpadu. Pri stanovení biogénneho uhlíka bola použitá najpresnejšia metodika, aká v súčasnosti existuje - rádiokarbónová metóda C14. MŽP SR nemá dôvod na spochybňovanie uvedenej štúdie. Priložená Analýza CO₂ bola posúdená nezávislou odbornou spôsobilou osobou, tak ako o to požiadala spracovateľka posudku.

B/4 Pripomienka k Prílohe č. 8 – Analýza emisií CO₂

V tabuľke č. 5 „Bilancia emisií oxidu uhličitého“ sú uvádzané údaje pre skládky bez zachytávania skládkového plynu so starým spôsobom skládkovania bez vytriedenia biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu a bez úpravy komunálnych odpadov. Bilancia pre spaľovne okrem prezentovania čo najnižšej tvorby fosílného CO₂ ráta s ideálnym stavom využitia elektrickej a tepelnej energie, čo napríklad neplatí ani pre jednu zo spaľovní n Slovensku. Tabuľka neobsahuje prepočty vzniku emisií CO₂ vo vzťahu k lepším alternatívam ako je skládkovanie, ktoré je na poslednom mieste v hierarchii odpadov.

Odôvodnenie: Zloženie komunálneho odpadu poukazuje na skutočnosť, že významné úspory uhlíka je možné dosiahnuť uplatňovaním prvých troch priečok odpadovej hierarchie – predchádzania vzniku odpadov, prípravy na opätovné použitie a recyklácie odpadu vrátane kompostovania jeho biologickej zložky. Naopak, prechod zo skládkovania odpadov na spaľovanie s využitím energie poskytuje len minimálne úspory.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR akceptuje názor, že úspory uhlíka je možné dosiahnuť uplatňovaním prvých troch priečok odpadovej hierarchie avšak naďalej bude ostávať v komunálnom odpade, ale aj v priemyselnom odpade, nerecyklovateľný odpad, s ktorým je potrebné nakladať v zmysle legislatívnych povinností a hierarchie odpadového hospodárstva. Vybudovaním novej linky K3 sa vytvoria podmienky na odklon nerecyklovateľných odpadov zo skládok na vyššiu hierarchickú úroveň. Predmetom predloženej analýzy nebolo porovnávať

jednotlivé sektory hospodárstva z pohľadu produkcie skleníkových plynov. Predmetom analýzy bolo poukázať, že v Slovenskej republike je najvýznamnejším zdrojom metánu skládkovanie odpadov. Jedným z cieľov zmeny navrhovanej činnosti je práve odklon odpadov zo skládok a tým zabránenie tvorby metánu.

B/5 Pripomienka k Prílohe č. 8 – Analýza emisií CO₂

Energetické zhodnocovanie komunálneho odpadu nepodporuje cestu k dosahovaniu klimatickej neutrality a je dokonca škodlivejšie ako energetické využívanie fosílnych palív akými je plyn, benzín a ropa.

Odôvodnenie: V energetickom sektore EÚ dekarbonizácia naberá na obrátkach. V roku 2018 pochádzalo 32 % všetkej elektriny vyrobenej v EÚ z obnoviteľných zdrojov. Rovnako aj priemerná intenzita uhlíka v elektrine v EÚ neustále klesá v dôsledku zvyšujúceho sa zastúpenia obnoviteľných zdrojov energie. V roku 2018 to bolo 296 g CO₂ ekv/kWh. Intenzita uhlíka v elektrine vyrobenej spaľovaním odpadov v ZEKO (zariadenie na energetické využitie odpadov) je však dvojnásobná – 540 g CO₂ ekv/kWh. Spaľovanie v ZEVO je tiež oveľa náročnejšie na uhlík ako energia vyrobená z fosílnych palív, ako je zemný plyn (370 g CO₂ ekv/kWh).

B/6 Pripomienka k Prílohe č. 8 – Analýza emisií CO₂

Výkonnosť moderných spaľovní odpadu z hľadiska emisií uhlíka je často výrazne horšia, ako sa predpokladalo prostredníctvom modelovania vo fáze plánovania a povoľovania.

Odôvodnenie: Štúdia anglickej spoločnosti UKWIN v júli 2021 poukázala na veľké rozdiely medzi predpokladanými emisiami uhlíka zo zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov v štádiu ich plánovania a povoľovania a v reportoch z ich skutočného prevádzkovania, kedy tieto emisie značne prevyšovali predpokladané.

Vyjadrenie MŽP SR: Požiadavky na dosiahnutie energetickej efektívnosti sú definované v Záveroch o BAT pre spaľovanie odpadov z roku 2019. Zariadenie na energetické využitie odpadov je v prvom rade zariadenie na bezpečné nakladanie s nerecyklovateľným odpadom. Jeho sekundárnou úlohou je výroba elektrickej energie a tepla. Všetky tieto požiadavky zmena navrhovanej činnosti splňa. Z už citovanej francúzskej štúdie je energetický emisný faktor pre ZEVO 136 g CO₂eq/kWh a k tejto hodnote sa bliži aj hodnota energetického emisného faktora pre linku K3 podľa projektovaných hodnôt. Hodnoty uvádzané v pripomienke B/5 sú zamerané len na emisný faktor pri výrobe elektrickej energie a je opomenutá skutočnosť, že ZEVO vyrába a dodáva teplo do systému CZT.

B/7 Pripomienka k Prílohe č. 8 – Analýza emisií CO₂

V analýze emisií CO₂ sa uvádza, že nepriamym úsporám emisií skleníkových plynov je recyklácia kovov zo škvary. Recyklácia kovov získaných z úpravy komunálnych odpadov bude mať väčšie úspory emisií skleníkových plynov, ako úspory z recyklácie kovov získaných zo škvary až po energetickom zhodnotení komunálnych odpadov.

Odôvodnenie: Pri povinnej úprave komunálneho odpadu sa kovy vytriedia priamo na dotriedňovacej linke. V spaľovni najprv kovy prejdú tepelným procesom pri vysokej teplote a následne až po vychladnutí škvary, sa z nej vytriedia.

Oveľa väčšou úsporou emisií skleníkových plynov sa tak dá dosiahnuť pri úprave komunálneho odpadu pred skládkovaním, kedy sa priamo vytriedia železné kovy z komunálneho odpadu. V tomto prípade sa komunálny odpad nemusí najprv spáliť, aby sa následne zo škvary vytriedili železné kovy.

Vyjadrenie MŽP SR: Úprava odpadov pred skládkovaním, napr. mechanicko-biologickou úpravou odpadov (ďalej len „MBÚ“) je energeticky mimoriadne náročný proces, avšak bez pridanej hodnoty. Reálna prax z prevádzky MBÚ v zahraničí ukázala, že výstupné odpady z MBÚ linky sú vo finále tak či tak energeticky zhodnocované. Jediným výstupným odpadom z tejto technológie, ktorý sa zhodnocuje materiálovo sú kovy, aj tu však treba uviesť na pravú

mieru tvrdenie v pripomienke o priamom vytriedení kovov z komunálneho odpadu. Pri rovnakej kapacite ZEVO a MBÚ linky 100 tis. t odpadov ročne si treba uvedomiť, že v prípade MBÚ linky je potrebné pre získanie cca 5 000 t kovov, spracovať celé množstvo odpadov t. j. 100 tis. ton. Takéto získavanie kovov je mimoriadne energeticky náročné bez akéhokoľvek benefitu. Pri získaní rovnakého množstva kovov v ZEVO stačí spracovať cca 20 tis. ton škvary a celý proces prináša ďalší benefit vo forme získanej energie.

Časť C/

Z dôvodu potreby transparentnejšieho a komplexnejšieho posúdenia vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie, žiadame o nasledovné doplnenie správy o hodnotení:

C/1 Na základe navrhovateľom uvádzaného údaju o vypočítanej energetickej účinnosti pre linku K3, ktorá by sa podľa správy o hodnotení mala pohybovať v rozmedzí 0,68 až 0,85, žiadame o uvedenie celého výpočtu energetickej účinnosti súčasných liniek K1 a K2, ako aj navrhovanej linky K3.

Vyjadrenie MŽP SR: V odbornom posudku je doplnená požadovaná informácia poskytnutá navrhovateľom: „V zmysle § 18 zákona o odpadoch za zhodnocovanie odpadov činnosťou R1 (Využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom) podľa prílohy č. 1 tohto zákona sa považuje spaľovanie komunálneho odpadu v spaľovniach komunálnych odpadov, ak sa energia vo forme tepla alebo elektriny vyrába na komerčné účely a ak energetická účinnosť takéhoto zariadenia sa rovná alebo je vyššia ako 0,65, ak ide o zariadenie, ktoré získalo povolenie na prevádzku po 31. decembri 2008 (ods. 1 písm. b). Postup výpočtu energetickej účinnosti je určený podľa § 13 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch (príloha č. 9). Súčasťou výpočtu je aj zohľadnenie klimatického korekčného faktora CCF, ktorým sa eliminujú klimatické vplyvy na možnú dodávku tepla. Tento faktor sa odvodzuje od miestnych dennostupňov pre každý rok. Z uvedeného vyplýva, že hodnota energetickej účinnosti sa každý rok odvíja od množstva a druhu importovanej energie, priemeru dennostupňov za posledných 20 rokov, od dopytu vyrobenej tepelnej energie a od počtu prevádzkových hodín ZEVO (vplyv väčších revízií a opráv). Výpočty R1 pre uvažované režimy boli podľa nasledovného vzorca výpočtu :

$$R1 = ((E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 * (E_w + E_f))) * 100$$

Pričom:

$$E_p = 2,6 * (E_{sp} + E_{ex}) + 1 * (T_{sp} + T_{ex})$$

E_f - energia v prídavnom palive

E_i - energia importovaná okrem E_w

E_w - energia v odpade

E_{sp} - spotrebovaná elektrina

E_{ex} - expedovaná elektrina

T_{sp} - teplo spotrebované v procese

T_{ex} - teplo expedované

Pre linku K3 sa modelovali rôzne realistické stavy odberov tepla, z nich vyplývajúcej výroby elektrickej energie a spotrieb importovanej energie a vypočítaná energetická účinnosť sa pohybovala v rozmedzí 0,68 až 0,85, t. j. nové zariadenie bude pri každom režime prevádzky plniť podmienku dosiahnutia minimálnej energetickej účinnosti pre energetické zhodnocovanie odpadov (R1).

V súčasnosti prevádzkovateľ vykazuje energetickú účinnosť kotla K1 a K2 na úrovni cca 69 %, pričom predmetný prevádzkový parameter (spolu s výpočtom) v súlade s podmienkami Rozhodnutia IPKZ každoročne reportuje povolujuúcemu orgánu.

V zmysle ods. 2 §18 zákona o odpadoch sa spaľovanie iného ako komunálneho odpadu v spaľovniach odpadov považuje za energetické zhodnocovanie odpadov činnosťou R1, ak sú splnené nasledujúce podmienky:

- a) ide o zhodnocovanie odpadu v zmysle §3 ods. 13 tohto zákona,
- b) účelom spaľovania odpadu je výroba energie,
- c) energia získaná týmto spaľovaním odpadu je väčšia ako energia spotrebovaná počas procesu jeho spaľovania,
- d) počas spaľovania odpadu sa musí spotrebovať väčšia časť odpadu a
- e) väčšia časť energie získanej počas spaľovania odpadu sa musí zhodnotiť a skutočne využiť, pričom uvedené využitie je buď okamžité v podobe tepla získaného spaľovaním, alebo po spracovaní v podobe elektrickej energie.

Na základe uvedeného je možné konštatovať, že aj spaľovanie iného ako komunálneho odpadu na novej linke K3 (v rozsahu povoloňovaného zoznamu katalógových čísiel) bude možné hodnotiť ako energetické zhodnocovanie činnosťou R1.

Podľa prílohy II k smernici o odpadoch, má byť energetická účinnosť spaľovacieho zariadenia založená na ročných údajoch o výrobe energie a spotrebe energie v zariadení, čo je chápané ako skutočný dosiahnutý výkon (nie ako teoretická maximalizovaná hodnota, ktorá nezohľadňuje reálne prevádzkové stavy s nižšou účinnosťou).

Skutočný výpočet sa tak zakladá na dosahovanej reálnej prevádzke (vrátane revízií) systému celého zariadenia, pričom reálna prevádzka zahŕňa aj nedokonalé dodávky elektrickej energie a tepla spôsobené napr. nižším dopytom, alebo poruchou niektorých zariadení.

Získavanie údajov sa musí uskutočňovať počas celého roka, čo však nemusí byť nevyhnutne kalendárny rok (t. j. obdobie merania sa nevyhnutne nezačína 1. januára).

V zmysle Vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) 2019/2010 z 12. novembra 2019, ktorými sa podľa smernice EP a Rady 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre spaľovanie odpadu (Záverov o BAT pre WI), konkrétne v zmysle BAT 2. je najlepšou dostupnou technikou určiť pre spaľovňu alebo časť spaľovne hrubú elektrickú účinnosť, hrubú energetickú účinnosť alebo účinnosť kotla, pričom na tieto účely sa chápe časťou spaľovne napríklad aj spaľovacia linka a jej parný systém samostatne. Tieto parametre sa pre zariadenie vykonajú skúškou výkonnosti pri plnom zaťažení.

Úrovně energetickej účinnosti súvisiace s BAT (BAT-AEEL) týkajúce sa spaľovania odpadu (tabuľka 2) sú pre náš prípad nového zariadenia vyrábajúceho elektrickú energiu pomocou kondenzačnej turbíny pri spaľovaní komunálneho a nie nebezpečného odpadu v prípade hrubej elektrickej účinnosti v intervale 25 – 35 % (hrubá energetická účinnosť nie je pre tento typ zariadení ustanovená).

Na základe výpočtových simulácií rôznych modelových stavov výroby a dodávok tepla a elektriny je možné predpokladať, že hodnota hrubej elektrickej účinnosti sa bude pohybovať nad 25 %.

C/2 Žiadame uviesť citáciu konkrétnych podmienok z integrovaného povolenia vydaného pre súčasné „Zariadenie na energetické využitie odpadov(ZEVO), ktoré určujú analýzu popola (škvary) ako aj popolčeka a následné nakladanie s nimi.

Vyjadrenie MŽP SR: Znenie integrovaného povolenia je verejne prístupné a je zverejnené na webovej stránke SIŽP na adrese: <https://www.sizp.sk/ipkz/integrované-povolenia>. MŽP SR nepovažuje za potrebné dopĺňať správu o hodnotení o ďalšie informácie.

- **JUDr. Jana Liptáková, Beniakova 2, 04 0 18 Košice** – zástupkyňa občianskej iniciatívy, 15 občanov, v stanovisku zo dňa 08. 09. 2022, uviedla, cit.:
„Námietky dotknutej verejnosti voči priebehu a záverom konania vo veci Integrovaného povolenia pre „ZEVO Košice - modernizácia a zabezpečenie prevádzkovej stability zariadenia na energetické využitie odpadov“ prevádzkovateľa KOSIT a. s. Košice. Ako dotknutá verejnosť a súčasne obyvatelia mestskej časti Košice Krásna (ulice Beniakova, Harčarova, Bezručova), ktorých sa bezprostredne dotýka prevádzka spaľovacích kotlov

spaľovne v Kokšo-Bakši, sme neskoro zistili, že pod zašifrovaným názvom „ZEVO Košice -modernizácia a zabezpečenie prevádzkovej stability zariadenia na energetické využitie odpadov“ ide v skutočnosti o výstavbu ďalšieho spaľovacieho kotla K 3 v spaľovni odpadov v Kokšo-Bakši, prevádzkovateľa Kosit a. s.

Dlhé roky na nás dopadajú dôsledky povoloňacieho konania vo vzťahu k prevádzke spaľovacieho kotla K1 a K2, keď v schvaľovacom konaní sa posudzovali environmentálne dôsledky pre obec, v katastri ktorej obce sa spaľovňa nachádza t. j. Košice Barca a bola odignorovaná skutočnosť, že práve naše rodinné domy v obci t. j. mestskej časti Košice Krásna sú vo vzťahu k spaľovni najbližšie a predovšetkým na nás najviac dopadajú všetky environmentálne negatíva jej činnosti.

Následne niekoľko rokov sme museli presvedčať orgány životného prostredia o prekračovaní hluku zo spaľovne, ktoré nevedeli prijať v tomto smere konkrétne opatrenie. Až nové vedenie Kosit a. s. v 2015 zareagovalo na našu iniciatívu, dalo vypracovať hlukovú štúdiu, ktorá preukázala, že hluk ktorý nás obťažoval hlavne pri južných a juhozápadných vetroch pochádza z vypúšťacieho ventilu pary na streche spaľovne. Po vybudovaní kovovej zábrany hluk o niekoľko decibelov klesol a stal sa ako tak znesiteľný aj pri južných vetroch. Oceňujeme, že pri posudzovaní návrhu Kosit a. s., t. j. ZEVO Košice - modernizácia a zabezpečenie prevádzkovej stability zariadenia na energetické využitie odpadov“ prevádzkovateľa KOSIT a. s. Košice pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa prihliada aj na dotknuté územie Mestskej časti Košice-Krásna a konkrétne našich ulíc, Beniaková, Harčarova, Bezručova. Prekvapením pre nás však bolo, že tak zo strany Magistrátu mesta Košice ako dotknutého orgánu a rovnako aj zo strany vedenia našej mestskej časti, sme boli my obyvatelia dotknutých ulíc obídení, nikto s nami nekomunikoval a tak sme sa o posudzovaní takéhoto pre nás dôležitého materiálu ani nedozvedeli a tým sme nevyužili možnosť ho pripomienkovať a prípadne sa zúčastniť verejného prejednávania na magistráte a uplatniť naše pripomienky ešte pred vypracovaním záverečnej hodnotiacej správy. Pripomienky našej občianskej iniciatívy opäť smerujú predovšetkým k vypracovaným materiálom, ktoré hodnotia dopad na životné prostredie a ktoré sú konštatované v záverečnej správe. Všetky materiály sú spracované technicky prvotriedne, ale bez toho, aby vychádzali z reálnej situácie, reálnych problémov dotknutých území, z reálnych meraní a aj keď merania boli uskutočnené, tak boli uskutočnené formálne správne, ale bez prihliadnutia na záťažové podmienky. Tak napr. z hlukovej štúdie, vypracovanej TUKE Košice, nie je zistiteľné za akých poveternostných podmienok tieto boli uskutočnené, aké viali vetry, čo je pre nás prekvapením, pretože aj v r. 2015 robila TUKE Košice merania a zistila, že prekročenie hranice hluku nad stanovené normy je dosahované pri južných vetroch, v dôsledku odrazu hluku od vodnej plochy štrkoviska, ktorý tento hluk ešte zosilnel.

Nič z týchto zistení sa do predmetnej štúdie nedostalo, len zložitými prepočtami prišli experti k záverom, že hluk zo samotnej spaľovne neprekračuje stanovené normy, pričom tento zosilňujú iné faktory a len konštatovali, že v dôsledku kotla K3 dôjde k zosilneniu hluku o 1 dB. Ak zistené výsledky merania hluku v časti Krásna (str. 205 Správa o hodnotení) dosahujú 54,6 dB, ktoré už prekračujú povolenú hranicu 50 dB pre obytnú zónu, tak v prípade južných vetrov to je určite o 3 až 5 dB viac a ak v dôsledku kotla K3 dôjde k zvýšeniu hluku o ďalší 1 dB, tak to je už pre nás neprijateľné, a to bez ohľadu, či tento hluk zapríčinil kotol K3 alebo iné faktory.

Tieto skutočnosti nás znepokojujú najmä v súvislosti s konštatovaním vyplývajúcim z hlukovej štúdie, ktoré je uvedené na strane 207 Správy o hodnotení v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. t. j., že „na základe uvedených konštatovaní nie je nutné prijímať ďalšie dodatočné protihlukové opatrenia, okrem prvkov už aplikovaných pri návrhu investície (napr. tlmiče hluku strešných výduchov, akustické mriežky, atď.).“ Práve naše

skúsenosti z kotla K2 a hluku z odvzdušňovacieho ventilu umiestneného na streche spaľovne nás vedú k tomu, že s takýmto záverom nesúhlasíme.

Žiadame, aby akékoľvek technologické možnosti tlmenia zvuku boli už v štádiu projektovej dokumentácie zapracované, t. j. umiestnenie do zastavaných častí technologickej budovy, tlmiče vzduchu atď. Rovnako by sa mala táto možnosť modernizácie spaľovne využiť na iný spôsob technologického umiestnenia odvzdušňovacích ventilov na budove spaľovne ako je to v súčasnosti.

- uložila prevádzkovateľovi Kosit, a. s. Košice dopracovať emisno-technologickú štúdiu, ako aj rozptylovú štúdiu, v ktorých by posúdili dopad predpokladaných ukazovateľov kotla K3 s prihliadnutím na zistené ukazovatele v minulosti.

Vyjadrenie MŽP SR: Podľa vyjadrenia navrhovateľa, citovaného v odbornom posudku, je na streche ZEVO Košice momentálne nainštalované kapotované (v interiéri) odhlučňovacie opatrenie na minimalizáciu hluku zo súčasnej prevádzky. Navrhovaný kotol K3 má už v konštrukčných prvkoch naprojektované odhlučnenie do maximálnej miery. Hluková štúdia vypracovaná ako súčasť správy o hodnotení konštatovala, že prípustné hodnoty hluku určujúcich veličín hluku vo vytypovaných výpočtoch nie sú prekročené za súčasného stavu prevádzky ZEVO Košice a nedôjde k ich prekročeniu ani po realizácii linky K3. O opatreniach bude rozhodovať Slovenská inšpekcia životného prostredia ako povoľujúci orgán pri stavebnom povolení. Do opatrení MŽP SR navrhuje v časti VI.3 tohto záverečného stanoviska aj realizovať meranie hluku v skúšobnej prevádzke.

Neustále pozorujeme, že poveternostné podmienky sa v priebehu rokov menia, je čoraz viac teplých južných a juhozápadných vetrov a nepochybne sa klíma bude neustále meniť a aj s týmito faktormi by sa pri výstavbe spaľovacieho kotla, ktorý tu bude niekoľko desaťročí, malo počítať.

Rovnako namietame, že pri posudzovaní vplyvu nového kotla K3 na zložky životného prostredia a environmentálneho zdravia obyvateľstva sa vychádzalo v štúdiách vyslovene len z technologických ukazovateľov nového kotla, bez prihliadnutia na dosahované parametre vplyvu spaľovne v minulosti. Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Košiciach boli v rokoch 2003 až 2008 vykonané výskumné práce za týmto účelom, pričom už vtedy boli zistené limitné koncentrácie kadmia, niklu, chrómu, pričom aj tieto zistené výsledky sú nepochybne už neaktuálne a mali by byť aktualizované. Vypracovaná emisno-technologická štúdia a rozptylová štúdia k pripravovanej modernizácii spaľovne nijakým spôsobom nereagujú na zistené hodnoty v minulosti a nedali odpoveď o koľko sa zhorší životné prostredie, najmä s prihliadnutím na látky Cr, Pb, ktorých výrazným prispievateľom nielen v ovzduší, ale aj v pôde a vo vode je spaľovňa.

Vyjadrenie MŽP SR: Rozptylová štúdia a emisno – technologická štúdia, ktoré sú súčasťou správy o hodnotení boli vypracované podľa súčasnej metodiky, nie je možné porovnávať limitné koncentrácie ZL s hodnotami z rokov 2003 až 2008. Pre výpočty koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší bol použitý model MODIM, ktorý je používaný pri hodnotení kvality ovzdušia Slovenskej republiky v praxi SHMÚ a oprávnených posudzovateľov pri vyhotovovaní odborných posudkov v súlade so zákonom o ovzduší. V zmysle platnej legislatívy boli výsledky modelových výpočtov interpretované z pohľadu vplyvu na ľudské zdravie ich porovnaním s cieľovými / limitnými hodnotami znečisťujúcich látok v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 244/2016 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov. Výpočet imisii základných znečisťujúcich látok sa vykonal pre najhoršie prevádzkové podmienky.

Vzhľadom k uvedeným zisteniam naša občianska iniciatíva ako dotknutá verejnosť žiada, aby Ministerstvo životného prostredia SR ešte skôr než bude vydané integrované povolenie

pre ZEVO Košice - modernizácia a zabezpečenie prevádzkovej stability zariadenia na energetické využitie odpadov:

- uložilo prevádzkovateľovi Kosit a. s. Košice vypracovať technologickú štúdiu za účelom minimalizovania možnosti produkovania hluku a v nadväznosti na túto štúdiu uložila prepracovať príslušné projekty a súčasne v rámci modernizácie spaľovne riešiť časti doterajšej prevádzky produkujúce nadmerný hluk

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR zapracovalo požiadavky na obmedzenie hluku do podmienok a opatrení v časti VI.3. tohto záverečného stanoviska. V rámci skúšobnej prevádzky sa opätovne premeria hluk v exteriéri a v rámci projektu pre ďalší stupeň budú navrhnuté minimalizačné opatrenia na zmiernenie emisií hluku. Nová technológia bude umiestnená vo vnútorných priestoroch novovybudovaného monobloku lokalizovaného z hľadiska najbližšej obývanej budovy v čiastočnom tienení jestvujúcimi objektmi prevádzky. Inštalované zariadenia budú zvolené s ohľadom na ich emisie hluku a rovnako ako jestvujúce zariadenia budú udržiavané v dobrom technickom stave. V prípade aplikovateľnosti budú použité aj technické riešenia obmedzujúce emisie hluku, napr. kapotáž, tlmič hluku alebo protihluková clona.

- dala podnet Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva na vykonanie výskumných prác za účelom zistenia súčasných ukazovateľov zložiek životného prostredia a environmentálneho zdravia obyvateľstva, aby sa tieto mohli do budúcnosti využiť pri posudzovaní dopadov spaľovne, ale nielen jej, ale aj dopadov z neďalekého priemyselného parku Valaliky a obrovskej fabriky VOLVO, ktorá by tam mala byť umiestnená.

Vyjadrenie MŽP SR: Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva je dotknutým orgánom podľa zákona a vyjadril svoje kladné stanovisko v zisťovacom konaní pre zmenu navrhovanej činnosti. Súčasťou správy o hodnotení bolo aj hodnotenie vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na verejné zdravie (Health Impact Assessment - HIA) pre zámer „ZEVO Košice – modernizácia a zabezpečenie prevádzkovej stability zariadenia na energetické využitie odpadov“. HIA bolo vypracované v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s vyhláškou MZ SR č. 233/2014 Z. z. o podrobnostiach hodnotenia vplyvov na verejné zdravie. Predložené hodnotenie bolo vykonané na základe údajov získaných od objednávateľa HIA a ďalších podkladov uvedených v kapitole č. XVII. Správy o hodnotení. HIA bolo posúdenie vplyvu ZEVO Košice na zdravie dotknutých obyvateľov a v Záverečnom zhrnutí bolo konštatované že zmenu navrhovanej činnosti oprávnená osoba hodnotí ako bez významného vplyvu na zdravie dotknutých obyvateľov. Všetky zložky životného prostredia sú pravidelne monitorované v súlade so súčasným integrovaným povolením a aj pravidelne vyhodnocované a kontrolované .

- uložila prevádzkovateľovi Kosit, a. s. Košice dopracovať emisno-technologickú štúdiu, ako aj rozptylovú štúdiu, v ktorých by posúdili dopad predpokladaných ukazovateľov kotla K3 s prihliadnutím na zistené ukazovatele v minulosti.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR rozumie prípadným obavám obavy občianskej iniciatívy o svoje zdravie, nakoľko vplyvy v minulosti na zložky životného prostredia a zdravie obyvateľstva boli významne negatívnejšie a hlavne stresovali obyvateľov priľahlých obcí. Na odstránenie týchto obáv z minulosti je vhodné naďalej pravidelne komunikovať s dotknutými obyvateľmi, zverejňovať výsledky meraní emisií a informovať ich o navrhnutých opatreniach napr. o možnostiach zníženia emisií znečisťujúcich látok v životnom prostredí a pod. V tejto predprojektovej etape nevidí MŽP SR žiaden opodstatnený dôvod na dopracovanie emisno-technologickú štúdiu a rozptylovej štúdie nakoľko boli vypracované odborne spôsobilými osobami a v zmysle súčasnej legislatívy v oblasti ochrany ovzdušia a súčasnej metodiky. Nie je v súlade so súčasnou metodikou prihliadať na údaje z minulosti.

Výpočty pre posúdenie dostatočnosti výšky výduchov pre zabezpečenie rozptylu znečisťujúcich látok, ako aj pre hodnotenie vplyvu na ľudské zdravie, boli v súlade s legislatívnymi požiadavkami vykonané pri meteorologických podmienkach pre rozptyl znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré dávajú pre hodnotený zdroj najnepriaznivejší výsledok z pohľadu životného prostredia.

Emisno-technologická štúdia a rozptylová štúdia v miere primeranej procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, t. j. predprojektovej etape prípravy navrhovanej investície, reflektuje požiadavky na odborné posudky vydávané v zmysle § 17 zákona o ovzduší, ktoré sa na vyzvanie organu ochrany ovzdušia predkladajú k žiadosti o vydanie súhlasov v zmysle tohto paragrafu, t. j. napríklad k rozhodnutiam o umiestnení a povolení stavieb veľkých zdrojov a stredných zdrojov, na zmeny technologických zariadení stacionárnych zdrojov, a ďalšie.

Obsah a náležitosti týchto posudkov sú určené OTN ŽP 2 111:99 Odborné posudky vo veciach ochrany ovzdušia. Návod na vykonávanie vyhlášky a na vydávanie odborných posudkov, kde je predmet posudzovania vymedzený ako hmotný objekt alebo činnosť, alebo dokument (v prípade, že je posudzovaná norma alebo STPP a TOO), ktorého vlastnosti/parametre sa posudzujú, a na ktorý sa v konaní pred orgánom ochrany ovzdušia žiada o vydanie súhlasu.

Cieľom posudzovania je pritom identifikovať súlad navrhovaného technického riešenia, vrátane riešenia obmedzovania a predchádzania emisiám znečisťujúcich látok, kategorizácie zdroja, monitoringu zdroja, a ďalších náležitostí návrhu s požiadavkami legislatívy v oblasti ochrany ovzdušia (napr. posudzuje sa súlad s požiadavkami na najlepšie dostupné technológie (BAT), s požiadavkami na rozsah a frekvenciu monitoringu emisií, s požiadavkami na zabezpečenie rozptylu znečisťujúcich látok a rešpektovanie stanovených /odporúčaných imisných limitov, a i.).

Obe predložené štúdie sa venovali (miestami nad rámec uvedeného) aj súčasnému (t. j. povolenému a povoľujúcim orgánom kontrolovanému) stavu v predmetnej prevádzke. Na základe vyššie uvedeného je metodicky neopodstatnené a nesprávne, aby sa analyzovala aj emisno-technologická a imisná situácia v prevádzke v minulosti, nakoľko tá nemá vplyv na súlad navrhovaného riešenia, prípadne jestvujúcich riešení v prevádzke, s požiadavkami legislatívy v oblasti ochrany ovzdušia (t. j. už neovplyvňuje/nebude ovplyvňovať prítomnú emisnú a imisnú situáciu v území).

VII. Odôvodnenie záverečného stanoviska

1. Odôvodnenie rozhodnutia vo veci

Záverečné stanovisko pre zmenu navrhovanej činnosti je vypracované podľa § 37 ods. 1 až 5 zákona na správy o hodnotení, stanovisk doručených k zmene navrhovanej činnosti, záznamu z verejného prerokovania zmeny navrhovanej činnosti a odborného posudku, vypracovaného podľa § 36 zákona. Pri hodnotení podkladov a vypracovaní záverečného stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona.

MŽP SR zvažilo všetky možné riziká zmeny navrhovanej činnosti z hľadiska vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov a dospelo k záveru, že pri dodržaní ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, technologických postupov a podmienok uvedených v odbornom posudku a záverečnom stanovisku nebude mať zmena navrhovanej činnosti negatívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľov.

V priebehu procesu posudzovania sa nezistili žiadne skutočnosti, ktoré by po realizácii opatrení a podmienok, uvedených v záverečnom stanovisku, závažným spôsobom ohrozovali niektorú zo zložiek životného prostredia alebo zdravie obyvateľov.

Zo získaných výsledkov jednotlivých odborných štúdií a analýz vyplýva, že sa nepredpokladajú také negatívne vplyvy, ktoré by mali za následok významné zhoršenie súčasného stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov v záujmovom území oproti súčasnému stavu a ktoré by boli prekážkou realizácie zmeny navrhovanej činnosti v realizačnom variante pri dodržaní všetkých navrhovaných opatrení.

Na MŽP SR bolo v priebehu posudzovania vplyvov zmeny navrhovanej činnosti doručených 5 písomných stanovísk, záznam z verejného prerokovania zmeny navrhovanej činnosti a odborný posudok podľa § 36 zákona.

Odporúčania realizácie zmeny navrhovanej činnosti možno odôvodniť aj skutočnosťou, že zmena navrhovanej činnosti je v súlade s cieľmi odpadového hospodárstva a POH SR. Zmena navrhovanej činnosti nie je novou činnosťou, bude umiestnená v lokalite, ktorá vyhovuje charakteru existujúcej navrhovanej činnosti, jej požiadavkám na vstupy s vybudovanou kompletnou technickou infraštruktúrou. Jestvujúca prevádzka disponuje know-how a skúsenosťami, ako aj potrebnými ľudskými zdrojmi pre zvýšenie spracovateľskej kapacity zariadenia, ktorá sa javí s ohľadom na vývoj produkcie záujmových odpadov do budúcnosti ako žiadúca.

Zároveň bude realizáciou zmeny navrhovanej činnosti zmodernizovaná a zrekonštruovaná jestvujúca prevádzka. Nový moderný kotol K3 tak zabezpečí v období opráv jestvujúcich kotlov K1, K2 kontinuálnu, stabilnú a spoľahlivú prevádzku zariadenia ZEVO. Nová linka K3 na energetické zhodnocovanie nie nebezpečného odpadu bude riešená ako súčasť jestvujúcej prevádzky, pričom bude v značnej miere zdieľať jej zázemie.

V rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona boli zhodnotené tie vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať.

2. Odôvodnenie akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 zákona vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené dotknutou verejnosťou.

Stanoviská dotknutých orgánov a rezortného orgánu k správe o hodnotení boli súhlasné, bez pripomienok. K správe o hodnotení bolo doručené jedno nesúhlasné stanovisko dotknutej verejnosti. Občianske združenie Priatelia Zeme nesúhlasilo s výstavbou nového kotla K3, odporúčalo iba rekonštrukciu existujúcich kotlov. Nesúhlasia so zámerom navrhovateľa, následne rekonštruovať kotol K1, čím by sa následne zvýšilo energetické zhodnocovania z doterajšej kapacity cca 150 000 t odpadu na cca 250 000 t odpadu. Navrhovalo odstaviť linku K1 po rekonštrukcii linky K3. Priatelia Zeme uviedli v svojom stanovisku aj výhrady, pochybnosti a nesúhlasné postoje s niektorými kapitolami a prílohami správy o hodnotení. Určité nesúhlasné postoje boli v súvislosti s nedostatočným využitím tepelnej energie, chýbala im presná bilancia vzniku komunálnych odpadov zvozovej oblasti pre potreby ich energetického zhodnotenia, nesúhlasia v svojom stanovisku so zhodnotením škvary z dôvodu koncentrácií látok ako PCDD/F, PBDE, PCB, PFAS. Uvedené združenie spochybnilo prognózu neustáleho rastu celkového množstva komunálneho odpadu do roku 2035 s 3% medziročným nárastom. Nesúhlasný postoj bol vznesený k analýze emisií CO₂, ktorá bola v prílohe č. 8 k správe o hodnotení. Pripomienky uvedeného občianskeho združenia boli vyhodnotené už v správe o hodnotení a sú vyhodnotené aj v kapitole VI.5. tohto záverečného stanoviska.

K správe o hodnotení bolo podľa § 14 ods. 1 správneho poriadku doručené aj stanovisko obyvateľov mestskej časti Košice – Krásna, občianskej iniciatívy zastúpenej JUDr. Janou Liptákovou. Dotknutá verejnosť prejavila svoje obavy na základe predchádzajúcej činnosti spaľovne. Jej obavy sa týkajú hlavne zvýšeného hluku a zvýšených koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší. Žiadali dopracovať jednotlivé štúdie s prihliadnutím na koncentrácie

znečisťujúcich látok a hlukovej záťaže z minulosti. Pripomienky dotknutej verejnosti sú vyhodnotené v kapitole VI.5. tohto záverečného stanoviska.

MŽP SR listom č. 1865/2022-11.1.1./mo, 63546/2022 zo dňa 02. 11. 2022 podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku oboznámilo účastníkov konania, že zhromaždilo rozhodujúce podklady na vydanie záverečného stanoviska a že majú právo sa s podkladmi na vydanie záverečného stanoviska oboznámiť a následne sa k nim, ako aj k spôsobu ich zistenia, vyjadriť pred vydaním záverečného stanoviska, prípadne navrhnúť ich doplnenie. Možnosť nahliadnuť do spisu nevyužil žiadny účastník konania.

VIII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
RNDr. Milena Okoličányiová

2. Potvrdenie správnosti údajov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Mgr. Michaela Seifertová
generálna riaditeľka sekcie

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava, 07. 12. 2022

IX. INFORMÁCIA PRE POVOĽUJÚCI ORGÁN O DOTKNUTEJ VEREJNOSTI

Dotknutá verejnosť je podľa § 3 písm. s) zákona verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v zákone má záujem na takom konaní.

Dotknutá verejnosť má podľa § 24 ods. 2 zákona postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti zákona a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti, ak uplatní postup podľa § 24 ods. 3 alebo ods. 4 zákona, t. j. prejaví záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení podaním odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4, odôvodnených pripomienok k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti podľa § 30 ods. 6, odôvodneného písomného stanoviska k správe o hodnotení činnosti podľa § 35 ods. 2, alebo podaním odvolania proti záverečnému stanovisku podľa § 24 ods. 4, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z § 14 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

V procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti bola identifikovaná dotknutá verejnosť podľa § 24 zákona:

- Priatelia Zeme – SPZ, Haluzice 761, 913 07 Bošáca
- Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava

a dotknutá verejnosť, ktorá je účastníkom konania podľa § 14 ods. 1 správneho poriadku:

- JUDr. Jana Liptáková, zástupca občianskej iniciatívy, Beniakova 2, 040 18 Košice

X. Poučenie o odvolaní

1. Údaj, či je záverečné stanovisko konečným rozhodnutím alebo či sa proti nemu možno odvolať

Záverečné stanovisko je podľa § 37 zákona rozhodnutie, ktoré je záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie. Právoplatnosťou záverečného stanoviska vzniká oprávnenie navrhovateľa navrhovanej činnosti, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene vo variante odsúhlasenom príslušným orgánom v záverečnom stanovisku.

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku. Verejnosť má podľa § 24 ods. 4 zákona právo podať rozklad proti záverečnému stanovisku aj vtedy, ak nebola účastníkom konania o vydaní záverečného stanoviska.

2. V akej lehote, na ktorý orgán a kde možno podať odvolanie

Rozklad možno podať na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia doručením písomného vyhotovenia záverečného stanoviska účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona sa za deň doručenia záverečného stanoviska považuje pätnásť deň zverejnenia záverečného stanoviska príslušným orgánom podľa § 37 ods. 7 zákona.

3. Údaj, či záverečné stanovisko možno preskúmať súdom

Toto záverečné stanovisko je preskúmateľné súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú.

Doručuje sa elektronicky:

1. EKOS PLUS s. r. o., Župné námestie 7, 811 03 Bratislava
2. Mesto Košice, mestský úrad, Trieda SNP č.48/A, 040 11 Košice
3. Obec Valaliky, Poľná 8, 044 13 Valaliky
4. Obec Kokšov – Bakša, 044 13 Kokšov – Bakša 178
5. Priatelia Zeme, Haluzice 761, 913 07 Bošáca
6. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, 851 02 Bratislava
7. JUDr. Jana Liptáková, zástupca občianskej iniciatívy, Beniaková 2, 040 18 Košice
8. SIŽP, Inšpektorát životného prostredia Košice, odbor IPKZ Rumanova 14, 040 53 Košice
9. Mesto Košice, miestny úrad mestskej časti Košice – Juh, stavebný úrad, Smetanova 4, 040 11 Košice
10. Okresný úrad Košice, odbor cestnej dopravy a PK, Komenského 52, 041 26 Košice
11. Okresný úrad Košice, odbor krízového riadenia, Komenského 52, 041 26 Košice
12. Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Komenského 52, 041 26 Košice
13. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Ipeľská 1, 040 11 Košice
14. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Košice, Požiarnická 4, 040 01, Košice
15. Úrad Košického samosprávneho kraja, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
16. Dopravný úrad, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava

17. Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia obehového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva, TU
18. Ministerstvo hospodárstva SR, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212
19. Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia, odbor ochrany ovzdušia, TU